

มคอ. 2

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
(หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2554)

คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

หมวดที่	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1. ชื่อหลักสูตร	1
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
3. วิชาเอก / แขนงวิชา	1
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
5. รูปแบบของหลักสูตร	1
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติเห็นชอบหลักสูตร	2
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน	2
8. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
9. ชื่อ นามสกุล เลขบัตรประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	3
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	3
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร	3
12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน	4
13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน	5
หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะหลักสูตร	6
1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	6
2. แผนพัฒนาปรับปรุง	7
หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร	10
1. ระบบการจัดการศึกษา	10
2. การดำเนินการของหลักสูตร	10
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	14
4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม	24
5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย	24
หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	26
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต	26
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	27
3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา	32

สารบัญ (ต่อ)

หมวดที่	หน้า
หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	36
1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)	36
2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต	36
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	36
หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์	38
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	38
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	38
หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร	39
1. การบริหารหลักสูตร	39
2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน	39
3. การบริหารคณาจารย์	41
4. การบริหารบุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอน	41
5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิต	42
6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	42
7. ตัวบ่งชี้การดำเนินงาน	43
หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	44
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	44
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	44
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	45
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตร	45
ภาคผนวก	47
ภาคผนวก ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554	49
ภาคผนวก ข สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่าง/ปรับปรุง หลักสูตร	77
ภาคผนวก ค รายงานผลการวิพากษ์หลักสูตร	79
ภาคผนวก ง รายงานการสำรวจความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร (กรณีหลักสูตรใหม่)	83
ภาคผนวก จ ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร	105

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2554

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา   มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะ/สถาบัน/สำนัก   มนุษยศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Information Studies

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย   ชื่อเต็ม   : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา)
                  ชื่อย่อ   : ศศ.ม. (สารสนเทศศึกษา)
                  ชื่อเต็ม   : Master of Arts (Information Studies)
                  ชื่อย่อ   : M.A. (Information Studies)

3. วิชาเอก/แขนงวิชา (ถ้ามี)

.....

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 2 และ แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาโท 2 ปี แบบ ก 2 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ

5.2 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย เอกสารและตำราเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับผู้เข้าศึกษาชาวไทยและชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

ภาควิชา ฯ มีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยวิกตอเรียแห่งเวลลิงตัน (Victoria University of Wellington) ประเทศนิวซีแลนด์ ตามสัญญาความร่วมมือที่ทั้งสองมหาวิทยาลัยทำร่วมกัน โดยส่งอาจารย์ไปศึกษารายวิชาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ ปีละ 1 คน เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา และเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยวิกตอเรียแห่งเวลลิงตัน มาบรรยาย ฝึกอบรม หรือจัดสัมมนาทางวิชาการ ให้แก่คณาจารย์และนิสิต ปีละ 1 ครั้ง

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติเห็นชอบหลักสูตร

เป็นหลักสูตรใหม่ โดยจะเริ่มใช้หลักสูตรนี้ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษา 2555
ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยในการประชุม
ในการประชุม ครั้งที่ 3/2554 เมื่อวันที่ 24 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2554

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภาวิชาการในการประชุมครั้งที่ 9/2554
เมื่อวันที่ 11 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 1/2555
เมื่อวันที่ 6 เดือนมกราคม พ.ศ. 2555

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากองค์กร (ถ้ามี) .....
เมื่อวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมในการเผยแพร่คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติในปีการศึกษา 2555

8. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

นิสิตสามารถประกอบอาชีพที่ต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศ งานวิชาการ และ
งานสอนด้านสารสนเทศในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

1. บรรณารักษ์
2. นักเอกสารสนเทศ / นักสารสนเทศ
3. นักจดหมายเหตุ
4. นักวิเคราะห์ระบบสารสนเทศ
5. ผู้จัดการความรู้
6. ผู้บริหารองค์กรสารสนเทศ
7. ที่ปรึกษาด้านการจัดการสารสนเทศ
8. นักพัฒนาเว็บไซต์ / ผู้ดูแลเว็บไซต์

9. อาจารย์

10. นักวิชาการ / นักวิจัย

**9. ชื่อ นามสกุล เลขบัตรประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์
ผู้รับผิดชอบหลักสูตร**

ลำดับ ที่	รายชื่อคณาจารย์	คุณวุฒิการศึกษา ตรี-โท-เอก(สาขาวิชา) ปีที่จบ	สถาบันที่สำเร็จ การศึกษา	เลขประจำตัวประชาชน
1.	ผศ.ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา	อ.บ.(ภาษาอังกฤษ), 2518 อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์), 2524 Specialist in Library & Information Science, 2553 Ph.D. (Library & Information Science), 2541	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Indiana University, USA Indiana University, USA	5-1014-00073-79-1
2.	ผศ.ดร.แววตา เตชาทวีวรรณ	ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์), 2524 อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์), 2532 วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ), 2542 ปร.ต. (คอมพิวเตอร์ศึกษา), 2551	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนคร เหนือ	3-1017-01284-65-4
3.	อ.ดร.ศุภรชตรา แสนวา	ศศ.บ.(ภาษาอังกฤษ), 2539 ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์), 2542 ปร.ต.(สารสนเทศศึกษา), 2552	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3-4499-00087-12-8

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

11.สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กำหนด
ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน บนพื้นฐานการพัฒนาและบริหาร
องค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การผลิตสินค้าและบริการในประเทศไทยก้าวไปสู่การผลิตที่ใช้
“ฐานความรู้และนวัตกรรม” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้ระบุบทบาทสำคัญ
ของสารสนเทศและความรู้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น การบริหารองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ

โดยการสั่งสม การสร้าง การแพร่กระจาย และประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยี การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา อันจะนำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้ และระบุดึงการกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปสู่ภูมิภาคเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้และเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ของประชาชนได้อย่างกว้างขวาง การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ข้างต้น ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสารสนเทศหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งสารสนเทศดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวม จัดเก็บในรูปห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ และฐานข้อมูล จัดระบบเพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศทั้งในระดับบุคคล องค์กร ชุมชน และสังคม ไม่ว่าจะเป็นส่วนท้องถิ่น ภูมิภาคหรือประเทศ หลักสูตรสารสนเทศศึกษาที่มุ่งผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังกล่าวจึงสามารถตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจฐานความรู้ได้อย่างเหมาะสม

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยระบุแนวทางพัฒนาต่าง ๆ เช่น การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับคนทุกช่วงวัย การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการองค์ความรู้ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของคนไทยและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การสร้างการแข่งขันของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ยังได้ระบุถึงแนวทางการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างครบวงจร โดยเฉพาะการพัฒนาฐานข้อมูลชุมชนและฐานข้อมูลท้องถิ่นให้เป็นระบบและปรับให้ทันสมัยอยู่เสมอ การดำเนินงานตามแนวทางเหล่านี้ จำเป็นต้องมีแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูล ศูนย์การเรียนรู้ มีการสร้างฐานข้อมูลที่จะให้บริการสารสนเทศและความรู้ในทุกสาขาวิชาในลักษณะระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยปราศจากอุปสรรคเรื่องเวลาและสถานที่ และที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันคือ บุคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการสารสนเทศและความรู้ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักในการผลิตมหาบัณฑิตตามหลักสูตรสารสนเทศศึกษา

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมข้างต้น ทำให้เกิดความต้องการบุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการสารสนเทศเพื่อปฏิบัติงานในห้องสมุด ศูนย์ข้อมูล ศูนย์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดการสารสนเทศในองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน การพัฒนาหลักสูตรจึงมุ่งตอบสนองความต้องการบุคลากรตามยุทธศาสตร์ชาติ อีกทั้งยังรองรับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่เป็นพลวัต โดยมีเนื้อหาหลักสูตรที่เน้นความรู้และทักษะในการจัดการสารสนเทศทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

สารสนเทศดิจิทัล ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้ตลอดเวลา จากสถานที่ใดก็ได้ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีและการสื่อสาร อันจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ในโรงเรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเรียนรู้ในองค์กร วัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในทุก ระดับเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ของสังคมสารสนเทศและสังคมความรู้ของประเทศชาติ

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมีผลกระทบต่อข้อกำหนด พันธกิจของมหาวิทยาลัยในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาหลักสูตรจึงต้องเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพด้านวิชาการให้เป็นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของสาขาวิชา และเป็นที่ยอมรับในตลาดงาน สารสนเทศ มีความรู้และทักษะในการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาชุมชนและสังคม มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยอย่าง คุ่มค่า โดยคำนึงถึงความเสมอภาคของโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศของประชาชน คำนึงถึง คุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ ใส่ใจถึงผลกระทบต่อผู้รับข้อมูล ข่าวสาร สังคมและวัฒนธรรมไทย

13.ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

ไม่มี

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

สารสนเทศศึกษานำสู่ความเป็นปราชญ์และสังคมสารสนเทศสร้างสรรค์

1.2 ความสำคัญ

ความสำคัญของสารสนเทศที่กลายเป็นทรัพยากรเชิงยุทธศาสตร์ ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนการเกิดขึ้นและขยายตัวของสารสนเทศดิจิทัลได้กระตุ้นให้เกิดความต้องการสารสนเทศในทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน รัฐบาล ธุรกิจ เอกชน และนำไปสู่ความคาดหวังในบริการสารสนเทศที่มีคุณภาพ แต่ในขณะเดียวกัน เทคโนโลยีดิจิทัลก็ทำให้เกิดสภาพช่องว่างดิจิทัล (Digital Divide) ระหว่างผู้ที่สามารถเข้าถึงและผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงสารสนเทศดังกล่าว สถาบันบริการสารสนเทศระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา จึงได้กำหนดกลยุทธ์ “ห้องสมุดดิจิทัล” เป็นแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดสมัยใหม่ โดยเน้นไปที่การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล โดยซื้อจากแหล่งต่าง ๆ สร้างสารสนเทศดิจิทัล ตลอดจนใช้เทคโนโลยีแปรรูปสารสนเทศที่สำคัญ ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และเอกสารจดหมายเหตุจากรูปสิ่งพิมพ์ให้อยู่ในรูปดิจิทัล และจัดการให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศอย่างสะดวกรวดเร็ว โดยผ่านเครือข่ายในระดับต่าง ๆ ดังนั้น การบริหารจัดการสารสนเทศและห้องสมุดในสภาพแวดล้อมดิจิทัล ต้องการ “บรรณารักษ์ดิจิทัล” (Digital Librarian) ซึ่งเป็นผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องของสารสนเทศดิจิทัล เทคโนโลยี มาตรฐาน นโยบาย แนวปฏิบัติ วิธีการจัดการ และการบริการ สามารถบริหารจัดการภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นพลวัต มีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมเพื่อลดค่าใช้จ่าย และมีภาวะผู้นำที่สามารถเผชิญและตอบสนองความต้องการอันหลากหลายของผู้ใช้ได้

รายงานการวิจัยที่ศึกษาความคิดเห็นของมหาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชี้ให้เห็นว่า ความรู้ทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ได้แก่ การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศสมัยใหม่ การจัดการสารสนเทศในห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดดิจิทัล และห้องสมุดเสมือน¹ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการสัมมนาในโครงการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สรุปว่า ตำแหน่ง “บรรณารักษ์ดิจิทัล” เป็นที่ต้องการของตลาดงาน²

¹ สุพัฒน์ สองแสงจันทร์; และคนอื่น ๆ. (2550, ประจำปีภาคเรียนที่1). สถานภาพการทำงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2532-2548. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 29: 96-112.

² ลำปาง แม่นมาตย์. (2551). หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในปัจจุบัน. ใน *รายงานการสัมมนาโครงการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์*. หน้า 12. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฉะนั้น เพื่อตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ ตามกรอบแผน
อุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ในแง่ของการเข้าถึงสารสนเทศ การลด
ช่องว่างดิจิทัล การเรียนรู้ตลอดชีวิต ผนวกกับสภาพความต้องการของผู้เรียน และสภาพของสถาบัน
บริการสารสนเทศที่พยายามตอบสนองสังคมดิจิทัลที่เริ่มก่อตัวขึ้นแล้วในประเทศไทย ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จึงเห็นสมควรจัดทำหลักสูตรใหม่ที่เน้น “สารสนเทศ”
เป็นศูนย์กลาง และมุ่งผลิตบุคลากรให้เป็น “บรรณารักษ์ดิจิทัล” ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญ
ในระบบสารสนเทศดิจิทัล เพื่อสามารถจัดบริการสารสนเทศในสภาพแวดล้อมสมัยใหม่ได้
อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นนักสารสนเทศผู้มีคุณธรรมและจิตสำนึกอันดีงาม เป็นฟันเฟืองสำคัญ
ที่จะสร้างความเสมอภาคของโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศและนำพาสังคมไทยไปสู่สังคมความรู้

หลักสูตรใหม่ตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ประสงค์จะสร้างองค์กร
แห่งการเรียนรู้และวิจัย โดยภาควิชา ฯ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้สอดคล้องกัน คือ
เน้นความรู้ความสามารถในการค้นคว้าวิจัย ทั้งนี้หลักสูตรกำหนดให้ผลิตทำปริญญานิพนธ์หรือ
สารนิพนธ์ อีกทั้งยังเสริมสร้างทักษะการวิจัยให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วย
ตนเองในทุกสาขาวิชา ซึ่งจะช่วยให้บัณฑิตสามารถใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ
ตลอดจนสร้างสรรค์ความรู้และนวัตกรรมในวิชาชีพของตน

1.3 วัตถุประสงค์

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตมหาบัณฑิต
ในวิชาชีพสารสนเทศให้มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพสารสนเทศ
2. มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น
เครื่องมือ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมดิจิทัล
3. มีความรู้ความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ / นวัตกรรมที่เป็น
ประโยชน์ต่อการจัดการสารสนเทศให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาสารสนเทศศึกษามีแผนพัฒนาปรับปรุง
โดยมีรายละเอียดของแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์ และตัวบ่งชี้ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จใน 5 ปี
นับจากเปิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ดังนี้

พ.ศ. 2555	เปิดรับนิสิตใหม่ ซึ่งเป็นรุ่นแรกของหลักสูตรนี้
พ.ศ. 2557 - 2558	ทำวิจัยเพื่อประเมินและติดตามผลการใช้หลักสูตร
พ.ศ. 2559	ปรับปรุงหลักสูตรโดยพิจารณาถึงผลการวิจัย และตัวแปรอื่น ๆ เช่น สถานการณ์ภายนอกด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ เทคโนโลยี

แผนพัฒนา/แผนการเปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	ตัวบ่งชี้
<p>การพัฒนาหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> • ทำวิจัยเพื่อประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> • นำผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร • ประเมินคุณภาพของหลักสูตรโดยนิสิตปีสุดท้าย อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์พิเศษ • ประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร • วิเคราะห์สถานการณ์ภายนอกที่มีผลต่อการผลิตบัณฑิต 	<ul style="list-style-type: none"> • มคอ.7 รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร • รายงานผลการประเมินจากนิสิตปีสุดท้าย อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์พิเศษ • รายงานการประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร • สรุปบทวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการของตลาดแรงงาน
<p>การพัฒนาการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาอาจารย์ด้านการเรียน การสอน การวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนให้อาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน • สนับสนุนให้อาจารย์ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ • สนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> • ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีงานวิจัย • ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีผลงานตีพิมพ์เผยแพร่ • ร้อยละของอาจารย์ประจำที่นำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

<ul style="list-style-type: none"> ● จัดเตรียมความพร้อมของทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอน และการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประสานความร่วมมือกับสำนักหอสมุดกลาง สำนักคอมพิวเตอร์ สำนักสื่อและเทคโนโลยี การศึกษา ในการจัดทำทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียน การสอน และการวิจัย หนังสือ วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ● สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ที่มีหลักสูตรลักษณะเดียวกัน เพื่อใช้ทรัพยากร และทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● บันทึกและรายงานกิจกรรมความร่วมมือ ● รายงานการประชุม หรือโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา
--	--	--

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ระบบการจัดการศึกษาใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

อาจจะมีการพิจารณาเปิดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อน

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

การเทียบเคียงหน่วยกิตเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 หมวดที่ 1 ข้อที่ 7 และข้อที่ 8

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาต้น   เดือนมิถุนายน - กันยายน

ภาคการศึกษาปลาย   เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์

จัดการเรียนการสอนนอกวัน-เวลาราชการ

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่จำกัดสาขาวิชา และมีคุณสมบัติทั่วไปเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 หมวดที่ 3 ข้อที่ 17

มีคุณสมบัติเพิ่มเติม (ระบุ) เช่น ต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 หรือเป็นบุคคลที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้มีสิทธิ์สมัครเข้าศึกษาได้

2.3 ปัญหาของนิสิตแรกเข้า

นิสิตที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรอาจประสบปัญหาดังนี้

1. นิสิตมีทักษะขั้นพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากหลักสูตรเปิดรับสมัครนิสิตจากทุกสาขาวิชา

2. นิสิตมีทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษไม่เท่าเทียมกัน เนื่องจากหลักสูตรเปิดรับสมัครนิสิตจากทุกสาขาวิชา

3. นิสิตขาดทักษะการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิตในข้อ 2.3

ภาควิชาฯ มีวิธีดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหานิสิตอย่างเป็นระบบดังนี้

1. ภาควิชาฯ จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้แก่นิสิตในภาคเรียนที่ 1

2. ภาควิชาฯ ประสานความร่วมมือกับภาควิชาภาษาตะวันตกเพื่อจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษให้แก่นิสิตในภาคเรียนที่ 1 หรือ 2

3. ภาควิชาฯ ประสานความร่วมมือกับสำนักหอสมุดกลางและสำนักคอมพิวเตอร์เพื่อจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการรู้สารสนเทศให้แก่นิสิตในภาคเรียนที่ 1 หรือ 2

2.5 แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะเข้ารับการศึกษาและคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

จำนวนนิสิต	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	2555	2556	2557	2558	2559
ชั้นปีที่ 1	15	15	15	15	15
ชั้นปีที่ 2	-	5	15	15	15
รวม	15	30	30	30	30
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	15	15	15

2.6 งบประมาณตามแผน

ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา สารสนเทศศึกษา โดยประมาณการจากจำนวนนิสิตทั้งหมด 15 คน แยกเป็น แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 10 คน และแผน ข จำนวน 5 คน ดังนี้

งบประมาณของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศึกษา แผน ก แบบ ก 2
(ประมาณการจากจำนวนนิสิต 10 คน)

	ค่าใช้จ่าย	ยอดสะสม (ต่อหัว)
หมวดค่าการจัดการเรียนการสอน		
ค่าตอบแทนผู้สอน (เช่น 36 หน่วยกิต x 1,200 บาทต่อชั่วโมง x 15 ครั้งต่อภาค)	64,800	
ค่าวัสดุประกอบการเรียนการสอน (ทั้งหลักสูตร หรือ ค่าใช้จ่ายต่อปี x 2) 37,500 x 2	75,000	
→ ค่าใช้จ่ายรวม	139,800	
→ ค่าใช้จ่ายต่อหัว (ค่าใช้จ่ายรวม/จำนวนนิสิตขั้นต่ำ เช่น 10 คน)	13,980	13,980
หมวดค่าใช้จ่ายส่วนกลางระดับคณะ/สถาบัน/สำนัก		
		15,378
งบพัฒนาหน่วยงาน (ขั้นต่ำ 5%)	699	
งบวิจัยของหน่วยงาน (ขั้นต่ำ 5%)	699	
หมวดค่าปริญาณิพนธ์/สารนิพนธ์		
		27,378
ค่าตอบแทนกรรมการควบคุมปริญาณิพนธ์ (อัตราต่อหัว)	12, 00	
หมวดกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย (15%)		
	7,247	48,314
หมวดค่าใช้จ่ายส่วนกลาง		
	34,260	82,574
ค่าส่วนกลางมหาวิทยาลัย (5,450 x 2)	10,900	
ค่าธรรมเนียมหอสมุดกลาง (3,000 x 2)	6,000	
ค่าธรรมเนียมสำนักคอมพิวเตอร์ (1,300 x 2)	2,600	
ค่าธรรมเนียมบัณฑิตวิทยาลัย (7,380 x 2)	14,760	
ค่าธรรมเนียมเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร		
		82,574

งบประมาณของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศึกษา แผน ข
(ประมาณการจากจำนวนนิสิต 5 คน)

	ค่าใช้จ่าย	ยอดสะสม (ต่อหัว)
หมวดค่าการจัดการเรียนการสอน		
ค่าตอบแทนผู้สอน (เช่น 36 หน่วยกิต x 1,200 บาทต่อชั่วโมง x 15 ครั้งต่อภาค)	64,800	
ค่าวัสดุประกอบการเรียนการสอน (ทั้งหลักสูตร หรือ ค่าใช้จ่ายต่อปี x 2) 37,500 x 2	75,000	
→ ค่าใช้จ่ายรวม	139,800	
→ ค่าใช้จ่ายต่อหัว (ค่าใช้จ่ายรวม/จำนวนนิสิตขั้นต่ำ เช่น 5 คน)	27,960	27,960
หมวดค่าใช้จ่ายส่วนกลางระดับคณะ/สถาบัน/สำนัก		
		30,756
งบพัฒนาหน่วยงาน (ขั้นต่ำ 5%)	1,398	
งบวิจัยของหน่วยงาน (ขั้นต่ำ 5%)	1,398	
หมวดค่าปริญาณิพนธ์/สารนิพนธ์		
		35,756
ค่าตอบแทนกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ (อัตราต่อหัว)	5,000	
หมวดกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย (15%)		
	9,465	63,099
หมวดค่าใช้จ่ายส่วนกลาง		
	34,260	97,359
ค่าส่วนกลางมหาวิทยาลัย (5,450 x 2)	10,900	
ค่าธรรมเนียมหอสมุดกลาง (3,000 x 2)	6,000	
ค่าธรรมเนียมสำนักคอมพิวเตอร์ (1,300 x 2)	2,600	
ค่าธรรมเนียมบัณฑิตวิทยาลัย (7,380 x 2)	14,760	
ค่าธรรมเนียมเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร		
		97,359

2.7 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นสื่อหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- แบบชั้นเรียนผสมผสานกับการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Hybrid Education)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

การเทียบเคียงหน่วยกิตเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 หมวดที่ 7 ข้อที่ 38 และข้อที่ 39

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสารสนเทศศึกษา เป็นหลักสูตรแบบศึกษานอกเวลาราชการ รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต แบ่งเป็น 2 แผน ดังนี้

แผน ก แบบ ก 2 มีจำนวนหน่วยกิตรายวิชาเท่ากับ 24 หน่วยกิต และ
ปริญญาานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

แผน ข มีจำนวนหน่วยกิตรายวิชาเท่ากับ 30 หน่วยกิต และสารนิพนธ์ 6 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	หน่วยกิต	
	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
1. รายวิชา	ไม่น้อยกว่า 24	ไม่น้อยกว่า 30
1.1 วิชาเอกบังคับ		12
1.2 วิชาเลือก	12	ไม่น้อยกว่า 18
	ไม่น้อยกว่า 12	
2. ปริญญาานิพนธ์	12	-
3. สารนิพนธ์	-	6
รวมไม่น้อยกว่า	36	36

3.1.3 รายวิชา

ความหมายเลขรหัสวิชา

สศ หมายถึง อักษรย่อสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

รหัสวิชา ประกอบด้วยรหัสตัวเลข 3 หลัก มีความหมายดังต่อไปนี้

เลขรหัสตัวแรก	หมายถึง	ชั้นปีที่เรียน
เลขรหัสตัวกลาง	หมายถึง	หมวดวิชา
เลขรหัสตัวสุดท้าย	หมายถึง	ลำดับที่ของรายวิชา

ความหมายของเลขรหัสตัวกลาง

0	หมายถึง	หมวดวิชาบรรณารักษศาสตร์
1	หมายถึง	หมวดวิชาสารสนเทศศาสตร์
2	หมายถึง	หมวดวิชาคอมพิวเตอร์
3	หมายถึง	หมวดวิชาสัมมนา / วิจัย / การศึกษาอิสระ
4	หมายถึง	สารนิพนธ์
5	หมายถึง	ปริญญานิพนธ์

ความหมายของจำนวนหน่วยกิต เช่น 3(2-2-5) มีความหมายดังต่อไปนี้

เลขรหัสนอกวงเล็บ (3) หมายถึง จำนวนหน่วยกิตรวม

เลขรหัสในวงเล็บตัวที่ 1 (2) หมายถึง จำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

เลขรหัสในวงเล็บตัวที่ 2 (2) หมายถึง จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการต่อสัปดาห์

เลขรหัสในวงเล็บตัวที่ 3 (5) หมายถึง จำนวนชั่วโมงศึกษาด้วยตนเองต่อสัปดาห์

หมวดวิชาบังคับ

กำหนดให้เรียน 4 รายวิชา จำนวน 12 หน่วยกิต ทั้งแผน ก แบบ ก 2 และแผน ข

สศ 501	สารสนเทศกับสังคมความรู้	3(2-2-5)
IS 501	Information and Knowledge Society	
สศ 521	เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ	3(2-2-5)
IS 521	Technology for Management of Information	
สศ 531	วิธีวิจัยทางสารสนเทศศึกษา	3(2-2-5)
IS 531	Research Methods in Information Studies	
สศ 631	สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล	3(2-2-5)
IS 631	Seminar in Digital Libraries	

หมวดวิชาเอกเลือก

นิสิตสามารถเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ โดยให้สัมพันธ์กับการทำปริญญานิพนธ์
หรือสารนิพนธ์

แผน ก แบบ ก 2 กำหนดให้เรียนวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน ข กำหนดให้เรียนวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

สศ 502	การพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ	3(2-2-5)
IS 502	Information Resource Development and Organization	
สศ 503	กลยุทธ์การบริการสารสนเทศ	3(2-2-5)
IS 503	Information Service Strategies	
สศ 504	แหล่งสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3(2-2-5)
IS 504	Information Resources in Humanities and Social Sciences	
สศ 505	แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3(2-2-5)
IS 505	Information Resources in Science and Technology	
สศ 506	แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ	3(2-2-5)
IS 506	Information Resources in Health Sciences	
สศ 511	การค้นคืนและเข้าถึงสารสนเทศ	3(2-2-5)
IS 511	Information Retrieval and Access	
สศ 512	การจัดการห้องสมุดดิจิทัล	3(2-2-5)
IS 512	Digital Library Management	
สศ 513	การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล	3(2-2-5)
IS 513	Digital Resource Organization	
สศ 601	หลักบริหารสำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศ	3(2-2-5)
IS 601	Administrative Principles for Information Professionals	
สศ 602	ประเด็นเกี่ยวกับห้องสมุดและสารสนเทศในภูมิภาค อาเซียน	3(2-2-5)
IS 602	ASEAN Library and Information Issues	3(2-2-5)
สศ 611	การจัดการความรู้	3(2-2-5)
IS 611	Knowledge Management	
สศ 612	การจัดการสารสนเทศสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	3(2-2-5)
IS 612	Information Management for E-commerce	
สศ 621	การจัดการฐานข้อมูลสำหรับระบบห้องสมุด	3(2-2-5)
IS 621	Database Management for Library Systems	
สศ 622	การพัฒนาเว็บสำหรับวิชาชีพสารสนเทศ	3(2-2-5)
IS 622	Web Development for Information Profession	

สศ 632	การศึกษาอิสระ	3(1-2-6)
IS 632	Independent Study	
สารนิพนธ์		
สศ 641	สารนิพนธ์	6 หน่วยกิต
IS 641	Master's Project	
ปริญญานิพนธ์		
สศ 651	ปริญญานิพนธ์	12 หน่วยกิต
IS 651	Thesis	

3.1.4 แผนการศึกษา

หลักสูตร แผน ก แบบ ก2

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2
วิชาบังคับ (2 รายวิชา 6 หน่วยกิต) สศ 501 สารสนเทศกับสังคมความรู้ 3(2-2-5) สศ 521 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ 3(2-2-5) วิชาเลือก (เลือก 1 รายวิชา 3 หน่วยกิต)	วิชาบังคับ (2 รายวิชา 6 หน่วยกิต) สศ 531 วิจัยทางสารสนเทศศึกษา 3(2-2-5) สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล 3(2-2-5) วิชาเลือก (เลือก 1 รายวิชา 3 หน่วยกิต)
ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2
วิชาเลือก (เลือก 2 รายวิชา 6 หน่วยกิต)	ปริญญานิพนธ์ สศ 651 ปริญญานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

หลักสูตร แผน ข

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2
วิชาบังคับ (2 รายวิชา 6 หน่วยกิต) สศ 501 สารสนเทศกับสังคมความรู้ 3(2-2-5) สศ 521 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ 3(2-2-5) วิชาเลือก (เลือก 1 รายวิชา 3 หน่วยกิต)	วิชาบังคับ (2 รายวิชา 6 หน่วยกิต) สศ 531 วิจัยทางสารสนเทศศึกษา 3(2-2-5) สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล 3(2-2-5) วิชาเลือก (เลือก 1 รายวิชา 3 หน่วยกิต)
ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2
วิชาเลือก (เลือก 3 รายวิชา 9 หน่วยกิต)	วิชาเลือก (เลือก 1 รายวิชา 3 หน่วยกิต) สารนิพนธ์ สศ 641 สารนิพนธ์ 6 หน่วยกิต

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

- สศ 501 สารสนเทศกับสังคมความรู้ 3(2-2-5)
IS 501 Information and Knowledge Society
ศึกษาวิเคราะห์วิวัฒนาการของสารสนเทศ/ความรู้ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีที่มีผลต่อสารสนเทศ/ความรู้ การสร้าง การผลิต การจัดการ การเผยแพร่ การใช้สารสนเทศในสังคม ลักษณะของสังคมความรู้ บทบาทของสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อสังคมความรู้ โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศทั้งในระดับชาติและสากล นโยบายสารสนเทศ ประเด็นทางเศรษฐศาสตร์ สังคม จริยธรรม กฎหมายเกี่ยวกับสารสนเทศและวิชาชีพสารสนเทศ
- สศ 502 การพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ 3(2-2-5)
IS 502 Information Resource Development and Organization
ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด หลักปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศในองค์กรสารสนเทศ เครื่องมือและมาตรฐานในการจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ ข้อมูลที่เป็นตัวแทนสารสนเทศ รายการหลักฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา การทำดัชนี การจัดหมวดหมู่ หน่วยบริการข้อมูลบรรณานุกรม ความร่วมมือในการพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ
- สศ 503 กลยุทธ์การบริการสารสนเทศ 3(2-2-5)
IS 503 Information Service Strategies
ศึกษาปรัชญา แนวคิด ประเภทของงานบริการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ กลยุทธ์ในการบริหารจัดการงานบริการสารสนเทศ การวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้ การจัดบริการสารสนเทศสำหรับผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ จริยธรรมในการให้บริการ การส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศแก่ผู้ใช้ การตลาดเพื่อส่งเสริมการใช้บริการ นวัตกรรมบริการ การประเมินบริการสารสนเทศ
- สศ 504 แหล่งสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3(2-2-5)
IS 504 Information Resources in Humanities and Social Sciences
ศึกษาและประเมินแหล่งสารสนเทศในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การจัดระบบ การบริการและการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาแหล่งและบริการสารสนเทศ แนวโน้มและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อการบริการสารสนเทศ

สศ 505 IS 505	แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Information Resources in Science and Technology ศึกษาและประเมินแหล่งสารสนเทศในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดระบบ การบริการและการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาแหล่ง และบริการสารสนเทศ แนวโน้มและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการบริการสารสนเทศ	3(2-2-5)
สศ 506 IS 506	แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ Information Resources in Health Sciences ศึกษาและประเมินแหล่งสารสนเทศในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ การจัดระบบ การบริการและการเข้าถึงสารสนเทศ การใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาแหล่ง และบริการสารสนเทศ แนวโน้มและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพเพื่อการบริการ สารสนเทศ	3(2-2-5)
สศ 511 IS 511	การค้นคืนและเข้าถึงสารสนเทศ Information Retrieval and Access ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยี มาตรฐานการค้นคืนและ การเข้าถึงสารสนเทศ การวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ ตัวแทนสารสนเทศ การควบคุมคำศัพท์ ดัชนี สารสนเทศ กลยุทธ์การค้นคืนและเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินผลระบบการค้นคืนสารสนเทศ	3(2-2-5)
สศ 512 IS 512	การจัดการห้องสมุดดิจิทัล Digital Library Management ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะ การจัดการ และมาตรฐานของห้องสมุดดิจิทัล เทคโนโลยีการปรับเปลี่ยนสารสนเทศให้อยู่ในรูปดิจิทัล การประมวลผลภาพ การสงวนรักษา ทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล ระบบการจัดการเนื้อหาสารสนเทศ วิธีการ เข้าถึงสารสนเทศดิจิทัล การจัดการบริการห้องสมุดดิจิทัล รวมถึงการสอนผู้ใช้ กรณีศึกษาห้องสมุดดิจิทัล จดหมายเหตุดิจิทัล บทบาทใหม่ของบรรณารักษ์ในยุคดิจิทัล และประเด็นปัญหาที่กระทบต่อ การศึกษาวิจัย	3(2-2-5)
สศ 513 IS 513	การจัดระบบทรัพยากรดิจิทัล Digital Resource Organization ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นตัวแทนสารสนเทศ ประเภท ของทรัพยากรดิจิทัล ประเภทและมาตรฐานของเมตาดาตา หลักการเกี่ยวกับเครื่องมือและแบบแผน เมตาดาตา แนวปฏิบัติการสร้างระเบียบ การวิเคราะห์องค์ประกอบและแบบแผนภาษา การประเมิน เมตาดาตา ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเมตาดาตา	3(2-2-5)

- สศ 521 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ 3(2-2-5)
 IS 521 Technology for Management of Information
 ศึกษาวิเคราะห์เทคโนโลยีสมัยใหม่ แนวคิดในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี
 เพื่อการจัดการสารสนเทศในงานห้องสมุดและสารสนเทศ ประเด็นทางกฎหมายและจริยธรรม
 ในการใช้เทคโนโลยี ปัญหาและแนวโน้มของเทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศในองค์กร
- สศ 531 วิธีวิจัยทางสารสนเทศศึกษา 3(2-2-5)
 IS 531 Research Methods in Information Studies
 กระบวนการวิจัยทางสารสนเทศศึกษาซึ่งประกอบด้วย การกำหนดปัญหาวิจัย
 การพัฒนาเค้าโครงการวิจัย การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การกำหนดประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล
 การนำเสนอข้อมูลการวิจัย จริยธรรมและเจตคติที่ดีของนักวิจัย
- สศ 601 หลักบริหารสำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศ 3(2-2-5)
 IS 601 Administrative Principles for Information Professionals
 ศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎี แนวคิดในการบริหารสมัยใหม่ วัฒนธรรมองค์การ
 การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การวางแผนกลยุทธ์
 การจัดการการเปลี่ยนแปลง การจัดการคุณภาพ การเขียนโครงการและแผนพัฒนาองค์กร ปัญหา
 และแนวโน้มในการบริหารงานองค์กรที่ให้บริการสารสนเทศ
- สศ 602 ประเด็นเกี่ยวกับห้องสมุดและสารสนเทศในภูมิภาคอาเซียน 3(2-2-5)
 IS 602 ASEAN Library and Information Issues
 ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญของพัฒนาการ นวัตกรรมห้องสมุดและ
 สารสนเทศของประเทศในภูมิภาคอาเซียน นโยบายสารสนเทศ แนวโน้มของการจัดบริการสารสนเทศ
 การศึกษาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บทบาทของหอสมุดแห่งชาติ สมาคมวิชาชีพ
 องค์กรวิชาชีพระหว่างประเทศ โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง
- สศ 611 การจัดการความรู้ 3(2-2-5)
 IS 611 Knowledge Management
 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดพื้นฐาน ทฤษฎี กระบวนการเกี่ยวกับความรู้และ
 การจัดการความรู้ บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการความรู้ การแบ่งปัน
 และการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวทางการประยุกต์เพื่อพัฒนาองค์กร กรณีศึกษาโครงการจัดการ
 ความรู้ขององค์กร

- สศ 612 การจัดการสารสนเทศสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ 3(2-2-5)
 IS 612 Information Management for E-commerce
 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีการจัดการสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ความปลอดภัยของการสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่าย การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- สศ 621 การจัดการฐานข้อมูลสำหรับระบบห้องสมุด 3(2-2-5)
 IS 621 Database Management for Library Systems
 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับฐานข้อมูล ประเภท โครงสร้างของฐานข้อมูล การจัดการข้อมูล ระบบการจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมฐานข้อมูล การวิเคราะห์ออกแบบ การประยุกต์ใช้ฐานข้อมูลในการจัดการข้อมูลในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ
- สศ 622 การพัฒนาเว็บสำหรับวิชาชีพสารสนเทศ 3(2-2-5)
 IS 622 Web Development for Information Profession
 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด เทคนิค ทักษะทางเทคโนโลยีในการพัฒนาเว็บมาตรฐานของเทคโนโลยีเว็บ ระบบการพัฒนาเว็บ ภาษาและซอฟต์แวร์เพื่อการพัฒนาเว็บ การออกแบบเว็บไซต์และส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ ระบบจัดการฐานข้อมูลสำหรับโปรแกรมทางเว็บ การประเมินเว็บ แนวโน้มการพัฒนาเว็บไซต์ในปัจจุบัน
- สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล 3(2-2-5)
 IS 631 Seminar in Digital Libraries
 ศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายประเด็นปัญหาสำคัญ แนวโน้มที่เกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล หอจดหมายเหตุดิจิทัล โดยเน้นประเด็นที่เชื่อมโยงกับการวิจัยและพัฒนา
- สศ 632 การศึกษาอิสระ 3(1-2-6)
 IS 632 Independent Study
 การศึกษาวิเคราะห์วิจัยเฉพาะบุคคล หรือกลุ่ม ตามหัวข้อที่สนใจ ซึ่งอาจกระทำในรูปของการวิจัย หรือการทดลองปฏิบัติภาคสนามในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ หรือองค์กรต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมและติดตามผลของอาจารย์ในภาควิชา รวมทั้งนำเสนอรายงานผลการศึกษารายงาน
- สศ 641 สารนิพนธ์ 6 หน่วยกิต
 IS 641 Master's Project
 ศึกษาค้นคว้าประเด็นเรื่องทางสารสนเทศ โดยเน้นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยในการวิเคราะห์ปัญหาให้ได้ข้อสรุป เพื่อนำเสนอผลการศึกษาในการแก้ปัญหาและพัฒนา งานทางสารสนเทศ

วิจัยประเด็นปัญหาทางสารสนเทศ การจัดการระบบสารสนเทศ
 เป็นการศึกษาค้นคว้ารายบุคคลที่แสดงให้เห็นความสามารถและจริยธรรมในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา
 ทางสารสนเทศ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องสำคัญในสังคม ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม
 ในสาขาวิชา

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายชื่อ คณาจารย์	คุณวุฒิการศึกษา ตรี-โท-เอก(สาขาวิชา) ปีที่จบ	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	เลขประจำตัว ประชาชน
1.	ผศ.ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา	อ.บ.(ภาษาอังกฤษ), 2518 อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์), 2524 Specialist in Library & Information Science, 2553 Ph.D. (Library & Information Science), 2541	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Indiana University, USA Indiana University, USA	5-1014-00073-79-1
2.	ผศ.ดร.แหวตา เตชาทวีวรรณ	ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์), 2524 อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์), 2532 วท.ม. (เทคโนโลยีสารสนเทศ), 2542 ปร.ด. (คอมพิวเตอร์ศึกษา), 2551	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	3-1017-01284-65-4
3.	อ.ดร.ศุภรชตรา แสนวา	ศศ.บ.(ภาษาอังกฤษ), 2539 ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์), 2542 ปร.ด.(สารสนเทศศึกษา), 2552	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3-4499-00087-12-8
4.	รศ.สมชาย วรัญญาไกร	กศ.บ. (ภาษาไทย), 2524 ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์), 2539	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3-1021-00708-86-8
5.	อ.ดร.เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์) เกียรตินิยม อันดับ 2, 2538 อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์), 2542 ปร.ด.(สารสนเทศศึกษา), 2554	มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3-7698-00157-83-1

ดูรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ ผลงานวิชาการ และภาระงานสอน ที่ ภาคผนวก จ

3.2.2 อาจารย์ประจำ

ลำดับ ที่	รายชื่อคณาจารย์	คุณวุฒิการศึกษา (สาขาวิชา) และปีที่จบ	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	เลขประจำตัว ประชาชน
1.	ผศ.ดร.อารีย์ ชื่นวัฒนา	Ph.D. (Library & Information Science), 2541	Indiana University, USA	5-1014-00073-79-1
2.	ผศ.ดร.แววดา เตชาทวีวรรณ	ปร.ด. (คอมพิวเตอร์ศึกษา), 2551	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ	3-1017-01284-65-4
3.	อ.ดร.ศุภรชตรา แสนวา	ปร.ด.(สารสนเทศศึกษา), 2552	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3-4499-00087-12-8
4.	รศ.สมชาย วรัญญาณุไกร	ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์), 2539	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3-1021-00708-86-8
5.	อ.ดร.เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง	ปร.ด.(สารสนเทศศึกษา), 2554	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	3-7698-00157-83-1
6.	ผศ.อรทัย วารีสอาด	อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์), 2527	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3-1015-02083-46-2
7.	ผศ.นุชรี ตรีโลจนวงศ์	อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์), 2526	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3-1004-00678-82-2
8.	อ.บุญยีน จันทร์สว่าง	ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์), 2540	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3-1022-00998-54-0
9.	อ.ศศิพิมล ประพินพงศกร	อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์), 2543	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3-6097-00233-22-6
10.	อ.พัชร พิพิธกุล	ศศ.ม.(บรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์), 2547 ค.ม.(วิจัยการศึกษา), 2549	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3-1021-00758-93-8

ดูรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติ ผลงานวิชาการ และภาระงานสอน ที่ ภาคผนวก จ

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

ลำดับ ที่	รายชื่อคณาจารย์	คุณวุฒิการศึกษา (สาขาวิชา) และปีที่จบ	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	เลขประจำตัว ประชาชน
1.	รศ.ดร.กุลธิดา ท้วมสุข	D.A. (Library & Information Science), 2538	Simmons College, U.S.A.	3-4099-00348-72-0
2.	รศ.ดร.ลำปาง แม่่นมาตย์	Ph.D. (Communication), 2545	University of Canberra, Australia	3-4099-00527-42-0
3.	รศ.ดร.พิมพ์รำไพ เปรมสมิทธิ์	D.A. (Library & Information Science), 2533	Simmons College, U.S.A.	3-1006-01234-93-0
4.	รศ.ดร.สมพร พุทธิพิทักษ์ผล	Ph.D. (Library & Information Science), 2537	Indiana University, USA	3-1018-00031-71-1
5.	รศ.พวา พันธุ์เมฆา	กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์), 2513	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3-1017-01132-70-6

ลำดับ ที่	รายชื่อคณาจารย์	คุณวุฒิการศึกษา (สาขาวิชา) และปีที่จบ	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	เลขประจำตัว ประชาชน
6.	รศ.สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์	กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์), 2513 Certificate in Librarianship), 2511	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	3-1103-00232-07-5
7.	ดร.นฤมล รื่นไวย์	Ph.D. (Information Science), 2550	Loughborough University, United Kingdom	3-1499-00292-61-1
8.	อ.สุพิมพ์ วงษ์ทองแท้	วท.ม (ชีวเวชเคมี), 2549	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	3-8009-00440-33-1

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)(ถ้ามี)

ไม่มี

4.1. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ไม่มี

4.2. ช่วงเวลา

ไม่มี

4.3. การจัดเวลาและตารางสอน

ไม่มี

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

ข้อกำหนดในการวิจัยต้องเป็นหัวข้อทางสาขาวิชาสารสนเทศศึกษาและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

แผน ก แบบ ก 2

นิสิตที่เลือกเรียนแผน ก แบบ ก 2 ต้องลงทะเบียนเรียนวิชา สศ 651 ปริญญาณิพนธ์ ซึ่งเป็นการวิจัยปัญหาทางด้านสารสนเทศศึกษา หรือการจัดการระบบสารสนเทศ แล้วเรียบเรียงให้มีมาตรฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

แผน ข

นิสิตที่เลือกเรียนแผน ข ต้องลงทะเบียนเรียนวิชา สศ 641 สารนิพนธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ในประเด็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา แล้วเรียบเรียงให้มีมาตรฐานตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ต้องการจากการทำปริญญาานิพนธ์ และสารนิพนธ์ มีดังนี้

5.2.1 นิสิตเข้าใจระเบียบวิธีวิจัยและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัย

5.2.2 นิสิตสามารถทำวิจัยเบื้องต้นเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางสารสนเทศ

5.2.3 นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์กับการปฏิบัติงาน

5.3 ช่วงเวลา

หลักสูตรกำหนดให้นิสิตทำงานวิจัย ในช่วงระยะเวลาดังนี้

แผน ก แบบ ก 2 กำหนดให้นิสิตทำปริญญาานิพนธ์ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 2

แผน ข กำหนดให้นิสิตทำสารนิพนธ์ในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 2

5.4 จำนวนหน่วยกิต

แผน ก แบบ ก 2 ปริญญาานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต

แผน ข สารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

5.5.1 หลักสูตรกำหนดให้นิสิตเรียนรายวิชา วิธีวิจัยทางสารสนเทศศึกษา เป็นวิชาบังคับ และจัดรายวิชาการศึกษาคิอิสระ และการศึกษาสาระพิเศษเป็นวิชาเลือก เพื่อเตรียมความพร้อมแก่นิสิตในเรื่องกระบวนการทำวิจัย

5.5.2 ภาควิชาฯ จัดโครงการฝึกอบรมทางด้านวิจัยและจัดสัมมนาเตรียมความพร้อมในการวิจัย

5.5.3 ภาควิชาฯ จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ / สารนิพนธ์

5.6 กระบวนการประเมินผล

หลักสูตรกำหนดให้มีการสอบประมวลความรู้ สอบหัวข้อและเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ / สารนิพนธ์สอบปากเปล่า และต้องมีการตีพิมพ์ผลงานปริญญาานิพนธ์ของนิสิตในวารสารวิชาการที่ปรากฏในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Center: TCI) หรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชา

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล
1. มีคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> สอนเนื้อหาจริยธรรมสารสนเทศและวิชาชีพสารสนเทศ ในรายวิชาต่าง ๆ เช่น สารสนเทศกับสังคมความรู้ กลยุทธ์ การบริการสารสนเทศ ผู้ใช้และการศึกษาผู้ใช้ สอนให้นิสิตมีจรรยาบรรณในการวิจัย ในรายวิชา วิธีวิจัย ทางสารสนเทศศึกษา สอดแทรกเนื้อหาด้านจริยธรรมทางวิชาการและการวิจัย ในทุกรายวิชา ซึ่งมีการมอบหมายให้นิสิตทำรายงานและโครงการ
2. มีความรู้ความสามารถในการ จัดการสารสนเทศในระดับสูง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ฝึกปฏิบัติการจริงโดยใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ทำโครงการที่สอดคล้องกับรายวิชาต่าง ๆ เช่น การสร้าง ฐานข้อมูล การออกแบบระบบห้องสมุดดิจิทัล การพัฒนาเว็บ การจัดการความรู้ เป็นต้น
3. มีความรู้ความสามารถในการใช้ ระเบียบวิธีวิจัย	<ul style="list-style-type: none"> ทุกรายวิชาที่มีกิจกรรมให้นิสิตนำเสนอผลงานในชั้นเรียน และให้นิสิตประเมินการนำเสนอผลงานของตนเองและเพื่อน ให้นิสิตทำรายงานการค้นคว้าวิจัยในรายวิชาต่าง ๆ ตลอดจน สารนิพนธ์และปริญยานิพนธ์โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยมาตรฐาน

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ สารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาจรรยาบรรณวิชาชีพ สารสนเทศของสมาคมวิชาชีพ ในประเทศไทยและประเทศ ต่าง ๆ สอดแทรกจรรยาบรรณวิชาชีพ ในการสอนรายวิชาต่าง ๆ โดยใช้กรณีศึกษาฝึกทักษะ การวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับ จรรยาบรรณวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินผลงานของนิสิต การสังเกตพฤติกรรมในการ ปฏิบัติกิจกรรมในรายวิชา ต่าง ๆ
2. มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ทางวิชาการ / วิจัย	<ul style="list-style-type: none"> สอนให้นิสิตมีจริยธรรม ทางวิชาการและการวิจัย ในรายวิชา วิจัยทาง สารสนเทศศึกษา สอดแทรกเนื้อหาด้าน จริยธรรมทางวิชาการ และการวิจัย ในทุกรายวิชา ซึ่งมีการมอบหมายให้นิสิต ทำรายงานและโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> การประเมินผลงานของนิสิต การสังเกตพฤติกรรม ในการปฏิบัติกิจกรรม ในรายวิชาต่าง ๆ
3. มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม เคารพสิทธิและ ความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้	<ul style="list-style-type: none"> อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติตนให้เป็น แบบอย่างที่ดี กำหนดคะแนนจิตพิสัย ในรายวิชาต่าง ๆ มอบหมายให้นิสิตทำกิจกรรม กลุ่มในรายวิชาต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินจากจิตพิสัยของนิสิต ในการเข้าชั้นเรียน และการ ส่งงานตามเวลาที่กำหนด ประเมินการมีส่วนร่วม ในการเรียนและกิจกรรม ประเมินความรับผิดชอบต่อ จากงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ● สอนโดยวิธีบรรยาย อภิปราย สัมมนา ● เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ มาบรรยาย ● เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ● สอนโดยให้นิสิตวิเคราะห์ / วิพากษ์ สังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎี 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอบย่อย ● การสอบกลางภาค และปลายภาค ● การทำโครงงาน / รายงาน ● การนำเสนอผลงานในชั้นเรียน ● การจัดนิทรรศการ
2. สามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติในสภาพแวดล้อมดิจิทัล	<ul style="list-style-type: none"> ● สอนโดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การศึกษาดูงาน บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ การทำโครงการ การบริการสารสนเทศแก่ชุมชน ● สอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานในสถานการณ์ที่หลากหลาย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเมินจากผลการเรียนและกิจกรรมของนิสิต ● ประเมินผลจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต
3. เข้าใจบทบาทของการวิจัยที่มีต่อวิชาชีพ และสามารถทำวิจัยหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมในวิชาชีพสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ● สอดแทรกระเบียบวิธีวิจัยในการทำรายงานในรายวิชาต่าง ๆ ● สอนระเบียบวิธีวิจัยในรายวิชาการวิจัยทางสารสนเทศศึกษา ● ส่งเสริมให้นิสิตวางแผนศึกษาหัวข้อเรื่องที่นิสิตสนใจ ● ส่งเสริมให้นิสิตทำโครงการวิจัยร่วมกับอาจารย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเมินจากรายงาน / งานวิจัยของนิสิต

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
1. สามารถวิเคราะห์และอธิบายปรากฏการณ์ / ประเด็นปัญหาทางสารสนเทศได้โดยใช้ทฤษฎีทางสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ● สอนแนวคิดเชิงระบบ ● สอนเทคนิค Mind Mapping และ Concept Mapping ● สอนแนวคิดวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ และสังเคราะห์ข้อมูล ● สอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลงานและกิจกรรมของนิสิต ● ความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ● ความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา
2. สามารถสนับสนุนโต้แย้งแนวคิด / ทฤษฎีทางสารสนเทศอันนำมาซึ่งความรู้ใหม่	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดอภิปราย สัมมนา ● ใช้เทคนิคการระดมสมอง ● ฝึกการวิพากษ์ วิจัยเชิงสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การนำเสนอผลงานของนิสิต ● การวิพากษ์งานของผู้อื่น
3. สามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ● ฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ● ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลงานและกิจกรรมของนิสิต

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมิน
1. สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ ในองค์กร ชุมชน และสังคม เพื่อพัฒนาความร่วมมือ ในการจัดการสารสนเทศ	<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดให้นิสิตทำงานเป็นกลุ่ม ● การจัดอภิปราย เสวนา สัมมนา ● เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ ความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารและ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ● การจัดทำโครงการบริการ สารสนเทศโดยร่วมกับสาขา วิชาอื่น 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลงานกลุ่มที่มอบหมาย ให้ทำ ● ประเมินผลงานของตนเอง และให้สมาชิกในกลุ่ม ประเมินผลงานของกัน และกัน ● ผลงานกิจกรรม / โครงการของนิสิต ● การสังเกตพฤติกรรม ของผู้เรียน
2. มีทักษะในการสื่อสารกับ กลุ่มคนหลากหลาย เช่น เพื่อนร่วมงาน และผู้ใช้ สารสนเทศกลุ่มต่าง ๆ	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดอภิปราย เสวนา สัมมนา ● กำหนดนิสิตให้ทำงานกลุ่ม ● การทำกิจกรรม / บริการ สารสนเทศในสถานการณ์จริง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลงานกิจกรรม / โครงการ ● การสังเกตพฤติกรรม ของนิสิต
3. สามารถให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และความช่วยเหลือ ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการสารสนเทศแก่ผู้อื่น ได้	<ul style="list-style-type: none"> ● การทำกิจกรรม / โครงการ บริการวิชาการแก่ชุมชนและ สังคม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลงานกิจกรรม / โครงการ ● การสังเกตพฤติกรรม ของนิสิต

2.5 ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	กลยุทธ์การสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
<p>1. มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ การวิจัย การสื่อสาร และการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● สอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการสารสนเทศ ● การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) ● ฝึกการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับงานวิจัย ● การนำเสนอทั้งการพูด การเขียน และ การใช้เทคโนโลยี 	<ul style="list-style-type: none"> ● การนำเสนอผลงาน ● การสอบและการทำโครงการ ● สถิติการใช้ระบบการเรียนการสอนทางออนไลน์ ● การสังเกตพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของผู้เรียน
<p>2. สามารถใช้สถิติพื้นฐานในการประมวลผล วิเคราะห์ผล และ แปลความหมายข้อมูล</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● สอนในรายวิชาวิธีวิจัยทางสารสนเทศศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสอบกลางภาค และปลายภาค ● แบบฝึกหัด ● ผลงานวิจัย
<p>3. สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด และการเขียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอภิปราย สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ● การนำเสนอรายงาน ทั้งการเขียนและการพูด ในทุกรายวิชา 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ● ผลงาน / กิจกรรมทั้งที่เป็น การเขียนและการพูด

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

สรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณธรรมและจริยธรรม

1. มีจรรยาบรรณวิชาชีพสารสนเทศ
2. มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ / วิจัย
3. มีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม เคารพสิทธิ และความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ด้านที่ 2 ความรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีสำคัญในสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา
2. สามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติในสภาพแวดล้อมดิจิทัล
3. เข้าใจบทบาทของการวิจัยที่มีต่อวิชาชีพและสามารถทำวิจัยหรือสร้างสรรค์นวัตกรรมในวิชาชีพสารสนเทศ

ด้านที่ 3 ทักษะทางปัญญา

1. สามารถวิเคราะห์และอธิบายปรากฏการณ์ / ประเด็นปัญหาทางสารสนเทศได้โดยใช้ทฤษฎีทางสารสนเทศ
2. สามารถสนับสนุนโต้แย้ง แนวคิด / ทฤษฎีทางสารสนเทศอันนำมาซึ่งความรู้ใหม่
3. สามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการสารสนเทศ

ด้านที่ 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1. สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร ชุมชน และสังคม เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการจัดการสารสนเทศ
2. มีทักษะในการสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลาย เช่น เพื่อนร่วมงาน และผู้ใช้สารสนเทศกลุ่มต่าง ๆ
3. สามารถให้ความรู้ คำปรึกษา คำแนะนำ และความช่วยเหลือทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศแก่ผู้อื่นได้

ด้านที่ 5 การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1. มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ การวิจัย การสื่อสารและการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถใช้สถิติพื้นฐานในการประมวลผล วิเคราะห์ผล และแปลความหมายข้อมูล
3. สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
สศ 501 สารสนเทศกับสังคมความรู้	●	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	●
สศ 502 การพัฒนาและจัดระบบ ทรัพยากรสารสนเทศ	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	●
สศ 503 กลยุทธ์การบริการสารสนเทศ	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●
สศ 504 แหล่งสารสนเทศทาง มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●
สศ 505 แหล่งสารสนเทศทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●
สศ 506 แหล่งสารสนเทศทาง วิทยาศาสตร์สุขภาพ	●	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●
สศ 511 การค้นคืนและการเข้าถึง สารสนเทศ	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○
สศ 512 การจัดการห้องสมุดดิจิทัล	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
สศ 513 การจักระบบทรัพยากร สารสนเทศดิจิทัล	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○
สศ 521 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการ สารสนเทศ	○	○	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	○
สศ 531 วิธีวิจัยทางสารสนเทศศึกษา	○	●	○	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●	●	●
สศ 601 หลักบริหารสำหรับนักวิชาชีพ สารสนเทศ	●	●	○	○	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●
สศ 602 ประเด็นเกี่ยวกับห้องสมุดและ สารสนเทศในภูมิภาคอาเซียน	○	○	○	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●
สศ 611 การจัดการความรู้	○	●	○	●	○	●	●	●	○	○	○	○	●	○	○
สศ 612 การจัดการสารสนเทศสำหรับ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	●	○	○	○	●	○	●	○	●	●	○	○	●	○	○
สศ 621 การจัดการฐานข้อมูลสำหรับ ระบบห้องสมุด	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม			2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
สศ 622 การพัฒนาเว็บสำหรับวิชาชีพ สารสนเทศ	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○
สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล	○	○	○	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●
สศ 632 การศึกษาอิสระ	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	●	●
สศ 651 ปริญญาโท	○	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	○	●	●	●
สศ 641 สารนิพนธ์	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	●	●

หมวดที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 หมวดที่ 5 การวัดและประเมินผลการศึกษา สรุปดังนี้

○ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้ใช้ระบบค่าระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย	ค่าระดับชั้น
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
E	ตก (Fail)	0.0

○ การประเมินผลการสอบพิเศษตามข้อกำหนดของหลักสูตร ได้แก่ การสอบภาษา (Language Examination) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และการประเมินคุณภาพปริญญาโทหรือปริญญาตรี ให้ผลการประเมินเป็น ผ่าน P (Pass) หรือ ไม่ผ่าน F (Fail)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

หลักสูตรมีกระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยกำหนดให้นิสิตประเมินผลการเรียนการสอนในทุกรายวิชา และมีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบและการตัดสินผลการเรียน และมีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นในการทวนสอบมาตรฐานปริญญาโท และจัดทำรายงานผลการทวนสอบเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้เป็นประจำทุกปี

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 หมวดที่ 9 การขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร ข้อที่ 48

สำหรับหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา ก 2

นิสิตที่จะสำเร็จการศึกษาได้สำหรับหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา ก 2 ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีเวลาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา และมีระยะเวลาศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
2. สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร
3. ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00
4. สอบภาษาต่างประเทศได้
5. เสนอวิทยานิพนธ์ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยและสอบผ่านการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้ง
6. ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
7. ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง และมีรายงานการประชุม (Proceedings) ที่เป็นเรื่อง เต็ม (Full Paper)

สำหรับหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา ข

นิสิตที่จะสำเร็จการศึกษาได้สำหรับหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา ข ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีเวลาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา และมีระยะเวลาศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
2. สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร
3. ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00
4. สอบภาษาต่างประเทศได้
5. สอบประมวลความรู้ได้
6. เสนอสารนิพนธ์ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยและสอบผ่านการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัย แต่งตั้ง
7. ส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1. บัณฑิตวิทยาลัยจัดปฐมนิเทศ แนะนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนและบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา พร้อมทั้งจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้อาจารย์ใหม่

2. ภาควิชา ชี้แจงเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตและรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตร

3. ภาควิชา กำหนดให้อาจารย์ใหม่สังเกตการณ์การสอนของคณาจารย์ภาควิชา

4. มีระบบอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อให้คำแนะนำ ปรึกษาแก่อาจารย์ใหม่

5. ภาควิชา จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบปะสังสรรค์เพื่อส่งเสริมสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างอาจารย์ใหม่กับคณาจารย์

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

- ส่งเสริมให้คณาจารย์เข้าร่วมการอบรม การสัมมนา และการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

- พัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

- สนับสนุนให้คณาจารย์ได้มีโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการสอนและการวิจัย ด้วยการศึกษาคู่ การเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ อบรม สัมมนา ดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ

- ร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยวิกตอเรียแห่งเวลลิงตัน (Victoria University of Wellington) ประเทศนิวซีแลนด์ ตามสัญญาความร่วมมือที่ทั้งสองมหาวิทยาลัยทำร่วมกัน โดยส่งอาจารย์ไปศึกษารายวิชาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการใหม่ ๆ ปีละ 1 คน เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา และเชิญอาจารย์จากมหาวิทยาลัยวิกตอเรียแห่งเวลลิงตันมาบรรยาย ฝึกอบรม หรือจัดสัมมนาทางวิชาการ ให้แก่คณาจารย์และนิสิต อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

- สำรวจและแสวงหาความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน

- ส่งเสริมให้คณาจารย์ทำวิจัยและผลงานทางวิชาการ เพื่อการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ทั้งที่เป็นการวิจัยเดี่ยว วิจัยกลุ่ม และการวิจัยร่วมกับนิสิต

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์เผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ ด้วยการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ หรือการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือรายงานการประชุมทางวิชาการ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

1. ดำเนินการบริหารหลักสูตรโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอย่างน้อยทุก 5 ปี
2. มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทุก 2 เดือน เพื่อติดตาม กำกับ และควบคุมคุณภาพของหลักสูตร
3. มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนามตามแบบ มคอ. 3 และ มคอ. 4 ให้ครบทุกรายวิชา ก่อนการเปิดสอน
4. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา ตามแบบ มคอ. 5 และ มคอ. 6 ภายใน 30 วัน ให้ครบทุกรายวิชา หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอน
5. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
6. มีการพัฒนา / ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผล การเรียนรู้จากผลการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ. 7 ในปีที่ผ่านมา

2. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

2.1 การบริหารงบประมาณ

1. มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี จากงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากคณะ สำหรับจัดโครงการ / กิจกรรมให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีแกวเดสล้อม ด้านนันทนาการ และด้านส่งเสริมวัฒนธรรม
2. จัดสรรจำนวนชั่วโมงและงบประมาณให้อาจารย์ในแต่ละรายวิชาเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายพิเศษ
3. จัดสรรงบประมาณสำหรับสื่อการเรียนการสอนโสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์ อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการวิชาชีพ

2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

1. สถานที่และอุปกรณ์การสอน ใช้พื้นที่ภาควิชาฯ ชั้น 3 อาคาร 6 ซึ่งประกอบด้วยห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการวิชาชีพ
2. ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมีสำนักหอสมุดกลาง ซึ่งเป็นแหล่งสนับสนุนการเรียน การสอน และการวิจัย และเป็นแหล่งฝึกทักษะการรู้สารสนเทศที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ในปัจจุบันห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศในสาขาสารสนเทศศึกษาทั้งภาษาไทยและอังกฤษ ดังนี้
  - หนังสือภาษาไทย จำนวน 737 ชื่อเรื่อง 1,277 เล่ม
  - หนังสือภาษาอังกฤษ จำนวน 179 ชื่อเรื่อง 215 เล่ม

- วารสารภาษาอังกฤษ จำนวน 21 ชื่อเรื่อง
- วารสารภาษาไทย จำนวน 25 ชื่อเรื่อง
- ฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 9 ฐาน
- วารสารอิเล็กทรอนิกส์แบบเปิด (Open Access Journals) บนอินเทอร์เน็ต จำนวน 119 ชื่อเรื่อง
- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 2 ฐาน
- ทรัพยากรสารสนเทศฉบับเต็มในรูปแบบดิจิทัล (Digital Collection) เช่น ปรินท์นิพนธ์ งานวิจัย เป็นต้น จำนวน 1 ฐาน
- ระบบสหบรรณานุกรม (Thailand Union Catalog) จำนวน 1 ฐาน
- ทรัพยากรสารสนเทศจากห้องสมุดของหน่วยงาน องค์กร และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

2.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

1. ประสานความร่วมมือกับสำนักหอสมุดกลางในการจัดซื้อหนังสือ วารสาร และฐานข้อมูลเพิ่มเติม โดยเฉพาะเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัยของคณาจารย์และนิสิต ตามหลักสูตรใหม่ เช่น ห้องสมุดดิจิทัล สารสนเทศสุขภาพ การจัดการความรู้ เป็นต้น

2. จัดหาอุปกรณ์สื่อการสอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอย่างพอเพียง เช่น เครื่องฉายภาพ โปรเจ็คเตอร์ สแกนเนอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายทอดสัญญาณภาพวัตถุ 3 มิติระบบดิจิทัล (Visualizer) เป็นต้น

3. ส่งเสริมคณาจารย์ให้ทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) สำหรับทุกรายวิชาที่เปิดสอน เพื่อเพิ่มทรัพยากรการเรียนการสอน และเพิ่มทางเลือกในการเข้าถึงทรัพยากร

2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

ภาควิชาฯ มีกระบวนการติดตามและประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา วารสารและอุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็น ดังนี้

1. หลังจากการเสนอคณะ เพื่อจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในห้องเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิชาชีพ ทางภาคฯ จะดำเนินการติดตามประเมินผลการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน

2. จัดสรรบุคลากรที่ทำหน้าที่บำรุงรักษาอุปกรณ์ให้มีสภาพที่พร้อมใช้งาน พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผล และบันทึกข้อมูลการบำรุงรักษาอุปกรณ์

3. ประสานความร่วมมือกับสำนักหอสมุดกลางในการจัดซื้อหนังสือ วารสาร และฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัยของคณาจารย์และนิสิต ตลอดจนประเมินความพอเพียงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้

4. ส่งเสริมคณาจารย์ให้ทำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) สำหรับทุกรายวิชาที่เปิดสอน พร้อมทั้งสำรวจความพึงพอใจของนิสิตต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ และการปฏิบัติการในทุกรายวิชา (มศว ปค 003)

3. การบริหารคณาจารย์

3.1 การรับอาจารย์ใหม่

1. การกำหนดคุณสมบัติ มีดังนี้

- คุณสมบัติทั่วไป เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
- คุณสมบัติเฉพาะของผู้สมัคร ดังนี้คือ สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก

สาขาสารสนเทศศึกษา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และต้องมีผลงานทางวิชาการทางด้านสารสนเทศศึกษา

2. การสอบคัดเลือก กำหนดให้สอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ และสอบสอน

โดยมีคณะกรรมการที่คณบดีแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณาการสอบคัดเลือก

3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมร่วมกันทุก 2 เดือน เพื่อวางแผน ติดตาม ทบทวน การปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอน

2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามทบทวนมาพิจารณาปรับปรุง การเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา และวางแผนการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีนโยบายเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอก มาร่วมสอนในบางรายวิชาและบางหัวข้อที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยขออนุมัติ การเชิญตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเชิญอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอื่นเป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาปริญญาโทนิพนธ์ร่วม และร่วมในคณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโทนิพนธ์

3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้อาจารย์พิเศษมีแผนการสอนตามคำอธิบาย รายวิชา และเอกสารประกอบการสอน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาเป็นผู้ประสานงาน

4. การบริหารบุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอน

4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ภาควิชาฯ กำหนดคุณสมบัติบุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอนให้ตรงตาม ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบก่อนการรับเข้าทำงาน

2. บุคลากรต้องผ่านการสอบแข่งขัน ซึ่งประกอบด้วย การสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ โดยให้ความสำคัญต่อความสามารถในการปฏิบัติงานตามตำแหน่ง และการมีทัศนคติที่ดีต่อ การให้บริการแก่คณาจารย์และนิสิต

3. การบริหารบุคลากรสายสนับสนุนการเรียนการสอนดำเนินตามกฎระเบียบในการบริหาร ทรัพยากรบุคคลฝ่ายสนับสนุนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

1. ภาควิชาฯ สนับสนุนให้บุคลากรการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ โดยเข้าร่วมการฝึกอบรม การสัมมนา และการศึกษาดูงาน
2. ภาควิชาฯ สนับสนุนบุคลากรร่วมงานกับอาจารย์ในโครงการต่าง ๆ ของภาควิชาฯ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาศักยภาพนิสิต การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิต

5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการ และอื่น ๆ แก่นิสิต

1. ภาควิชาฯ จัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนจัดทำคู่มือสำหรับนิสิตเพื่อให้คำแนะนำทางวิชาการ ทุนสนับสนุนการวิจัย ระเบียบและข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย
2. ภาควิชาฯ จัดให้มีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายระหว่างอาจารย์และนิสิต เช่น โทรศัพท์ การส่งข้อความสั้น อีเมล เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ เป็นต้น

5.2 การอุทธรณ์ของนิสิต

การอุทธรณ์ของนิสิตสามารถดำเนินการได้ตามระเบียบข้อบังคับมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554

6. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

1. สสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อนำข้อมูลมาใช้ปรับปรุงหลักสูตร ให้สามารถผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. สสำรวจการได้งานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
3. จัดการสัมมนาการพัฒนาหลักสูตรโดยเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงเนื้อหาวิชา ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

หลักสูตรได้ระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินผลและรายงานคุณภาพของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1 2555	ปีที่ 2 2556	ปีที่ 3 2557	ปีที่ 4 2558	ปีที่ 5 2559
(1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
(2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	✓	✓	✓	✓	✓
(3) มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และมคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
(4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และมคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
(5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
(6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
(7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินการที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
(8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
(9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
(10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
(11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0		✓	✓	✓	✓
(12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0			✓	✓	✓

หมวดที่ 8 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

1. ก่อนการสอน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมร่วมกันก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อพิจารณาโครงการสอนของรายวิชาที่เปิดสอน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์การสอนในแต่ละรายวิชา

2. ระหว่างสอน

อาจารย์ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมนิสิตที่แสดงถึงความเข้าใจในเนื้อหาวิชา สอบถามนิสิตถึงสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้จากวิธีการสอน ด้วยวิธีสัมภาษณ์ สทนา หรือใช้แบบสอบถาม

3. หลังการสอน

อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตจากพฤติกรรมที่แสดงออก การทำแบบฝึกหัด กิจกรรม โครงการ และการสอบ และนำผลที่ได้จากการประเมิน ประกอบกับการปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและวิธีการสอน มาปรับปรุงกลยุทธ์การสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนิสิต

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1. ระหว่างสอน

คณะกรรมการประเมินของภาควิชาฯ ประเมินการสอนของอาจารย์จากการสังเกตในชั้นเรียนเกี่ยวกับวิธีการสอน กลยุทธ์การสอน สื่อการสอน กิจกรรม / งานที่มอบหมายแก่นิสิต ตลอดจนพิจารณาความสอดคล้องกับโครงการสอน

2. หลังการสอน

- นิสิตประเมินการสอนทุกปลายภาคการศึกษา โดยใช้แบบประเมิน มศว ปค.003 โดยผ่านระบบออนไลน์

- คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพกลยุทธ์การสอนกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนิสิต โดยพิจารณาร่วมกับผลการประเมิน มศว ปค.003

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

1. การทำวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตร โดยสอบถามจากอาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

2. การประเมินวิพากษ์หลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยพิจารณาจากรายงานผลการดำเนินหลักสูตร การเยี่ยมชม และการสัมภาษณ์อาจารย์และนิสิต

3. การประเมินความพึงพอใจจากนายจ้างหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อคุณภาพของบัณฑิต หลักสูตรและการสำรวจการได้งานของบัณฑิต

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ประเมินคุณภาพการศึกษาประจำปี ตามตัวบ่งชี้ในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในระดับภาควิชา อย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน โดยคณบดีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒินอกภาควิชาและสถาบัน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตร

1. อาจารย์ประจำวิชาทบทวนผลการประเมินประสิทธิผลของการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบ ในระหว่างภาคการศึกษา และปรับปรุงเมื่อสิ้นภาคการศึกษา จากนั้น นำเสนอต่อหัวหน้าภาควิชา ในการประชุมของภาควิชาทุกภาคการศึกษา

2. ภาควิชาฯ ติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในหมวดที่ 7 ข้อ 7 จากการประเมินคุณภาพภายในภาควิชา และวางแผนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการประเมิน

3. ประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อพิจารณาทบทวนสรุปผลการดำเนินงานที่ได้จากการประเมินในข้อ 2 และข้อ 3 และวางแผนปรับปรุง / พัฒนาการดำเนินงานหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ ทุก 5 ปี

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. 2554

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มีความเหมาะสม และให้การบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 (2) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 ประกอบกับมติสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการประชุม ครั้งที่ 6/2554 เมื่อวันที่ 8 เดือนเมษายน พ.ศ.2554 จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2554 ”

ข้อ 2 ให้ยกเลิก ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ หรือมติอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าที่หลักสูตรหรือสาขาวิชาสังกัด ซึ่งหมายความถึงบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคณบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าของคณะ สถาบัน สำนัก หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า ซึ่งเป็นส่วนงานในกำกับของมหาวิทยาลัยด้วย

“คณะกรรมการบริหารหลักสูตร” หมายความว่าคณะกรรมการบริหารหลักสูตรต่างๆ ภายในคณะหรือภาควิชา หรือ สถาบัน หรือสำนัก หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า หรือคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาพหุวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตร

“คณาจารย์บัณฑิตศึกษา” หมายความว่า คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยที่สอนหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอนเป็นอย่างดี ซึ่งอาจเป็นบุคลากรที่ไม่อยู่ในสายวิชาการหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน โดยไม่ต้องพิจารณาด้านคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการ และแต่งตั้งโดยเสนอผ่านคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อความเห็นชอบ

ข้อ 4 เพื่อให้การดำเนินการของบัณฑิตวิทยาลัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดวิธีปฏิบัติในรายละเอียดเพิ่มเติมและสั่งปฏิบัติการได้โดยที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ส่วนการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมิได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ และมีได้มีข้อบังคับหรือระเบียบอื่นกำหนดไว้ หรือไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ให้บัณฑิตวิทยาลัยนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเป็นกรณีไป

ข้อ 5 ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความข้อบังคับนี้ หรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีมีอำนาจตีความ วินิจฉัยสั่งการ และให้ถือเป็นที่สุด

หมวด 1

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ 6 ระบบการจัดการศึกษาแบ่งการเรียนออกเป็น 3 ระบบ ดังนี้

6.1 การจัดการศึกษาตลอดปีการศึกษาโดยไม่แบ่งภาค หนึ่งปีการศึกษามีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 30 สัปดาห์

6.2 การจัดการศึกษาโดยแบ่งเป็นภาค ดังนี้

6.2.1 การศึกษาระบบทวิภาค คือ ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

6.2.2 การศึกษาระบบไตรภาค คือ ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

6.2.3 การศึกษาระบบจตุรภาค คือ ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

ระบบการจัดการศึกษาต่าง ๆ ในข้อ 6.2.1-6.2.3 อาจจัดภาคฤดูร้อนขึ้นได้ โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตให้มีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

6.3 การจัดการศึกษาเฉพาะภาคฤดูร้อน เป็นการจัดการศึกษาปีละ 1 ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 8 สัปดาห์

จำนวนชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาตามการจัดการศึกษาข้างต้น ให้มีจำนวนชั่วโมงการเรียนตามที่กำหนดไว้ตามข้อ 8

การจัดการศึกษาอาจเป็นระบบซดวิชา (Modular System) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนเป็นช่วงเวลาช่วงละหนึ่งรายวิชาหรือหลายรายวิชาก็ได้

ให้แต่ละหลักสูตรกำหนดให้ชัดเจนว่าจะจัดระบบการจัดการศึกษาแบบใด

ข้อ 7 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใช้แบบหน่วยกิต โดย 1 หน่วยกิตระบบ ทวิภาค ต้องจัดการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ การจัดการศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

7.1 การศึกษาแบบเต็มเวลา (Full Time) นิสิตจะต้องลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาค การศึกษาไม่เกิน 15 หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษาปกติตามระบบทวิภาค

7.2 การศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part Time) นิสิตจะต้องลงทะเบียนรายวิชาในแต่ละภาค การศึกษาไม่เกิน 6 หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษาปกติตามระบบทวิภาค

สำหรับหลักสูตรที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ๆ ตามข้อ 6 ที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้เทียบจำนวนหน่วยกิตให้เป็นไปตามสัดส่วนของการศึกษาในระบบทวิภาคข้างต้น

ข้อ 8 หน่วยกิต หมายถึง การกำหนดแสดงปริมาณการศึกษาที่นิสิตได้รับ แต่ละรายวิชาจะมีหน่วยกิตกำหนดไว้ ดังนี้

8.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตตามระบบทวิภาค

8.2 วิทยานิพนธ์ภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตตามระบบทวิภาค

8.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตตามระบบทวิภาค

8.4 การปฏิบัติการในสถานศึกษา การปฏิบัติการคลินิก การทำโครงการ หรือกิจกรรมอื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาปฏิบัติงาน 3 ถึง 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 45 ถึง 180 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ตามระบบทวิภาค

8.5 การศึกษาด้วยตนเอง (Self Study) หรือการค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแผนการเรียนตามที่อาจารย์ผู้สอนได้เตรียมการไว้ให้นิสิตได้ใช้ศึกษาไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตตามระบบทวิภาค

8.6 สารนิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตตามระบบทวิภาค

สำหรับรายวิชาที่จัดการศึกษาในระบบอื่น ๆ ตามข้อ 6 ที่ไม่ใช่ระบบทวิภาค ให้เทียบค่านอกกิตกับชั่วโมงการศึกษาให้เป็นไปตามสัดส่วนของการศึกษาในระบบทวิภาคข้างต้น

หมวด 2

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ 9 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

9.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิต หรือเทียบเท่ามาแล้ว

9.2 หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับสูงกว่าชั้นปริญญาบัณฑิต

9.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิต หรือเทียบเท่ามาแล้ว

9.4 หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญามหาบัณฑิต

9.5 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอื่น ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควร

ข้อ 10 มหาวิทยาลัยอาจจัดหลักสูตรเทียบความรู้ได้ตามระดับการศึกษาในข้อ 9 โดยหลักเกณฑ์การเทียบความรู้ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 11 โครงสร้างของหลักสูตรเป็นดังนี้

11.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกอบด้วยรายวิชารวมกันตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

11.2 หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ประกอบด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต หลักสูตรนี้มี 2 แผน

11.2.1 แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจมีได้ 2 แบบ คือ

แบบ ก 1 ประกอบด้วยวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดให้มีการเรียนรายวิชา หรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นประกอบได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด

แบบ ก 2 ประกอบด้วยวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และรายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

11.2.2 แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องทำสารนิพนธ์ 6 หน่วยกิต

11.3 หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต เป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูงโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ และมีคุณภาพสูงในทางวิชาการ หลักสูตรนี้มี 2 แบบ คือ

แบบ 1 เป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ซึ่งหลักสูตรอาจกำหนดให้มีการเรียนรายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นประกอบได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ดังนี้

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญามหาบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

ทั้งนี้วิทยานิพนธ์ ตามแบบ 1.1 และ แบบ 1.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

แบบ 2 เป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญามหาบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และเรียนรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาบัณฑิต จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และเรียนรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต

ทั้งนี้วิทยานิพนธ์ ตามแบบ 2.1 และ แบบ 2.2 จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

ข้อ 12 กำหนดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาสำหรับนิสิตเต็มเวลา เป็นดังนี้

12.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา และอย่างมากไม่เกิน 3 ปีการศึกษา

12.2 หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 3 ภาคการศึกษาปกติตามระบบทวิภาค และอย่างมากไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

12.3 หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต ให้ใช้ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาอย่างน้อย 3 ภาคการศึกษาปกติตามระบบทวิภาค และอย่างมากสำหรับนิสิตวุฒิเริ่มต้นต่างกัน ดังนี้

12.3.1 นิสิตวุฒิระดับปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าไม่เกิน 8 ปีการศึกษา

12.3.2 นิสิตวุฒิระดับปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่าไม่เกิน 6 ปีการศึกษา

12.4 หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอื่นๆ ให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดระยะเวลา

ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามความในข้อนี้ หากมีเหตุผลอันควร บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาขยายเวลาให้กับนิสิตได้ไม่เกิน 1 ภาคการศึกษา โดยการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และเมื่อได้รับการอนุมัติแล้วต้องดำเนินการชำระค่ารักษาสุขภาพนิสิตตาม ข้อ 25

สำหรับนิสิตที่ศึกษาแบบไม่เต็มเวลาในหลักสูตรใด ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติโดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา โดยต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 13 การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอก แบบ 1 ซึ่งเป็นแผนการศึกษาแบบทำปริญญานิพนธ์อย่างเดียว ให้หลักสูตรคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

13.1 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ต้องมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และเป็นผลงานที่ชี้ชัดได้ว่าสามารถที่จะสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาที่เปิดสอนได้

13.2 หลักสูตรที่จะเปิดสอนควรมีเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุน

ข้อ 14 การนับระยะเวลาเป็นปีการศึกษาตามข้อ 12.1 ข้อ 12.2 และ ข้อ 12.3 ให้นับตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามข้อ 19.2

ข้อ 15 จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์

หลักสูตรที่จะเปิดใหม่หรือหลักสูตรที่ขอปรับปรุง จะต้อง มีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้นไม่น้อยกว่า 5 คน โดยอาจารย์ประจำหลักสูตรจะต้องเป็นคณาจารย์บัณฑิตศึกษา มีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาที่เปิดสอน ทั้งนี้อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุวิทยาการ (Multidisciplinary) ที่อาจกำหนดให้เป็นได้อีก 1 หลักสูตร โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ได้ประจำอยู่แล้ว หรือในกรณีที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตหรือดุษฎีบัณฑิตหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง อาจเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรในระดับดุษฎีบัณฑิตหรือมหาบัณฑิตในสาขาวิชาเดียวกันได้อีก 1 หลักสูตร

ในกรณีเป็นหลักสูตรร่วมระหว่างสถาบันหรือหลักสูตรความร่วมมือของหลายสถาบัน อาจารย์ประจำของสถาบันในความร่วมมือนั้น ให้ถือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรได้

โดยอาจารย์ประจำหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่น้อยกว่า 3 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท อาจารย์ผู้สอบ หรืออาจารย์ผู้สอน โดยทั้งหมดจะต้องมีคุณสมบัติแบ่งตามระดับหลักสูตรดังนี้

15.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

15.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

15.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

15.1.2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

15.1.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่แต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย

15.1.3 อาจารย์ผู้สอบปริญญาโท ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน โดยต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

15.1.4 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในด้านการสอนและการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

15.2 หลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต

15.2.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน จำนวนอย่างน้อย 3 คน

15.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

15.2.2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทหลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

15.2.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทร่วม (ถ้ามี) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

15.2.3 อาจารย์ผู้สอบปริญญาโท ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน โดยต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

15.2.4 อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในด้านการสอนหรือการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ให้เป็นไปตามข้อ 15.1.1 และข้อ 15.1.4 โดยอนุโลม

ข้อ 16 ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและสารนิพนธ์

ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทกำหนดให้อาจารย์ประจำ 1 คน เป็นที่ปรึกษาปริญญาโทของนิสิตปริญญาโทและปริญญาเอกได้ไม่เกิน 5 คน หากหลักสูตรใดมีอาจารย์ประจำที่มีศักยภาพพร้อมที่จะดูแลนิสิต ให้สามารถทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้มากกว่า 5 คน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 10 คน

อาจารย์ประจำ 1 คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ของนิสิตปริญญาโทได้ไม่เกิน 15 คน หากเป็นทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทและสารนิพนธ์ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนิสิตที่ทำปริญญาโท 1 คน เทียบได้กับจำนวนนิสิตที่ทำสารนิพนธ์ 3 คน ทั้งนี้ให้รวมนิสิตที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในเวลาเดียวกัน

หมวด 3 การรับเข้าเป็นนิสิต

ข้อ 17 คุณสมบัติของผู้เข้าเป็นนิสิต

17.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

17.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทบัณฑิต หรือเทียบเท่า

17.3 หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมากตามที่หลักสูตรกำหนด หรือสำเร็จปริญญาโทบัณฑิต หรือเทียบเท่า

ทั้งนี้ผู้เข้าเป็นนิสิตจะต้องแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับรองวุฒิการศึกษาให้การรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 18 การรับเข้าเป็นนิสิต ใช้วิธีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

18.1 สอบคัดเลือก

18.2 คัดเลือก

18.3 รับโอนนิสิต จากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

18.4 รับเข้าตามข้อตกลงของมหาวิทยาลัยในโครงการความร่วมมือ หรือ โครงการพิเศษของมหาวิทยาลัย

ข้อ 19 การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

19.1 ผู้ที่ผ่านการรับเข้าเป็นนิสิตต้องมารายงานตัวพร้อมหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยชำระเงินตามประกาศมหาวิทยาลัย เรื่องการเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตามวัน เวลา และสถานที่ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ผู้ที่ผ่านการรับเข้าเป็นนิสิตที่ไม่อาจมารายงานตัวเป็นนิสิตตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด เป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะเข้าเป็นนิสิต เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรในวันที่กำหนดให้รายงานตัว และเมื่อได้รับอนุมัติต้องมารายงานตัวตามที่กำหนด

19.2 การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตจะนับจากวันแรกของภาคการศึกษาที่นิสิตรายงานตัว

หมวด 4

การลงทะเบียน

ข้อ 20 การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

20.1 กำหนดวัน และวิธีการลงทะเบียนเรียนและขอเพิ่ม-ลดรายวิชาในแต่ละระบบการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

20.2 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาจะสมบูรณ์ต่อเมื่อนิสิตได้ชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้วภายในกำหนดเวลาตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตผู้ใดลงทะเบียนเรียน หรือชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากกำหนด จะต้องถูกปรับตามระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา

20.3 ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในภาคการศึกษาใดของแต่ละระบบการจัดการศึกษา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

20.4 นิสิตที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยสมบูรณ์ในภาคการศึกษาใดภายในกำหนดเวลาตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย จะไม่มีสิทธิ์เรียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

20.5 รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อนหรือมีบูรพวิชา นิสิตต้องเรียนและสอบได้รายวิชาหรือบูรพวิชาที่กำหนดไว้ก่อนจึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นได้

ข้อ 21 จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนได้

นิสิตจะต้องลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติให้เป็นไปตามระบบการจัดการศึกษาในข้อ 6 และประเภทการจัดการศึกษาในข้อ 7 นอกจากนี้ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต และหากนิสิตจะต้องลงทะเบียนต่างไปจากที่กำหนดข้างต้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับการอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 22 การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

22.1 นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้น

22.2 จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่เรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต จะไม่นับรวมเป็นหน่วยกิตสะสม

22.3 รายวิชาที่เรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต จะไม่นับรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตที่ต่ำสุด แต่จะนับรวมเป็นจำนวนหน่วยกิตสูงสุดที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา

22.4 นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต จะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น และไม่บังคับให้นิสิตสอบ

22.5 บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกเข้าเรียนบางรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ต้องมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควร และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

ข้อ 23 นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ขาดความรู้พื้นฐานของวิชาเอก คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจให้เรียนวิชาปรับพื้นฐาน โดยไม่มีหน่วยกิตและจะต้องสอบผ่าน โดยผลการเรียนได้ในระดับ S

ข้อ 24 การของดเรียนรายวิชาใด ๆ ต้องยื่นคำร้องก่อนสอบปลายภาคไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ โดยได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 25 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสภาพนิสิต

นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบตามที่กำหนดในหลักสูตร แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนชำระเงินตามประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การเก็บเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อรักษาสภาพนิสิตทุกภาคการศึกษาจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา โดยให้แล้วเสร็จภายใน 4 สัปดาห์นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร การรักษาสภาพนิสิตให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

หมวด 5

การวัดและประเมินผลการศึกษา

ข้อ 26 นิสิตต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชาดังกล่าวได้ ยกเว้นกรณีการจัดการศึกษาแบบการศึกษาด้วยตนเอง (Self Study)

ข้อ 27 การประเมินผลการเรียนรายวิชา

27.1 การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้ใช้ระบบค่าระดับชั้น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย	ค่าระดับชั้น
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B+	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D+	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
E	ตก (Fail)	0.0

27.2 ในกรณีที่รายวิชาในหลักสูตร ไม่มีการประเมินผลเป็นค่าระดับชั้น ให้ประเมินผลโดยใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	ผลการเรียน การปฏิบัติ ฝึกงาน เป็นที่พอใจ (Satisfactory)
U	ผลการเรียน การปฏิบัติ ฝึกงาน ไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
AU	การเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)
I	การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
W	การงดเรียนโดยได้รับอนุมัติ (Withdraw)
IP	ยังไม่ประเมินผลการเรียนในภาคการศึกษานั้น (In Progress)

27.3 การให้ E สามารถกระทำในกรณีต่อไปนี้

27.3.1 นิสิตสอบตก

27.3.2 นิสิตขาดสอบ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

27.3.3 นิสิตมีเวลาเรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 26

27.3.4 นิสิตทุจริตในการสอบ หรือการทุจริตใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

27.3.5 เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ในข้อ 27.5.2

27.4 การให้ S หรือ U จะกระทำได้เฉพาะรายวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต หรือมีหน่วยกิตแต่สาขาวิชาเห็นว่า ไม่สมควรประเมินผลการศึกษาในลักษณะของค่าระดับชั้น หรือการประเมินผลการฝึกงานที่มีได้กำหนดเป็นรายวิชา ให้ใช้สัญลักษณ์ S หรือ U แล้วแต่กรณี แต่ในกรณีที่นิสิตได้ U จะต้องปฏิบัติงานเพิ่มเติมจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบให้ผ่านได้ จึงจะถือว่าได้ศึกษาค้นคว้าตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

27.5 การให้ I จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

27.5.1 นิสิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 26 แต่ไม่ได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

27.5.2 อาจารย์ผู้สอนและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ นิสิตที่ได้รับการให้คะแนนระดับชั้น I จะต้องดำเนินการแก้สัญลักษณ์ I ให้เสร็จสิ้นภายใน 4 สัปดาห์นับแต่เปิดภาคการศึกษาถัดไป เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนแก้สัญลักษณ์ I หากพ้นกำหนดดังกล่าว อาจารย์ผู้สอนจะเปลี่ยนสัญลักษณ์ I เป็นค่าระดับชั้น E ได้ทันที

27.6 การให้ W จะกระทำในกรณีต่อไปนี้

27.6.1 นิสิตได้รับอนุมัติให้งดเรียนรายวิชานั้นตามข้อ 24

27.6.2 นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนตามข้อ 34

27.6.3 นิสิตถูกสั่งพักการเรียนในภาคเรียนนั้น

27.6.4 นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I

เนื่องจากการป่วยหรือเหตุอันสุดวิสัยยังไม่สิ้นสุด

27.7 การให้ AU จะกระทำในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตตามข้อ 22

27.8 การให้ IP ใช้สำหรับรายวิชาที่มีการสอนหรือการทำงานต่อเนื่องกัน เกินกว่า 1 ภาคการศึกษา

27.9 ผลการสอบต้องได้รับการอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 28 การประเมินผลการสอบพิเศษตามข้อกำหนดของหลักสูตร ได้แก่ การสอบภาษา (Language Examination) การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) และการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) การประเมินผลการสอบพิเศษดังกล่าว ให้ผลการประเมินเป็น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย
P	ผ่าน (Pass)
F	ไม่ผ่าน (Fail)

ข้อ 29 การประเมินคุณภาพปริญญาโทหรือปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา กระบวนการวิจัย การเขียน และการสอบปากเปล่า ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสอบปากเปล่า เกี่ยวกับปริญญาโท/ปริญญาตรี การประเมินให้กระทำหลังจากนิสิตสอบปากเปล่าแล้ว และให้ผลการประเมินเป็น ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย
P	ผ่าน (Pass)
F	ไม่ผ่าน (Fail)

ข้อ 30 การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

30.1 นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชาบังคับในหลักสูตรที่สอบได้ต่ำกว่าระดับชั้น B หรือจะเลือกเรียนวิชาอื่นในหมวดเดียวกันและมีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงกันแทนกันได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

30.2 นิสิตที่ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 แต่มากกว่า 2.50 อาจเรียนซ้ำวิชาที่สอบได้ต่ำกว่าระดับชั้น B หรือจะเลือกเรียนวิชาอื่นในหมวดเดียวกันแทนกันได้

ข้อ 31 การนับจำนวนหน่วยกิต และการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม

31.1 การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้นับจากรายวิชาที่มีการประเมินผลการศึกษาที่มีค่าระดับชั้นตามข้อ 27.1 ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือเรียนแทนในรายวิชาใดให้นำจำนวนหน่วยกิต และค่าระดับชั้นที่ได้ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ยด้วย

31.2 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในหลักสูตรให้ับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับชั้น D ขึ้นไปเท่านั้น

31.3 ค่าคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษา ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตในภาคเรียนนั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของภาคการศึกษานั้น

31.4 ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคเรียนสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

31.5 การคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติภาคเรียนที่ 2 ที่นิสิตลงทะเบียนเรียน

31.6 ในภาคการศึกษานี้นิสิตได้ IP รายวิชาใด ไม่ต้องนำรายวิชานั้นมาคำนวณค่าระดับชั้นเฉลี่ยรายภาคการศึกษานั้น แต่ให้นำไปคำนวณในภาคการศึกษาที่มีการประเมินผล

ข้อ 32 การทุจริตใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือการสอบ

32.1 นิสิตที่เจตนาหรือทำการทุจริตใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือการสอบ อาจได้รับโทษอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

32.1.1 ตกในรายวิชานั้น

32.1.2 ตกในรายวิชานั้น และพักการเรียนในภาคการศึกษาถัดไป หรือเลื่อนการเสนอชื่อขอรับปริญญาไปอีก 1 ปีการศึกษา

32.1.3 พ้นจากสภาพนิสิต

32.2 นิสิตที่ทำการลอกเลียนปรากฎในปฏิญยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัยจะเสนอให้มีการเพิกถอนปริญญาได้แม้จะตรวจพบในภายหลัง

การพิจารณาการทุจริตดังกล่าว ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

หมวด 6

สถานภาพของนิสิต การลาพักการเรียนและการลาออก

ข้อ 33 สถานภาพนิสิต มีดังนี้

33.1 สถานภาพนิสิตตามการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

33.1.1 นิสิตเต็มเวลา (Full Time) ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบเต็มเวลา

33.1.2 นิสิตแบบไม่เต็มเวลา (Part Time) ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนแบบไม่เต็ม

เวลา

33.2 สถานภาพนิสิตตามการรับเข้าศึกษา

33.2.1 นิสิต ได้แก่ ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย และเข้าศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง

33.2.2 นิสิตทดลองศึกษา ได้แก่ ผู้ที่หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในระดับบัณฑิตศึกษา รับเข้าทดลองศึกษาในภาคการศึกษาแรกตามเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นเฉพาะคราว ยกเว้นหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิตแผน ก แบบ ก1 และหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ให้มีนิสิตทดลองศึกษา

33.2.3 นิสิตดุษฎีบัณฑิต (Doctoral Candidate) ได้แก่ นิสิตหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตที่สอบภาษาและสอบวัดคุณสมบัติผ่าน และได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ได้

33.2.4 นิสิตสมทบ ได้แก่ นิสิตหรือนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา เพื่อนำหน่วยกิตไปคิดรวมกับหลักสูตรของสถาบันที่ตนสังกัด

33.2.5 ผู้เข้าร่วมศึกษา ได้แก่ บุคคลภายนอกที่ได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้เข้าร่วมศึกษาในรายวิชา โดยอาจเทียบโอนหน่วยกิตที่เรียนได้เมื่อได้รับคัดเลือกให้เป็นนิสิต

ข้อ 34 การลาพักการเรียน

34.1 นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ในช่วงที่มีการเรียนรายวิชา ในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

34.1.1 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ หรือทุนอื่นใดที่มหาวิทยาลัยเห็นควรสนับสนุน

34.1.2 ป่วยและต้องรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์

34.1.3 มีเหตุจำเป็นส่วนตัว โดยอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ ถ้ามีสภาพนิสิตมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา

34.2 การลาพักการเรียน นิสิตต้องยื่นคำร้องภายใน 4 สัปดาห์นับแต่เปิดภาคเรียนของภาคการศึกษาที่ลาพักการเรียนและจะต้องชำระเงินค่ารักษาสภาพนิสิตกรณีลาพักการเรียนของภาคการศึกษานั้น โดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการลาพักการเรียน

34.3 การลาพักการเรียน ให้อนุมัติครั้งละ 1 ภาคการศึกษา ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักการเรียนต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องใหม่ตามข้อ 34.2

34.4 ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการเรียนรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย

ข้อ 35 การลาออก

นิสิตที่ประสงค์จะลาออกจากความเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและคณบดีที่หลักสูตรสังกัด

ข้อ 36 การพ้นจากสภาพนิสิต

นิสิตพ้นจากสภาพนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

36.1 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

36.2 ได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้ลาออกตามข้อ 35

36.3 ถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยในกรณีดังต่อไปนี้

36.3.1 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตาม ข้อ 20.3

36.3.2 เมื่อพ้นกำหนดเวลา 1 ภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระเงินเพื่อรักษาสภาพนิสิต

ตามข้อ 25

36.3.3 ขาดคุณสมบัติตามข้อ 17 อย่างใดอย่างหนึ่ง

36.3.4 ค่าคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษาแรกที่ศึกษาได้ต่ำกว่า 2.50

36.3.5 ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 แต่สูงกว่า 2.50 และไม่สามารถทำค่า

คะแนนเฉลี่ยสะสมได้ค่าตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ภายในเวลาที่กำหนด ดังนี้

36.3.5.1 ภาคการศึกษาถัดไปสำหรับนิสิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง

36.3.5.2 สองภาคการศึกษาถัดไป สำหรับนิสิตหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต และหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต

36.3.6 ระยะเวลาอนุมัติเค้าโครงปริญญานิพนธ์ถึงวันสิ้นสุดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร ไม่เป็นไปตามกำหนด ดังนี้

36.3.6.1 สารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต จะต้องมีเวลาอย่างน้อย 3 เดือน

36.3.6.2 ปริญญานิพนธ์ จำนวน 12 และ 15 หน่วยกิต จะต้องมีเวลาอย่างน้อย 6 เดือน

36.3.6.3 ปริญญานิพนธ์ จำนวน 36 หน่วยกิต จะต้องมีเวลาอย่างน้อย 9 เดือน

36.3.6.4 ปริญญานิพนธ์ จำนวนมากกว่า 36 หน่วยกิตขึ้นไป จะต้องมีเวลาอย่างน้อย 12 เดือน

36.3.7 สอบประมวลความรู้ หรือ สอบวัดคุณสมบัติ 3 ครั้ง แล้วยังไม่ผ่าน

36.3.8 เป็นนิสิตทดลองศึกษาตามข้อ 33.2.2 ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษาแรกต่ำกว่า 3.00

36.3.9 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาตามข้อ 12 หรือได้ผลการประเมินคุณภาพปริญญาโทหรือปริญญาตรี ระดับชั้นไม่ผ่าน (Fail)

36.3.10 ทำการทุจริตใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการสอบ

36.3.11 มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

36.3.12 ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างร้ายแรง

36.3.13 ถูกพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีอาญา เว้นแต่ความผิดโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

36.4 ถึงแก่กรรม

หมวด 7

การเปลี่ยนสถานภาพนิสิตและการโอนหน่วยกิต

ข้อ 37 การเปลี่ยนสถานภาพนิสิต

37.1 ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตเปลี่ยนสถานภาพตามการจัดการศึกษาแบบเต็มเวลาหรือไม่เต็มเวลาได้ ทั้งนี้ นิสิตจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่างๆ รวมทั้งชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาในการเปลี่ยนสถานภาพให้ถูกต้อง

37.2 นิสิตที่เปลี่ยนสถานภาพตามข้อ 37.1 ได้ จะต้องลงทะเบียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา และต้องลงทะเบียนเรียนในประเภทที่เปลี่ยนใหม่อย่างน้อย 1 ปีการศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา

37.3 นิสิตทดลองศึกษาที่เข้าศึกษาในภาคการศึกษาแรก และสอบได้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 ให้เปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตได้เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรก

ข้อ 38 การโอนหน่วยกิตและการเทียบโอนหน่วยกิต ให้ใช้เกณฑ์ดังนี้

38.1 การโอนหน่วยกิต นิสิตอาจขอโอนหน่วยกิตรายวิชาเดียวกันในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้เคยศึกษามาแล้วได้ เฉพาะรายวิชาที่สอบได้ค่าระดับชั้น B ขึ้นไป โดยนับหน่วยกิตรายวิชาที่ขอโอนมาเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตในหลักสูตรที่กำลังศึกษาได้โดยไม่ต้องเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีก ทั้งนี้ รายวิชาที่ขอโอนหน่วยกิตต้องเป็นรายวิชาที่เรียนมาแล้วไม่เกิน 3 ปี

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

การขอโอนหน่วยกิตรายวิชาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะบดี และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

38.2 การรับและเทียบโอนหน่วยกิต บัณฑิตวิทยาลัยอาจยกเว้น หรือ เทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา หรือปริญญาโทพนธ์จากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนิสิตที่มีความรู้ ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนของบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 39 การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

มหาวิทยาลัยอาจยกเว้น หรือ เทียบโอนความรู้และประสบการณ์การทำงาน จากการศึกษา นอก ระบบหรือการศึกษิตตามอัธยาศัย เป็นรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาตามหลักสูตรหรือระดับการศึกษาที่ เปิดสอนในมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้หลักเกณฑ์การเทียบโอนให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ 40 การเปลี่ยนวิชาเอกหรือสาขาวิชา

นิสิตที่ประสงค์จะเปลี่ยนวิชาเอกหรือสาขาวิชาที่ศึกษา ให้กระทำได้โดยการคัดเลือกจาก วิชาเอกหรือสาขาวิชาที่ต้องการเข้าศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร คณบดี และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ระยะเวลาการศึกษาของนิสิตจะ นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาวิชาเอกหรือสาขาวิชาแรกที่เข้ามาศึกษา สำหรับการโอนหน่วยกิตรายวิชาให้เป็นไปตามข้อ 38

ข้อ 41 การรับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

41.1 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่ามหาวิทยาลัยได้ โดยมีเงื่อนไขและวิธีการตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้การนับ ระยะเวลาที่ศึกษาในหลักสูตร ให้เริ่มนับตั้งแต่เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเดิม

41.2 นิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่ได้รับโอนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จะต้องยอมรับการเทียบโอนรายวิชาตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย ตามข้อ 38

41.3 นิสิตรับโอนจะต้องใช้เวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา แต่ต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามข้อ 12

ข้อ 42 การคืนสภาพนิสิต

สภาวิชาการมีอำนาจคืนสภาพนิสิตให้แก่ผู้ที่ถูกตัดชื่อออกเฉพาะกรณีที่มีเหตุอันสมควรอย่าง ยิงเท่านั้น และเมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานสภามหาวิทยาลัยทราบ

หมวด 8

การสอบพิเศษ ปริญญาโทและปริญญาตรี

ข้อ 43 การสอบภาษา

43.1 นิสิตทุกหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องสอบภาษาที่ไม่ใช่ภาษาประจำชาติของตนอย่างน้อย 1 ภาษา การสอบภาษาไดให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร โดยการอนุมัติของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

43.2 นิสิตอาจยกเว้นให้ไม่ต้องสอบภาษาได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

43.2.1 นิสิตสอบภาษาได้แล้วจากสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

43.2.2 นิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรวิชาเอกหรือสาขาวิชาทางภาษาที่ไม่ใช่ภาษาประจำชาติของตนซึ่งมีรายวิชาเกี่ยวกับ การอ่าน การใช้ภาษาไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต และมีผลการประเมินผ่านรายวิชานั้นในค่าระดับชั้นไม่ต่ำกว่า B

43.2.3 ผู้ที่จบการศึกษาจากประเทศที่ใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาของตนเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร และการศึกษา

43.3 การประเมินผลการสอบผ่าน นิสิตจะต้องได้ระดับชั้น P ตามข้อ 28

ข้อ 44 การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

44.1 นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต จะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

44.2 การสอบวัดคุณสมบัติเป็นการสอบในวิชาเอกและวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดว่านิสิตมีความรู้พื้นฐานและมีความพร้อมในการทำปริญญาโท

44.3 ผู้มีสิทธิ์สอบวัดคุณสมบัติ คือ

44.3.1 นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต แบบ 1 ที่ศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาและผ่านการประเมินของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรว่าสมควรเข้าสอบวัดคุณสมบัติได้

44.3.2 นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต แบบ 2 ที่ลงทะเบียนรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร และได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00 เมื่อนิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรในภาคการศึกษาใด จะมีสิทธิ์สอบวัดคุณสมบัติตั้งแต่ภาคการศึกษานั้นเป็นต้นไป

44.4 วัน เวลา และกระบวนการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

44.5 นิสิตที่สอบไม่ผ่าน (Fail) จะต้องสอบแก้ตัวใหม่ ทั้งนี้ นิสิตมีสิทธิ์สอบวัดคุณสมบัติเพียง 3 ครั้ง และหากนิสิตขาดสอบโดยไม่มีเหตุผลสมควร ถือว่านิสิตสอบไม่ผ่านในครั้งนั้น

ข้อ 45 การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

45.1 นิสิตหลักสูตรปริญญาโทแบบ ก 1 และ แผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้

45.2 ผู้มีสิทธิ์สอบประมวลความรู้ คือ นิสิตหลักสูตรปริญญาโทแบบ ก 1 ดังนี้

45.2.1 หลักสูตรปริญญาโทแบบ ก 1 ที่ศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาและผ่านการประเมินของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรว่าสมควรเข้าสอบประมวลความรู้ได้

45.2.2 หลักสูตรปริญญาโทแบบ แผน ข ที่ลงทะเบียนรายวิชาต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรและได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00 เมื่อนิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรในภาคการศึกษาใด จะมีสิทธิ์สอบประมวลความรู้ตั้งแต่ภาคการศึกษานั้น เป็นต้นไป

45.3 วัน เวลา และกระบวนการสอบประมวลความรู้ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

45.4 นิสิตที่สอบไม่ผ่าน (Fail) จะต้องสอบแก้ตัวใหม่ ทั้งนี้ นิสิตมีสิทธิ์สอบประมวลความรู้เพียง 3 ครั้ง และหากนิสิตขาดสอบโดยไม่มีเหตุผลสมควร ถือว่านิสิตสอบไม่ผ่านในการสอบครั้งนั้น

ข้อ 46 วิทยานิพนธ์

46.1 นิสิตหลักสูตรปริญญาโทแบบ ก และหลักสูตรปริญญาโทแบบ ข ต้องทำวิทยานิพนธ์

46.2 นิสิตจะดำเนินการเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เมื่อได้ลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา แต่ไม่เกินภาคเรียนที่ 5 สำหรับหลักสูตรมหาบัณฑิต และไม่เกินภาคเรียนที่ 7 สำหรับหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต โดยกำหนดให้มีการรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) ทุกภาคการศึกษา หากมิได้ดำเนินการรายงานความก้าวหน้า นิสิตอาจถูกระงับการลงทะเบียนหรือการรักษาสภาพนิสิตในภาคการศึกษาถัดไป จากการพิจารณาของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

46.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยการแต่งตั้งของบัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้

46.3.1 วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต (Thesis) ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก 1 คน หรืออาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 1 คน ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเสนออาจารย์ที่ปรึกษาร่วมได้อีก 1 คน โดยต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อ 15.1.2

ในกรณีที่ขาดแคลนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา

ปริญญาานิพนธ์หลักได้โดยอนุโลม ในกรณีที่มีคุณสมบัติแตกต่างจากนี้ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์หลักต้องเป็นบุคลากรประจำในสถาบันเท่านั้น ส่วนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วมอาจเป็นบุคลากรประจำในสถาบันหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้นๆ เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือระดับกระทรวงหรือวงการศึกษาชั้นนั้นๆ เทียบได้ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งระดับ 9 หรือผู้เชี่ยวชาญขึ้นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดโดยการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะให้เสนอผ่านคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และเสนอสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้ความเห็นชอบ และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการแต่งตั้งดังกล่าว

46.3.2 ปริญญาานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต (Dissertation) ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก 1 คน หรืออาจมีอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 2 คน และในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเสนออาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเพิ่มได้อีก 1 คน โดยต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อ 15.2.2

ในกรณีที่ขาดแคลนอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์หลัก อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วมให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์หลักได้โดยอนุโลม ในกรณีที่มีคุณสมบัติแตกต่างจากนี้ให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์หลักต้องเป็นบุคลากรประจำในสถาบันเท่านั้น ส่วนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะที่จะเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วม อาจเป็นบุคลากรประจำในสถาบันหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์สูงในสาขาวิชานั้นๆ เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานหรือระดับกระทรวงหรือวงการศึกษาชั้นนั้นๆ เทียบได้ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งระดับ 9 หรือผู้เชี่ยวชาญขึ้นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะให้เสนอผ่านคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และเสนอสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้ความเห็นชอบ และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบการแต่งตั้งดังกล่าว

ในกรณีหลักสูตรปริญญาเอก ไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วม อาจารย์ผู้สอบปริญญาานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอน ที่ได้รับคุณวุฒิปริญญาเอก หรือไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่รองศาสตราจารย์ขึ้นไปในสาขาวิชาที่เปิดสอน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจเสนอแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นกรณีๆ ไป โดยเสนอผ่านคณะกรรมการประจำบัณฑิต

วิทยาลัย และเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อให้ความเห็นชอบ และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา
รับทราบการแต่งตั้งดังกล่าว

ผู้ได้รับปริญญาเกิตติมศักดิ์และศาสตราจารย์พิเศษให้ประเมินผลงานทางวิชาการให้
เทียบเคียงได้กับผลงานของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่เทียบเคียง
และยอมรับให้เทียบเท่าผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา

46.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีหน้าที่เสนอรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญา
นิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย และอาจเสนอบุคคลนอกมหาวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติเหมาะสม
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วมได้

46.4 คณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน
และกรรมการอีกไม่น้อยกว่า 4 คน ที่ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่
ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) และกรรมการที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบไม่น้อยกว่า
2 คน และให้แต่งตั้งกรรมการ 1 คนทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

ในคณะกรรมการที่แต่งตั้งจะต้องมีอย่างน้อย 1 คน ที่มาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่
ไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ และนอกจากนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ประธานต้องไม่ใช่อาจารย์ที่
ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ด้วย

เลขานุการที่ต้องเข้าร่วมพิจารณาทุกครั้ง อาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการหรือบุคคลอื่นที่คณะ
กรรมการบริหารหลักสูตรมอบหมายได้

โดยรายชื่อคณะกรรมการให้กรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาเป็นผู้เสนอรายชื่อโดย
ความเห็นชอบจากคณบดีต้นสังกัด เพื่อเสนอคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้ง

สำหรับคุณสมบัติของกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ต้องเป็นอาจารย์ประจำของ
มหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้
ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และ
ต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

46.5 คณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษา
ปริญญาานิพนธ์หลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) และกรรมการอีก 1 คนที่เป็น
กรรมการบริหารหลักสูตรประจำวิชาเอกหรือสาขาวิชาซึ่งเคยเข้าประชุมพิจารณาเค้าโครงปริญญา
านิพนธ์ของนิสิต และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกอีก 1 คน โดยรายชื่อกรรมการให้คณะกรรมการบริหาร
หลักสูตรประจำสาขาวิชาเป็นผู้เสนอโดยความเห็นชอบจากคณบดีของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเสนอ
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้ง

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ต้องไม่เป็นประธานกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์

หากมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแต่งตั้งกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโทเพิ่มเติม ให้ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทหลักเสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อให้คณบดี บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติ และในกรณีที่นิสิตจะต้องสอบปากเปล่าปริญญาโท แต่คณะกรรมการสอบ ปากเปล่าอยู่ไม่ครบคณะ ให้นิสิตเสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อให้คณบดีบัณฑิต วิทยาลัยอนุมัติ

46.6 ลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ ที่เกิดจากการทำปริญญาโทซึ่งบัณฑิตวิทยาลัย อนุมัติ ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและเป็นของมหาวิทยาลัย

นิสิตต้องส่งหนังสือขอตกลงว่าด้วยลิขสิทธิ์ในปริญญาโท ให้แก่มหาวิทยาลัยพร้อมกับ ปริญญาโทฉบับสมบูรณ์

ข้อ 47 สารนิพนธ์

47.1 นิสิตหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต แผน ข จะต้องทำสารนิพนธ์

47.2 บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หนึ่งคนตามคำแนะนำของคณะ กรรมการบริหารหลักสูตร โดยมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อ 47.3

47.3 องค์ประกอบ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และกรรมการสอบสาร นิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดดังนี้

47.3.1 อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จำนวน 1 คนต่อโครงการ ต้องเป็นอาจารย์ประจำ ของมหาวิทยาลัยมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

47.3.2 กรรมการพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือกรรมการบริหารหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน 1 คน ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 1 คน เป็นกรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษาสาร นิพนธ์เป็นกรรมการและเลขานุการ และอาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องภายในสาขาวิชานั้นเป็น กรรมการเพิ่มเติมได้อีก 1 คน หรือ อาจให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณาโครงการสาร นิพนธ์ได้

คุณสมบัติของกรรมการต้องเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทาง วิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมี ประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

47.3.3 กรรมการสอบสารนิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ 1 คน ทำหน้าที่เป็นประธานสอบสารนิพนธ์ กรรมการบริหารหลักสูตรที่เข้าร่วมพิจารณาโครงการสารนิพนธ์ 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย 1 คน หากมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องตั้งกรรมการสอบเพิ่มเติม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณานุมัติ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์อยู่ไม่ครบคณะ แต่นิสิตมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องสอบ ให้นิสิตเสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติ

กรรมการสอบสารนิพนธ์ต้องเป็นอาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

47.4 ลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ ที่เกิดจากการทำสารนิพนธ์ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติ ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต และเป็นของมหาวิทยาลัย

นิสิตต้องส่งหนังสือขอตกลงว่าด้วยลิขสิทธิ์ในสารนิพนธ์ให้แก่มหาวิทยาลัยพร้อมกับการส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

หมวด 9

การขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร

ข้อ 48 การขอรับปริญญา

48.1 ในภาคเรียนใดที่นิสิตคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาให้ยื่นคำร้องขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่บัณฑิตวิทยาลัย

48.2 นิสิตจะขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรได้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้
คุณสมบัติทั่วไป

48.2.1 มีเวลาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา และมีระยะเวลาศึกษาตามที่กำหนดในข้อ 12

48.2.2 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร

48.2.3 ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00

48.2.4 สอบภาษาต่างประเทศได้หรือได้รับยกเว้นตามข้อ 43.2

คุณสมบัติเฉพาะผู้ขอรับปริญญามหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 1

48.2.5 สอบประมวลความรู้ได้

48.2.6 เสนอปฏิญานิพนธ์ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัย และสอบผ่านการสอบปากเปล่าปฏิญานิพนธ์ขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปฏิญานิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง

48.2.7 ส่งปฏิญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

48.2.8 ผลงานปฏิญานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง และมีรายงานการประชุม (Proceedings) ที่เป็นเรื่องเต็ม (Full Paper)

ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามความในข้อนี้ หากมีเหตุผลอันควร บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาขยายเวลาให้กับนิสิตได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษาโดยการอนุมัติของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และเมื่อได้รับการอนุมัติแล้วต้องชำระค่ารักษาสภาพการเป็นนิสิต ตามข้อ 25

คุณสมบัติเฉพาะผู้ขอรับปฏิญานิพนธ์มหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

48.2.9 เสนอปฏิญานิพนธ์ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยและสอบผ่านการสอบปากเปล่าปฏิญานิพนธ์ขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปฏิญานิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง

48.2.10 ส่งปฏิญานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

48.2.11 ผลงานปฏิญานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการหรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง และมีรายงานการประชุม (Proceedings) ที่เป็นเรื่องเต็ม (Full Paper)

ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามความในข้อนี้ หากมีเหตุผลอันควร บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาขยายเวลาให้กับนิสิตได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษาโดยการอนุมัติของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และเมื่อได้รับการอนุมัติแล้วต้องชำระค่ารักษาสภาพการเป็นนิสิต ตามข้อ 25

คุณสมบัติเฉพาะผู้ขอรับปฏิญานิพนธ์มหาบัณฑิต แผน ข

48.2.12 สอบประมวลความรู้ได้

48.2.13 เสนอสารนิพนธ์ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยและสอบผ่านการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง

48.2.14 ส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

คุณสมบัติเฉพาะผู้ขอรับปฏิญานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต

48.2.15 สอบวัดคุณสมบัติได้

48.2.16 เสนอปฏิญยานิพนธ์ตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยและสอบผ่านการสอบปากเปล่าปฏิญยานิพนธ์ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปฏิญยานิพนธ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง

48.2.17 ส่งปฏิญยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

48.2.18 ผลงานปฏิญยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามความในข้อนี้ หากมีเหตุผลอันควร บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาขยายเวลาให้กับนิสิตได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคการศึกษาโดยการอนุมัติของคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และเมื่อได้รับการอนุมัติแล้วต้องชำระค่ารักษาสภาพการเป็นนิสิต ตามข้อ 25

ข้อ 49 การให้ปฏิญญา มหาวิทยาลัยจะพิจารณาเสนอชื่อนิสิตที่ได้ยื่นความจำนงขอรับปฏิญญา ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 48.2 และมีความประพฤติดี ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติปฏิญญา หรือประกาศนียบัตร

หมวด 10 การประกันคุณภาพ

ข้อ 50 ทุกหลักสูตรจะต้องกำหนดระบบประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 7 ประเด็น คือ

50.1 การบริหารหลักสูตร

50.2 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนและการวิจัย

50.3 การบริหารคณาจารย์

50.4 การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

50.5 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนิสิตบัณฑิตศึกษา

50.6 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

50.7 ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

ข้อ 51 ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการปรับปรุงเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี และให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ 52 การดำเนินการใดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่เขียนข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่
แล้วเสร็จในขณะที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการหรือปฏิบัติการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้
บังคับอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2554

(ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่าง/ปรับปรุง หลักสูตร

คำสั่งคณะมนุษยศาสตร์

ที่ 223/2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารีย์	ชินวัฒนา	ประธาน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นุชรี	ตรีโลจน์วงศ์	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย	วรัญญาณุไกร	กรรมการ
4. อาจารย์แหวดตา	เตชาทวิวรรณ	กรรมการ
5. อาจารย์บุญยืน	จันทร์สว่าง	กรรมการ
6. อาจารย์ศศิพิมล	ประพินพงศกร	กรรมการ
7. อาจารย์พัชร	พิพิธกุล	กรรมการ
8. อาจารย์ศุภรชตรา	แสนวา	กรรมการ
9. อาจารย์อรทัย	วารีสอาด	กรรมการและเลขานุการ

สั่ง ณ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2553

(รองศาสตราจารย์อัครา บุญทิพย์)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

ภาคผนวก ค รายงานผลการวิพากษ์หลักสูตร

วันที่ 23-25 เมษายน 2552

รศ. ดร. กุลธิดา ท้วมสุข

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ชื่อหลักสูตร

1.1 จากการสำรวจรายชื่อหลักสูตรส่วนใหญ่จะเป็น Library and Information Science/ Studies, Information Studies, Information Management อาจเป็นเพราะคำว่า Science/ Studies มีความหมายกว้าง ไม่นั้น Management จึงศึกษาครอบคลุมทั้งบริบทองค์การและทรัพยากรสารสนเทศ ส่วนหลักสูตรที่เป็น Management จะให้ความสำคัญกับการจัดการสารสนเทศ โดยไม่จำกัดประเภทองค์การ

1.2 ชื่อหลักสูตรจะสะท้อนความเป็นศาสตร์ว่าองค์ความรู้ที่สอนหรือมีอยู่ในหลักสูตรคืออะไร ดังนั้นถ้าใช้ชื่อว่า “การจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ” เนื้อหาหลักสูตรจะต้องครอบคลุมการจัดการองค์การ (ห้องสมุด) และการจัดการสารสนเทศ แต่จากการพิจารณายังไม่พบรายวิชาหลักที่เกี่ยวกับการจัดการห้องสมุด

1.3 ในกรณีที่ใช้ชื่อหลักสูตร “การจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ” กลุ่มที่ไม่ต้องการเรียนเรื่องเกี่ยวกับห้องสมุดอาจจะไม่สนใจมาเรียน

จึงขอให้ภาควิชาฯ พิจารณาทบทวนว่ากลุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของภาควิชาฯ คือใคร เพื่อที่จะได้ใช้ชื่อหลักสูตรให้สอดคล้องกับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย

2. ชื่อปริญญา ขอให้พิจารณาทำนองเดียวกันกับชื่อหลักสูตร

3. หลักการและเหตุผลของหลักสูตร มีความชัดเจนว่าตอบสนองต่อความต้องการของตลาดในด้านการผลิต “บรรณารักษ์ดิจิทัล (Digital librarian)” และ “บรรณารักษ์คลินิก (Clinical librarian)”

4. ปรัชญา เหมาะสมดีแล้ว

5. วัตถุประสงค์ มีข้อสังเกตว่า

5.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 มหาบัณฑิตจะต้องมีความรู้ทั้ง 2 ด้าน คือ การจัดการสารสนเทศและสารสนเทศสุขภาพ ใช้หรือไม่

5.2 ความรู้/ทักษะด้านการจัดการห้องสมุด ควรมีหรือไม่

6. วิชาเอกบังคับร่วม

6.1 หากหลักสูตรนี้เป็น “การจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ” ควรจะต้องมีรายวิชา “การจัดการห้องสมุดสมัยใหม่” เป็นวิชาบังคับ และให้ความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะและวัฒนธรรม องค์การ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการการเปลี่ยนแปลง การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการคุณภาพ ฯลฯ

6.2 หากหลักสูตรเป็น “การจัดการสารสนเทศ” วิชาบังคับร่วมควรจะครอบคลุม Core competencies สำหรับ Information Management ซึ่งประกอบด้วย Information Resources

Development, Information Organization, Information Access and Retrieval และ Information Services and Delivery ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า รายวิชาบังคับร่วม

- ยังขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับ Information Access and Retrieval
- Information Development และ Information Organization อยู่ในวิชาเดียวกัน

3 หน่วยกิต จะเพียงพอหรือไม่

- วิชา IS 501 และ IS 502 น่าจะรวมเป็นวิชาเดียวกัน เพราะเนื้อหาค่อนข้างเป็นพื้นฐาน และส่วนใหญ่เรียนมาในระดับปริญญาตรีแล้ว จึงสามารถอ่านเองได้

7. วิชาเอกบังคับเฉพาะด้าน

กลุ่มห้องสมุดและสารสนเทศดิจิทัล

- ดูจากคำอธิบายรายวิชา เหมือนมีเจตนาให้ IS 504 เป็นวิชาทฤษฎี และ IS 534 เป็นวิชาปฏิบัติ ส่วนรายวิชา IS 514 เนื้อหาไม่ชัดเจน มีความเห็นว่าเนื้อหาทั้ง 3 รายวิชาน่าจะเป็นวิชาบังคับของกลุ่ม และบูรณาการให้เป็น 2 รายวิชาได้

- ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่อง Content Management System มาตรฐานการสร้างเครื่องมือ เช่น Metadata และ Image Processing เข้าไปในรายวิชาที่เกี่ยวข้องด้วย

กลุ่มสารสนเทศสุขภาพ

- ควรพิจารณาว่า Core competencies ของ Clinical librarian มีอะไร ซึ่งควรศึกษาในรายวิชาบังคับ เท่าที่พิจารณายังขาดเรื่อง Evidence Based Medicine และหากเป็น Health ก็น่าจะต้องมี Health Informatics

8. วิชาเอกเลือก

- วิชาบังคับเฉพาะด้านในกลุ่มห้องสมุดดิจิทัล น่าจะนำมาเป็นวิชาเลือกในกลุ่มสารสนเทศสุขภาพ ด้วย เพราะผู้เรียนทางด้านนี้ควรจะต้องรู้เรื่องเกี่ยวกับสารสนเทศดิจิทัลด้วย
- หากผู้เรียนไม่เลือกเรียน IS 526, IS 536, IS 676 จะมีความเข้มข้นพอหรือไม่

นายแพทย์สมเกียรติ โภธิสต์

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

1. ชื่อหลักสูตร “การจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ” จะไม่ค่อยดึงดูดความสนใจ และจำกัดผู้ที่สนใจเข้าศึกษา

ถ้าจะเปลี่ยนชื่อคงจะต้องให้สอดคล้องกับพันธกิจและภาพใหญ่ของภาควิชา

โดยอาจเปลี่ยนเป็น “การจัดการสารสนเทศและห้องสมุด”

2. ประเด็นเรื่อง Clinical librarian จัดเป็นส่วนหนึ่งของสหวิชาชีพในทีมดูแลรักษาผู้ป่วย ถ้าหลักสูตรนี้ตั้งใจจะมุ่งสร้างบุคลากรในระดับนี้ จะต้องมีพื้นฐานด้าน Clinical อยู่บ้าง (เช่น เป็นบุคลากรสาธารณสุข มาก่อน) ทางเลือกอื่น คือ ใช้ชื่อคำว่า “Health Information Specialists” จะเหมาะสมกับแนวคิดของหลักสูตรได้

3. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ ควรเพิ่มคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารด้วย

4. รายวิชาในแต่ละหมวดวิชา

- วิชาบังคับร่วม ควรมีวิชาด้านการจัดการองค์การ รวมทั้งการจัดการความรู้
- วิชาเอกบังคับเฉพาะด้าน ควรเป็นวิชาเลือกของแต่ละด้านด้วย
- วิชาเลือกในสาขาสารสนเทศสุขภาพ ที่ควรมีเพิ่มเติมคือ

Health Informatics

Clinical Research Methodology

Evidence-based Practice in Healthcare

5. ในกรณีที่เน้นทาง Clinical librarian

- หลักสูตรสาขาวิชากลุ่มสารสนเทศสุขภาพที่เน้นทางด้านสุขภาพโดยรวมของประชาชน คือ Health Informatics

- จุดเด่นของหลักสูตร (Core Value) คือเรื่อง Knowledge-based Information หรือ เรื่อง การจัดการสารสนเทศ แต่หากเพิ่มเติมในส่วนของ Patient-specific Data เช่น เวชระเบียน (Medical Record) / ด้าน Clinical (ด้านคนไข้) / ด้านการบริหารภายในโรงพยาบาล ก็จะครอบคลุมมากขึ้น

- หลักสูตรควรเน้นเนื้อหาเรื่องการค้นหาข้อมูล แหล่งข้อมูลทางการแพทย์ หรือ สามารถคัดเลือกและกลั่นกรองข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของบุคลากรทางการแพทย์ได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไปที่ต้องการใช้บริการ

- ควรเน้นเรื่องการประเมินสารสนเทศในเชิงลึกให้มากขึ้น เช่น การประเมินคุณภาพของสารสนเทศ / การตีคุณค่าของสารสนเทศนั้น ๆ (Critical Appraisal) / การจัดลำดับความสำคัญ และการกลั่นกรองข้อมูล / ระดับของข้อมูลที่มีคุณภาพหรือไม่มีคุณภาพต่างกันอย่างไร

- บรรณารักษ์และห้องสมุดต้องปรับเปลี่ยนและบูรณาการกับวิชาการอื่นๆ แต่ Core Value เดิมของบรรณารักษ์และห้องสมุดยังคงต้องมีอยู่ และเป็นจุดแข็งที่จะมีส่วนช่วยเสริมให้กับวิชาอื่นที่เข้ามาบูรณาการกัน

6. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรดี แต่อาจมีปัญหาในเรื่องความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน โดยเฉพาะในโรงพยาบาลของรัฐ

7. Health Informatics กำลังเป็นสาขาที่มีความต้องการมากขึ้นตามลำดับในสังคมไทย ซึ่งมีส่วนของเนื้อหาเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์และสาธารณสุขค่อนข้างมาก หากภาควิชาจะพัฒนาด้านนี้ ต้องพัฒนาบุคลากรอีกพอสมควร เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นที่มีจุดแข็งด้านนี้ อยู่แล้ว

รศ. เฉลียว พันธุ์สีดา

อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. วัตถุประสงค์

ข้อที่ 4 คำว่า “มีคุณธรรมและจริยธรรม...” นั้น

- รวมกฎหมายลิขสิทธิ์ด้วย ใช่หรือไม่

- รวมเรื่องจิตสำนึกในการให้บริการ (Service mind) ด้วยหรือไม่

ทั้ง 2 เรื่องดังกล่าวรวมอยู่ในรายวิชา สศ 501 ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ ในคำอธิบายรายวิชาครบถ้วนแล้วหรือยัง ขอให้พิจารณาด้วย

อนึ่ง อาจจะเอาเรื่องจิตสำนึกในการให้บริการไปแทรกไว้ใน สศ 521 ซึ่งเป็นวิชาบังคับร่วม ก็ได้

2. วิชาเอกเลือก

วิชาเอกเลือกในสาขาวิชาห้องสมุดและสารสนเทศดิจิทัล น่าจะนำรายวิชา สศ 526 ผู้บริโภคสารสนเทศ มาเป็นวิชาเลือกด้วย เพราะวิชานี้ น่าจะจำเป็นสำหรับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนหรือผู้ใช้

3. ประเด็นที่ขอให้พิจารณาเป็นพิเศษ

ทั้ง 2 สาขาวิชา ควรเน้นให้ผู้เรียนได้รู้ถึงหลักการวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ให้ลึกซึ้ง จนได้ความรู้ที่แท้จริง เป็นสารสนเทศที่ถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ มิใช่สักแต่เพียงว่าเมื่อเห็นข้อมูลหรือฟังข้อมูลไม่ว่าจากสื่อใด ๆ ก็นำมาใช้ทันทีโดยไม่วิเคราะห์ ตรวจสอบ

ภาคผนวก ง รายงานการสำรวจความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร (กรณีหลักสูตรใหม่)

1. รายงานการสำรวจแนวโน้มของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์

ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา ฯ ได้ศึกษาแนวโน้มสากลของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและศึกษาเนื้อหาหลักสูตรจากเว็บไซต์ของโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ได้แนวคิดสำคัญในการสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

ในระหว่างปี 1998-2000 สมาคมการศึกษาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์แห่งสหรัฐอเมริกา (Association of Library and Information Science Education - ALISE) ได้จัดทำโครงการคาลิเพอร์ (KALIPER) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะและขอบเขตความเปลี่ยนแปลงในการศึกษาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในสหรัฐอเมริกา โดยใช้วิธีวิจัยหลายวิธี ได้แก่ การสำรวจ กรณีศึกษา การวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์ (KALIPER Advisory Committee, 2000) โครงการคาลิเพอร์ได้รายงานแนวโน้ม 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ไม่ได้เน้นเฉพาะห้องสมุดหรืองานด้านห้องสมุดเท่านั้น แต่ขยายขอบเขตครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสารสนเทศและปัญหาด้านสารสนเทศ เช่น การผลิตและการตลาดทางสารสนเทศ การจัดระบบและการจัดการสารสนเทศในรูปแบบดิจิทัล ประเด็นปัญหาทางกฎหมายและจริยธรรม เป็นต้น

2. ในขณะที่หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ยังคงนำแนวคิดจากสาขาวิชาอื่น ๆ มาผนวกเข้าไว้ ก็ได้เริ่มพัฒนาลักษณะที่เป็นแก่นของตนเองขึ้นมา คือ แนวคิดที่เน้นผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง

3. โรงเรียน / หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ได้เพิ่มการลงทุนและบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าไว้ในหลักสูตรมากขึ้น

4. โรงเรียน / หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์กำลังทดลองใช้โครงสร้างหลักสูตรที่ประกอบด้วยหลักสูตรเฉพาะด้าน หลักสูตรร่วมกับสาขาวิชาอื่น ๆ และหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนมีความชำนาญเฉพาะด้าน จากประสบการณ์การทำงานสารสนเทศในองค์กร/ธุรกิจต่าง ๆ

5. โรงเรียน / หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์กำลังเสนอการสอนในหลายรูปแบบที่อำนวยความสะดวกกับผู้เรียนมากขึ้น เช่น การจัดการศึกษาทางไกล

6. โรงเรียน / หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์กำลังขยายหลักสูตร

โดยเสนอให้ปริญญาระหว่างสาขา (Joint-degree Program) ในระดับปริญญาตรี โทและเอก เช่น การบูรณาการหลักสูตรกับสาขาคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และธุรกิจ เป็นต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ นักวิชาการคาลิเพอร์ได้ชี้แจงแรงกระตุ้นที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร และเป็นตัวกำหนดทิศทางของการเปลี่ยนแปลง โดยมีหลักฐานที่แสดงว่าปัจจัยที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงอาจกลายเป็นอุปสรรคในบางสถานการณ์ ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

1. นักศึกษา ผู้จ้างงาน บัณฑิต และสมาคมทางวิชาชีพ ต้องการให้โรงเรียน / หลักสูตร บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับ
2. ความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องของเทคโนโลยี ตลอดจนการเพิ่มงบประมาณด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน
3. จุดยืนของโรงเรียน/หลักสูตร และความสัมพันธ์ที่มีต่อหน่วยงานอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัย
4. การมีคณาจารย์ที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใหม่ ๆ
5. การแข่งขันกับโรงเรียน / หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในสถาบันอื่น ๆ
6. การได้รับความสนับสนุนทางการเงินทุนในการสร้างนวัตกรรม
7. รายรับที่ได้จากการขยายหลักสูตร และการจัดการศึกษาทางไกล

แม้ว่ารายงานฉบับนี้จะมีอายุกว่า 10 ปี แต่ข้อค้นพบยังเป็นสภาพที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน จึงเป็นรายงานที่ได้รับการศึกษาอ้างอิงในด้านการศึกษาระบบบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ตลอดมา

ในปี 2006 เฮติง ชู (Heting Chu) ได้ศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศระดับปริญญาโทของสหรัฐอเมริกาจำนวน 45 หลักสูตร ซึ่งได้รับการรับรองจากสมาคมห้องสมุดอเมริกัน โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) วิเคราะห์รายวิชาจำนวน 2,757 รายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรเหล่านี้ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่มีการวิเคราะห์หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในสถาบันการศึกษาทั่วสหรัฐอเมริกา ชูได้รายงานผลการวิจัยต่อที่ประชุม Asia-Pacific Conference on Library & Information Education & Practice 2006 สรุปได้ดังนี้

รายวิชาที่บรรจุไว้ในหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศประกอบด้วยรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก หลักสูตรส่วนใหญ่กำหนดรายวิชาบังคับจำนวน 5-6 รายวิชา และรายวิชาเลือกประมาณ 55 รายวิชา

รายวิชาบังคับที่เปิดสอนมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ การจัดระบบสารสนเทศ/ความรู้/วัสดุ (Organization of Information/Knowledge/Materials) บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (Reference/Information Resources & Services) การจัดการ (Management) และการวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (Research in LIS) นอกจากนี้ มีหลักสูตรจำนวนน้อยที่จัดให้รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) และการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (Collection Development) เป็นรายวิชาบังคับ มีหลักสูตรเพียง 7 หลักสูตร

ที่กำหนดการฝึกงาน (Internship/Practicum) เป็นรายวิชาบังคับ

รายวิชาเลือกมีเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 91.5 ของจำนวนรายวิชาทั้งหมด
อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า รายวิชาของหลักสูตรต่าง ๆ มีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันแต่ใช้ชื่อต่างกัน
จึงได้จัดกลุ่มรายวิชาเลือกเป็น 14 กลุ่มดังนี้ จัดหมายเหตุและการสงวนรักษาเอกสาร (Archives &
Preservation) เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ประเด็นต่าง ๆ จริยธรรม และ
นโยบายสารสนเทศ (Issues, Ethics & Information Policy) การจัดการ (Management)
การจัดระบบสารสนเทศ (Organization of Information) หนังสือหายาก และรายวิชาเชิงประวัติ
(Rare Books, History related) ทรัพยากรและบริการสำหรับผู้ทั่วไป และวิชาเฉพาะด้าน
(Resources & Services for All & Specific Subject Areas) ทรัพยากรและบริการสำหรับผู้ใช้กลุ่ม
พิเศษ (Resources & Services for Specific Groups) ห้องสมุดโรงเรียนและศูนย์สื่อ (School
Library and Media Center) บริการด้านเทคนิค (Technical Services) การศึกษาอิสระ (Individual
Options) รายวิชาที่เกี่ยวกับการทดลอง (Experimental Courses) เช่น สัมมนา หัวข้อพิเศษ
และกลุ่มรายวิชาอื่น ๆ ได้แก่ การสื่อสาร การออกแบบและผลิตสื่อประสม การสอนทักษะ
สารสนเทศ/การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดและเครือข่าย การสื่อสาร
ทางวิชาการ สื่อมวลชน: ทฤษฎีและการปฏิบัติ

มีรายวิชาจำนวน 292 รายวิชาที่นับเป็นรายวิชาใหม่ ซึ่งไม่ปรากฏในหลักสูตรยุคก่อนที่จะมี
อินเทอร์เน็ต ในจำนวนนี้ กลุ่มรายวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ห้องสมุดดิจิทัล
การออกแบบเว็บไซต์และการใช้เว็บ และ คอมพิวเตอร์/สารสนเทศ/เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

สำหรับกลุ่มรายวิชาใหม่อื่น ๆ ได้สะท้อนให้เห็นแนวทางการปรับตัวของหลักสูตรที่พยายาม
สนองตอบแนวโน้มใหม่ เช่น กระบวนการทำ (รวมทั้งการออกแบบ) สารสนเทศดิจิทัล การสงวน
รักษาเอกสารในรูปแบบดิจิทัล และสถาปัตยกรรมสารสนเทศ

ส่วนกลุ่มรายวิชาสุดท้ายสะท้อนให้เห็นพัฒนาการล่าสุดที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศศาสตร์
ได้แก่ เมทาตาทา การใช้อินเทอร์เน็ต สื่อประสมและภาพเคลื่อนไหว และการพิมพ์ระบบดิจิทัล

ผู้ได้สรุปว่าตัวแปรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไม่ใช่เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว
แต่เป็นองค์ประกอบในมิติทางสังคมและวัฒนธรรมด้วย ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงควรพิจารณา
ในทุกมิติเพื่อให้สามารถผลิตผู้นำในวิชาชีพสารสนเทศได้อย่างแท้จริง

ส่วนการศึกษาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของประเทศในทวีปยุโรป
ได้มีการกำหนดสมรรถนะหลักของการศึกษาวิชาชีพนี้ เพื่อวางแผนพัฒนาหลักสูตร เช่น หลักสูตร
ใหม่ของ Oslo University College ในประเทศนอร์เวย์ กำหนดว่าหลักสูตรมุ่งหมายที่จะผลิต
บรรณารักษ์และนักสารสนเทศที่มีความรู้ 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบและค้นคืน
สารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรม และความรู้เกี่ยวกับบรรณกรรมในสาขาต่าง ๆ
นอกจากนี้ ประเทศในยุโรปได้ให้แนวทางในการกำหนดสมรรถนะของนักสารสนเทศไว้ 5 ด้าน คือ
สารสนเทศ เทคโนโลยี การสื่อสาร การจัดการ และความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Bronstein. 2007)

ในประเทศไทย มหาวิทยาลัยของรัฐประมาณร้อยละ 90 จัดการเรียนการสอนทาง
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ โดยใช้ชื่อหลักสูตรต่าง ๆ กัน เช่น บรรณารักษศาสตร์และ

สารสนเทศศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ สารสนเทศศึกษา การจัดการสารสนเทศ วิทยาการสารสนเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื้อหาหลักสูตรมีความคล้ายคลึงกัน โดยยึดหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ในสหรัฐอเมริกาเป็นต้นแบบ และอาจสร้างจุดเน้นเพิ่มเติมเพื่อให้หลักสูตร น่าสนใจ ในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ ภาควิชา ฯ จึงพยายามสร้างหลักสูตรให้มีความแตกต่างจาก หลักสูตรอื่น ๆ เมื่อพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมสารสนเทศดิจิทัลซึ่งก่อตัวในสหรัฐอเมริกาในทศวรรษ 1990 และพัฒนาอย่างรวดเร็วควบคู่ไปกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาควิชา ฯ จึงเห็นว่าหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะด้านห้องสมุดดิจิทัลจะช่วยสร้างจุดแข็งให้กับหลักสูตร และสร้างศักยภาพ ในการแข่งขันกับหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

ดังนั้น ภาควิชา ฯ จึงดำเนินการสำรวจเว็บไซต์ของโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ ในสหรัฐอเมริกา และพบว่า ส่วนใหญ่จะบรรจุรายวิชาเกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัลไว้ใน หลักสูตรอย่างน้อย 1 รายวิชา เมื่อสำรวจหลักสูตรของโรงเรียนที่มีคุณภาพสูงสุด 10 อันดับ พบว่า โรงเรียน 11 แห่ง ในจำนวน 13 แห่ง เปิดสอนรายวิชาเกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล ทั้งนี้เปิดเป็นรายวิชา เดี่ยว ๆ และเปิดเป็นหลักสูตรเฉพาะทาง

สำหรับในทวีปเอเชีย อาบู บาการ์ (Abu Bakar. 2009) ได้ศึกษาถึงการเรียนการสอน เกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัลของประเทศต่าง ๆ และสรุปว่าโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์ในเอเชียยังเปิดสอนเกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัลน้อย ประเทศที่เปิดสอนรายวิชาด้านนี้มักเป็น ประเทศพัฒนา มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน

ในประเทศไทย การสำรวจหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบว่ามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เปิดสอนรายวิชาเกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัลอย่างน้อย 1 รายวิชา ยกเว้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน 2 รายวิชา นอกจากนี้สถาบันเทคโนโลยี แห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology – AIT) ได้เปิดหลักสูตรการบริการห้องสมุดและ สารสนเทศดิจิทัล (Digital Library and Information Services) ในระดับปริญญาโท โดยร่วมมือกับ University of Boras ประเทศสวีเดน หลักสูตรดังกล่าวประกอบด้วยรายวิชา โครงการฝึกงาน และ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งสิ้น 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษา 8 ภาคเรียน

การศึกษาวรรณกรรมและสำรวจหลักสูตรดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ช่วยให้ภาควิชาฯ เล็งเห็น ความเป็นไปได้ในการสร้างหลักสูตรใหม่ที่ประกอบด้วยรายวิชาสำคัญที่จำเป็นต่อวิชาชีพตามแนวโน้ม สากล ในขณะที่เดียวกันก็มีลักษณะพิเศษคือ เน้นเกี่ยวกับห้องสมุดดิจิทัล ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี และมีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการ ของตลาดงานและสังคมในอนาคต

บรรณานุกรม

- Abu Bacar, Ahmad Bakeri. (2009). *Education for Digital Libraries in Asian Countries*. Asia-Pacific Conference on Library & Information Education & Practice. Retrieved August 18, 2011, from <http://slis.tsukuba.ac.jp/~atsushi/a-liep/proceedings/Papers/a25.pdf>
- Bronstein, J. (2007). Current Trends in Library and Information Studies Curricula around the World: Looking for the User-Centred Approach. *Journal of Information Communication & Ethics in Society*. 5(2-3): 59-78.
- Chu, H. (2006). Curricula of LIS Programs in the USA: A Content Analysis. In C. Khoo, D. Singh & A. S. Chaudhry (Eds.). *Proceedings of the Asia-Pacific Conference on Library & Information Education & Practice 2006 (A-LIEP 2006)*, Singapore, 3-6 April 2006 (pp. 328-337). Singapore: School of Communication & Information, Nanyang Technological University.
- KALIPER Advisory Committee, Association for Library and Information Science Education. (2000, July). *Educating Library and Information Science Professionals for a New Century: The KALIPER Report*. Retrieved August 18, 2011, from <http://durrance.people.si.umich.edu/TextDocs/KaliperFinalR.pdf>

2. บทความวิจัยจากวารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 29, ภาคเรียนที่ 1 (2550), หน้า 96-11

**สถานภาพการทำงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2532 - 2548***

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์
ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์
สมชาย วรรณญาณุไกร
บุญยืน จันทร์สว่าง

Abstract

The research was to study working situation and problems found among graduates of Library and Information Science program, including their opinions about knowledge necessary for working in the IT society. The gathered information were comparatively studies by age and graduation time. The subjects were 106 graduates chosen by simple random sampling from academic year 1989-2005. A set of questionnaires was used as researching tools. The data were analyzed by SPSS/PC+ program for percentage, mean, standard deviation, and F-test and t-test for hypothesis testing.

According to the research findings, the majority of graduates worked in academics and school libraries. Their duties included library works, teaching, and administration,

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (เงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์) ประจำปี 2549

respectively. Their positions in the libraries were librarians, head of divisions, and library administrators. In terms of applying their knowledge to their jobs, it showed that the graduates managed to apply their knowledge to improve both their job and themselves in the high level, and they had problems in the medium level. As for opinions towards necessary knowledge for working, it showed that most knowledge in the questionnaires was necessary in the high level. Topics ranked most important were modern library and information center management, knowledge management, information storage and retrieval, language and communication (i.e. English), and information literacy. No significant difference between groups defined by age and graduation time was found in terms of the opinions towards necessary knowledge for working.

ภูมิหลัง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เริ่มเปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2510 ภายใต้การรับผิดชอบของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์¹ ซึ่งในขณะนั้นมหาวิทยาลัยยังมีฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป้าหมายสำคัญของหลักสูตร คือผลิตผู้สอนทางบรรณารักษศาสตร์เพื่อไปสอนในระดับปริญญาตรี ฉะนั้นในหลักสูตรจึงเน้นนักทางวิชาการศึกษาพอๆ กับวิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์ คือ 45 : 45 หน่วยกิต ซึ่งแม้ ในระยะต่อมาจำนวนหน่วยกิตของวิชาทางการศึกษาจะลดน้อยลง แต่ก็กล่าวได้ว่ายังไม่ได้เป็นศาสตร์ทางวิชาชีพเฉพาะด้านโดยตรง ต่อมาเมื่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เข้ามามีบทบาทในวงวิชาชีพ กอปรกับการเกิดศาสตร์ใหม่ คือ “สารนิเทศศาสตร์” ซึ่งพัฒนาจากบรรณารักษศาสตร์ในทางปฏิบัติที่มุ่งเน้นการจัดเก็บและค้นคืนเนื้อหาเฉพาะเรื่องโดยอาศัยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีโทรคมนาคม ศาสตร์ทั้งสองจึงเป็นศาสตร์ที่เกื้อกูลกัน เพราะฉะนั้นเพื่อให้มีหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะโดยตรงที่ครอบคลุมทั้งศาสตร์ทางบรรณารักษ์อย่างละเอียดลึกซึ้งและเข้มข้น และศาสตร์ในสาขาวิชาสารนิเทศศาสตร์ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ จึงได้จัดทำหลักสูตรใหม่ขึ้นและเปิดสอนในปีการศึกษา 2529 คือหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์² ส่วนหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอก

¹ เดิมใช้ชื่อว่า “ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์” ต่อมาได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้เปลี่ยนชื่อเป็น “ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์” ในปี พ.ศ. 2543 แต่ใช้เป็นทางการได้ในปี พ.ศ. 2546

² หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ได้งดการเปิดรับนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 แต่ได้เปิดสอนในหลักสูตรใหม่คือ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา

บรรณารักษศาสตร์ ยังคงเปิดสอนควบคู่กันไปและได้งดการเปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา เนื่องจากไม่เป็นที่นิยมและประสบปัญหาเรื่องจำนวนผู้เรียน

ในแง่ของการติดตามผลมหาบัณฑิตที่จบการศึกษาในหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ นั้น ลลิตา กิติประสาร (2518) และเบญจรัตน์ พุกเจริญ (2530) ได้ทำการติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตที่จบระหว่างปีการศึกษา 2512-2516 และระหว่างปีการศึกษา 2517-2526 ตามลำดับ

สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่เปิดสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นมานั้น มีมหาบัณฑิตที่จบการศึกษากลับไปรับใช้สังคมจำนวนมากไม่น้อย แต่ภาควิชาฯ ยังไม่เคยได้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตเหล่านั้นว่า เมื่อจบออกไปแล้ว ได้นำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานในท้องสมุทหรือองค์กรลักษณะอื่นมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอย่างไร และที่สำคัญที่สุดก็คือความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นสาระของหลักสูตรที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในท้องสมุทหรือสถาบันบริการสารสนเทศ และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ต้องเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ของโลก จึงเห็นสมควรที่จะได้มีการติดตามเพื่อตรวจสอบสถานภาพของมหาบัณฑิต รวมทั้งประเด็นความรู้ที่จำเป็น เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร และการวางแผนการผลิตมหาบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการสังคม และตลาดงานในยุคต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2532-2548
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็น ของมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสังคมยุคไอที
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสังคมยุคไอที

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2532 จนถึงปีการศึกษา 2548 จำนวน 106 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการทำงานก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโท สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในสังคมยุคไอที

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ พร้อมซองผนึกแถมฉบับเพื่อ

การส่งกลับคืนระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม – 21 กรกฎาคม 2549 จากนั้นนำมาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยใช้สถิติ F-test และ t-test

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท พบว่ามหาดบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 89.62) มีอายุ 41 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 53.77) สถานภาพโสด (ร้อยละ 54.72) สาขาวิชาที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ (ร้อยละ 74.53) ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาระดับปริญญาโทคือ 5 ปี (ร้อยละ 67.92) และระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทถึงปัจจุบันคือ 1-8 ปี (ร้อยละ 63.21) ก่อนเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท มหาดบัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 86.80) โดยทำงานในมหาวิทยาลัยของรัฐ (ร้อยละ 48.91) รองลงมาคือ โรงเรียนของรัฐ (ร้อยละ 27.74) เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วมหาดบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 90.57) ในระหว่างทำงาน มหาดบัณฑิตมีโอกาสได้เข้าร่วมการฝึกอบรมและสัมมนาในวิชาชีพโดยเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง มหาดบัณฑิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.32) ได้ทำผลงานทางวิชาการโดยทำผลงานประเภทบทความทางวิชาการมากที่สุด รองลงมาเป็นงานวิจัยและตำรา/เอกสารการสอนตามลำดับ ซึ่งรวมเฉลี่ย 2.83 ชื่อเรื่อง/คน และมีส่วนน้อยที่เป็นสมาชิกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ (ร้อยละ 29.25)

2. สภาพการทำงานในปัจจุบัน พบว่ามหาดบัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ (ร้อยละ 90.56) โดยทำงานในมหาวิทยาลัยของรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 56.60) รองลงมาเป็นโรงเรียนของรัฐ (ร้อยละ 14.15) มีตำแหน่งหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ (ร้อยละ 38.54) รองลงมาคือ ครู/ครูบรรณารักษ์ ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 20.83, 15.63 และ 14.58 ตามลำดับ) ลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่คือ งานห้องสมุด (ร้อยละ 77.08) รองลงมาคือ งานสอน และงานบริหาร (ร้อยละ 71.86 และ 36.54 ตามลำดับ) ประเภทของห้องสมุดที่ปฏิบัติงานอยู่คือ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (ร้อยละ 66.22) รองลงมาคือ ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 20.27) โดยมีตำแหน่งงานเป็นบรรณารักษ์ (ร้อยละ 79.73) รองลงมาคือ หัวหน้าฝ่าย/หรือหัวหน้างาน (ร้อยละ 36.49) และผู้บริหารห้องสมุด/หรือหัวหน้าห้องสมุด (ร้อยละ 16.22) งานห้องสมุดที่มหาดบัณฑิตรับผิดชอบคือ งานบริการสอนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด (ร้อยละ 40.54) รองลงมาคือ งานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (ร้อยละ 36.49) และงานบริการสืบค้นข้อมูล (ร้อยละ 33.78)

3. มหาดบัณฑิตได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านการพัฒนางาน ได้นำความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลไปใช้มากที่สุด รองลงมาคือ จริยธรรมวิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่สารสนเทศ ในด้านการพัฒนาตนเอง ได้นำไปใช้ประโยชน์ในแง่ของการช่วยสร้างความมั่นใจในการทำงานเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ รู้จักวิธีทำงานร่วมกับผู้อื่น และ เสริมสร้างวิถีคิดและการจัดการ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนางานและการพัฒนาตนเอง

N=106

รายการความรู้	X	S.D	แปลผล
1. การพัฒนางาน			
1.1 การพัฒนาทรัพยากร หรือการจัดหาทรัพยากร	3.62	1.09	มาก
1.2 การวิเคราะห์ทรัพยากร หรือการควบคุม บรรณานุกรม	3.78	1.24	มาก
1.3 การบริการสารสนเทศ	4.01	0.90	มาก
1.4 การสร้างฐานข้อมูล	3.40	1.18	ปานกลาง
1.5 การสืบค้นข้อมูล	4.34	0.83	มาก
1.6 การบริหารงานห้องสมุด/ศูนย์สารสนเทศ	3.66	1.22	มาก
1.7 จริยธรรมในวิชาชีพ	4.20	0.82	มาก
1.8 การใช้เทคโนโลยีในการเผยแพร่สารสนเทศ	4.07	0.82	มาก
1.9 กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	3.51	0.98	มาก
1.10 การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์	3.27	1.31	ปานกลาง
1.11 เทคโนโลยีสารสนเทศในห้องสมุด	4.05	0.80	มาก
1.12 ประสบการณ์วิชาชีพ (การฝึกงาน)	3.38	1.24	ปานกลาง
รวม	3.77	0.57	มาก
2. การพัฒนาตนเอง			
2.1 ช่วยสร้างความมั่นใจในการทำงาน	4.42	0.65	มาก
2.2 สามารถสร้างภาวะความเป็นผู้นำให้กับตนเอง	4.28	0.76	มาก
2.3 รู้จักวิธีทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.39	0.67	มาก
2.4 ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ	3.77	1.16	มาก
2.5 เสริมสร้างวิธีการคิดและการจัดการ	4.33	0.66	มาก
รวม	4.24	0.60	มาก
รวมทั้งสิ้น	3.91	0.52	มาก

4. มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประสบปัญหาในเรื่อง ขาดทักษะการประยุกต์ เช่น การประยุกต์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การฝึกทักษะทางวิชาชีพมีน้อยเกินไป และชอบช่ายเนื้อหารายวิชาอยู่ในวงแคบ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน

รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ความรู้ที่เรียนมาไม่ทันสมัย ใช้ประโยชน์ได้น้อย	2.52	0.95	ปานกลาง
2. ขาดทักษะการประยุกต์ เช่น การประยุกต์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น	2.91	1.02	ปานกลาง
3. ความรู้ที่เรียน ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของห้องสมุด	2.44	0.93	น้อย
4. การฝึกทักษะทางวิชาชีพมีน้อยเกินไป	2.82	0.96	ปานกลาง
5. ขอบข่ายเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในวงแคบ	2.73	0.97	ปานกลาง
6. ทฤษฎีที่เรียนมาไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง	2.48	0.93	น้อย
7. ไม่มีโอกาสใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาย่างเต็มที่	2.41	1.15	น้อย
8. รายวิชาที่เปิดสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.66	0.93	ปานกลาง
รวม	2.62	0.71	ปานกลาง

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อรายการความรู้ส่วนใหญ่ในระดับมาก ที่สำคัญมากที่สุดคือ การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศสมัยใหม่ การจัดการความรู้ การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ ภาษาและการสื่อสาร (เช่น ภาษาอังกฤษ) และการรู้สารสนเทศ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

รายการความรู้	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ด้านการบริหารจัดการ			
1. การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศสมัยใหม่ (เช่น ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์, ห้องสมุดดิจิทัล, ห้องสมุดเสมือน)	4.58	0.53	มากที่สุด
2. การวิเคราะห์ระบบ (System analysis)	4.21	0.85	มาก
3. การบริหารโครงการ / แผนงาน	4.29	0.70	มาก
4. ระบบสารสนเทศในองค์กรเพื่อการจัดการ	4.30	0.71	มาก
5. การจัดการความรู้ (Knowledge management)	4.53	0.62	มากที่สุด
6. เครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด	4.08	0.83	มาก
7. การศึกษาผู้ใช้ / การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้	4.37	0.80	มาก
รวม	4.34	0.50	มาก

ตาราง 3 (ต่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

รายการความรู้	X	S.D	แปลผล
ด้านบริการสารสนเทศ			
1. การจัดการฐานข้อมูล	4.24	0.69	มาก
2. การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ	4.58	0.57	มากที่สุด
3. การบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-services) หรือ การบริการเสมือน (Virtual services)	4.40	0.70	มาก
4. การตลาดกับงานบริการสารสนเทศและห้องสมุด	4.08	0.89	มาก
5. การบริการสารสนเทศลักษณะเฉพาะ (เช่น Data mining)	3.79	0.95	มาก
6. งานเทคนิคสำหรับห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศสมัยใหม่	4.07	0.75	มาก
7. การสร้างและการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์	4.40	0.73	มาก
8. ทรัพยากรสารสนเทศท้องถิ่น	3.75	0.91	มาก
9. เทคโนโลยีสมัยใหม่กับการบริการสารสนเทศ	4.44	0.63	มาก
10. การประยุกต์โปรแกรมเพื่อการพัฒนางาน	4.23	0.87	มาก
11. การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์	4.24	0.81	มาก
รวม	4.22	0.52	มาก
ด้านความรู้เสริม			
1. ภาษาและการสื่อสาร (เช่น ภาษาอังกฤษ)	4.60	0.56	มากที่สุด
2. การรู้สารสนเทศ (Information literacy)	4.60	0.56	มากที่สุด
3. ภาษาคอมพิวเตอร์และการเขียนโปรแกรม	3.89	0.99	มาก
4. ทักษะการสอนและการฝึกอบรม	4.01	0.82	มาก
5. ประสบการณ์วิชาชีพ (การฝึกงาน ฯลฯ)	3.92	0.98	มาก
6. จิตวิทยาและภาวะผู้นำ	4.33	0.75	มาก
7. สำนักงานอัตโนมัติ	4.07	0.81	มาก
รวม	4.20	0.54	มาก

6. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พบว่ามหาบัณฑิตที่มีกลุ่มอายุ และระยะเวลาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทถึงปัจจุบัน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพบางประการของการศึกษาในระดับปริญญาโท

1.1 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีของผู้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ใน หลักสูตร ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนิสิตว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาอื่นใดก็ได้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บัณฑิตวิทยาลัย. 2534: 222) โดยมีแนวคิดที่ว่าผู้ที่เรียนทางด้านนี้ควรจะมีความรู้ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งมาก่อนแล้ว เพื่อที่จะได้ผสมผสานวิชาการที่เรียนมากับศาสตร์ทางบรรณารักษะในระดับปริญญาโท ซึ่งจะทำให้สามารถผลิตบรรณารักษ์หรือนักเอกสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาได้ อีกทั้งยังทำให้พัฒนาการของศาสตร์เป็นไปอย่างไม่มีขีดจำกัดเพียงแค่นำความรู้พื้นฐานของศาสตร์เท่านั้น แต่จากผลการวิจัยพบว่ามหาบัณฑิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.53) เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มาก่อน ส่วนมหาบัณฑิตที่จบสาขาวิชาอื่นมีเพียงร้อยละ 25.47 เท่านั้น ซึ่งหลักฐานที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดก็คือ ผลการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาปีการศึกษา 2549 จากผู้ที่สอบคัดเลือกได้จำนวน 23 คน เป็นผู้ที่ไม่ได้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ฯ เพียง 2 คนเท่านั้น (สุพัฒน์ สองแสงจันทร์, ผู้สอน) ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1.1.1 ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ฯ ประสงค์ที่จะปรับคุณภาพของตนให้สูงขึ้น รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้วิทยาการที่ทันสมัยให้กับตนเอง ซึ่งในแง่ของความเป็นจริงแล้วถือว่าเป็นเรื่องปกติที่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาใดก็มักจะศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชานั้นๆ เพราะลักษณะวิชาที่สอนในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับลักษณะวิชาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในลักษณะการต่อยอด ผู้ที่จบสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์จึงมีความรู้เป็นพื้นฐานเบื้องต้น และมีความคุ้นเคยกับธรรมชาติของสาขาวิชาเป็นอย่างดี นอกจากนั้นจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและประเด็นความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ ทำให้โรงเรียนบรรณารักษะต่างๆ ต้องปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่เสมอ (สุรินทร์ ดันสกุล. 2536: บทคัดย่อ) กอรปกับหน่วยงานต้นสังกัดยังให้การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาต่อ เพื่อประโยชน์ทั้งของหน่วยงานและบรรณารักษ์ จากสภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ที่จบสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรี ต้องการที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ และความรู้ใหม่ที่ทันสมัย รวมทั้งการเพิ่มวุฒิให้กับตนเอง (กุลธิดา ท้วมสุข; และคนอื่นๆ. 2534: 7, 9-10; สิริพันธ์ เดชพลกรัง; รุยะปะนิย เทพญา; และ ผลิวัลย์ รองสวัสดิ์. 2543: 167) จึงมาสมัครเข้าศึกษาต่อและมีจำนวนมากกว่าผู้ที่จบสาขาวิชาอื่น

1.1.2 ภาพลักษณ์ของวิชาชีพบรรณารักษ์ไม่เป็นที่น่าสนใจ กล่าวคือในสายตาของคนภายนอกแล้ว บุคลากรในกลุ่มวิชาชีพนี้มีลักษณะไม่แตกต่างจากบุคลากรที่ใช้ความสามารถเชิงทักษะแรงงานเท่าใดนัก การทำงานของบรรณารักษ์มีลักษณะที่ราบเรียบและเน้นความเป็นระเบียบถูกต้อง ทำให้ขาดความน่าสนใจ (เปรมฤดี ปธานราชภูรี. 2546: 62-64) จึงทำให้นิสิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นไม่สนใจที่จะสมัครเข้ามาศึกษาเท่าที่ควร

1.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาระดับปริญญาโท จากผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้เวลาในการศึกษา 5 ปีเต็มตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บัณฑิตวิทยาลัย. 2543: 7) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1.2.1 นิสิตที่สมัครเข้าศึกษาต่อส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วในห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือในห้องสมุดโรงเรียน ฉะนั้นเมื่อศึกษาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์ผ่านแล้ว นิสิตส่วนใหญ่จะขออนุมัติกลับเข้ารับราชการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนขั้นเงินเดือน สิ่งที่มาจากการกลับเข้ารับราชการ ก็คือ “ภาระงาน” ซึ่งมีมากทั้งงานเดิมและงานใหม่ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้นิสิตไม่มีเวลาที่จะคิดถึงเรื่องการทำวิทยานิพนธ์ หรือขาดช่วงการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง การจัดสรรเวลามหาบัณฑิตที่ปรึกษาไม่สามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องเสียเวลาเริ่มลำดับหรือทำความเข้าใจในเรื่องที่ใหม่ซ้ำอีกทุกครั้ง หรืออาจเกิดจากการแก้ไขวิทยานิพนธ์ที่ซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนทำให้นิสิตเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายหรือหมดกำลังใจและขาดความมุ่งมั่น จบจนเมื่อถึงปีที่ 5 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายตามข้อบังคับฯ นิสิตจึงหันมาเอาใจใส่ต่อการทำวิทยานิพนธ์อย่างจริงจัง สำหรับนิสิตที่ยังไม่มีงานทำก็จำเป็นต้องหางานทำเพื่อจะได้มีเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการทำวิทยานิพนธ์ จึงพะวักพะวนในการหางานทำ หรือหากได้งานทำแล้วก็ไม่สามารถจัดสรรเวลาการทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างสม่ำเสมอเนื่องจากเป็นพนักงานใหม่ที่ผู้บังคับบัญชาเพ่งเล็งและเข้มงวดในการทำงาน นอกจากนั้นความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษที่ไม่แตกฉาน ดังงานวิจัยของกันยารัตน์ ดัดพันธ์ (2542: บทคัดย่อ) ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ในแง่ของการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้นิสิตส่วนใหญ่ใช้เวลาในการศึกษาระดับปริญญาโทนานถึง 5 ปี

1.2.2 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช 2543 (2543: 36) กล่าวถึงการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ไว้ว่า ระยะเวลา นับแต่วันเสนอขออนุมัติจัดประชุมพิจารณาเค้าโครงวิทยานิพนธ์ถึงวันสอบปากเปล่า สำหรับวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิตหรือต่ำกว่าต้องมีระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน³ ซึ่งหมายความว่านิสิตสามารถใช้เวลาเพียง 3 เดือนในการทำวิทยานิพนธ์ ฉะนั้นนิสิตจึงไม่จำเป็นต้องรีบร้อนที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จโดยเร็ว ซึ่งแตกต่างจากมหาวิทยาลัยบางแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2544: 47) ที่ได้กำหนดวิธีการประเมินผลงานและการให้เกรดรายวิชาวิทยานิพนธ์โดยแยกย่อยเป็นแต่ละขั้นตอน หรือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ ข้อบังคับฯ พุทธศักราช 2548 กำหนดระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน

(2542 : 7-1-7-4) ที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนเรียนแยกเป็น 3 ชั้นตอน คือ วิทยานิพนธ์ 1, วิทยานิพนธ์ 2, และวิทยานิพนธ์ 3 ซึ่งเท่ากับเป็นการบังคับให้นิสิตทำวิทยานิพนธ์เป็นระยะๆ ตามที่กำหนด และทำให้วิทยานิพนธ์มีคุณภาพ

1.2.3 เงินเดือนของนิสิตขณะที่เข้าศึกษาต่ออยู่ในชั้นที่สูงกว่าเงินเดือนขั้นต้นของวุฒิระดับปริญญาโท ทำให้ไม่สามารถนำวุฒิระดับปริญญาโทไปใช้ปรับระดับเงินเดือนได้ นิสิตจึงไม่มีแรงจูงใจที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จโดยเร็ว

ฉะนั้นการที่นิสิตใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี ซึ่งแม้ว่าจะเป็นไปตามข้อบังคับก็ตาม แต่ก็ส่งผลเสียหายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่ของคุณภาพวิทยานิพนธ์ และที่เป็นปัญหามากที่สุดก็คือนิสิตบางคนจะเริ่มต้นทำวิทยานิพนธ์ในภาคการศึกษาปลายของปีที่ 5 ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์เป็นอย่างมาก เพราะนิสิตจะต้องเร่งรีบดำเนินการต่างๆ ในทุกชั้นตอน

2. สภาพการทำงานของมหาดบัณฑิต

2.1 สภาพการทำงานของมหาดบัณฑิต พบว่าส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐและโรงเรียนของรัฐตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสภาพก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท กล่าวคือเมื่อมาศึกษาต่อสำเร็จแล้วก็กลับไปทำงานที่เดิม ลักษณะงานที่มหาดบัณฑิตปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันมีทั้ง งานห้องสมุด งานสอน และงานบริหาร แสดงให้เห็นว่ามหาดบัณฑิตสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หลากหลาย สำหรับงานห้องสมุดที่สำคัญคือ งานบริการสอนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด งานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า งานบริการสืบค้นข้อมูล งานวิเคราะห์ทรัพยากร และ งานพัฒนาทรัพยากร ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่างานที่สำคัญจะมีอยู่ 2 กลุ่มงานคือ งานสอน (การใช้ห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูล) และงานบริการสารสนเทศ (บริการช่วยค้นคว้าและสืบค้นข้อมูล) ซึ่งเป็นการกิจที่สำคัญสำหรับห้องสมุดยุคสารสนเทศเช่นปัจจุบัน

2.2 การทำผลงานทางวิชาการ พบว่ามหาดบัณฑิตทำผลงานทางวิชาการน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นการเขียน ตำรา/เอกสารการสอน งานวิจัย หรือบทความทางวิชาการ คือเฉลี่ยรวมผลงานทุกประเภท 2.83 ชื่อเรื่องต่อคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติมา สัจจานันท์ (2537: 42-44) ที่พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2508-2535 ผู้ประกอบวิชาชีพรณารักษ์ทำผลงานวิจัยเพียง 146 เรื่อง คิดเฉลี่ยปีละ 5.41 เรื่อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ

2.2.1 การะงานที่มีอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการะงานในห้องสมุดซึ่งมีอยู่ตลอดเวลาไม่มีวันจบสิ้น หรือการะงานสอน จนทำให้ไม่สามารถจัดสรรเวลาให้กับการทำผลงานทางวิชาการได้ เหตุผลนี้เป็นเหตุผลสำคัญที่สอดคล้องตรงกันอย่างสม่ำเสมอมาตั้งแต่อดีต จนปัจจุบัน (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สำนักหอสมุด. 2534: 75; ชาริณี เขาวนศิลป์. 2538: 69)

2.2.2 ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (ชาโรณี เชาว์ศิลป์. 2538: 69) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดกรอบแนวคิดและการออกแบบการวิจัย⁴ เช่น ไม่สามารถระบุประเด็นปัญหา การวิจัยได้อย่างชัดเจน (เช่น ต้องการศึกษาเรื่องอะไร หรือต้องการหาคำตอบให้กับปัญหาการวิจัยอะไร) การกำหนดขอบเขตการวิจัยไม่รัดกุม คือ ถ้าไม่กว้างเกินไปก็มักจะแคบเกินไป การกำหนดรูปแบบการวิจัยไม่สอดคล้องกับประเด็นปัญหาวิจัย ไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง และการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ เป็นต้น

2.2.3 บุคลิกลักษณะของบุคลากรในวิชาชีพบรรณารักษ์ แม้ว่าจะมีความขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบ และความเป็นระเบียบถูกต้อง แต่ก็ยึดหลักการทำงานในรูปแบบเดิมๆ ซึ่งเป็นแบบตั้งรับ และที่สำคัญคือเป็นบุคคลที่เสียบส่งไม่ชอบงานที่มีความเสี่ยงหรือท้าทายความสามารถ หรืองานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ (เปรมฤดี ปธานราษฎร์. 2546: 39-41, 62-64)

2.3 การศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท พบว่ามหาวิทยาลัยติดศึกษาต่อน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันการศึกษาในประเทศที่เปิดสอนระดับปริญญาเอกสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ฯ มีเพียงแห่งเดียวคือที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาส่วนตัวของมหาบัณฑิต เช่น การไม่แตกฉานในด้านภาษาอังกฤษ (กันยรัตน์ ดัดพันธ์. 2542: บทคัดย่อ) การขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียน การไม่ได้รับทุนการศึกษา ตลอดจนไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ เพราะตำแหน่งที่ทำงานไม่เอื้อให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก หรือไม่มีความจำเป็นต่อหน่วยงาน

3. การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน

3.1 ผลจากการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการพัฒนางาน และการพัฒนาตนเองในระดับมาก ดังนี้

3.1.1 ในด้านการพัฒนางาน พบว่ามหาบัณฑิตได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในระดับมากเกือบทุกรายการคือ 9 จาก 12 รายการ สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโทของภาควิชาฯ ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 โดยที่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉพาะเนื้อหาวิชาให้ทันกับความก้าวหน้าของศาสตร์มาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทต่อห้องสมุดภาควิชาฯ ก็ได้ผนวกเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้าไปในหลักสูตรเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ ดิ้นสกุล (2536: บทคัดย่อ) ที่พบว่าหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ควรจะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นบรรณารักษ์หรือนักสารสนเทศ หรือนักวิชาการระดับสูง ที่สามารถทำงานได้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มีความสามารถ

⁴ เป็นประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ให้คำปรึกษาการทำวิจัยแก่บรรณารักษ์ (รองศาสตราจารย์สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์)

ด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ เพราะฉะนั้นหลักสูตรของภาควิชาฯ ที่เปิดสอนจึงเป็นหลักสูตรที่มีรากฐานมั่นคงทั้งศาสตร์ทางวิชาชีพและศาสตร์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับในแง่ของผู้สอน “อาจารย์ส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ อีกทั้งมีประสบการณ์สูงจะนั้นความรู้และประสบการณ์ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ของอาจารย์จึงนับได้ว่ามีความแข็งแกร่ง” (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. 2543: 10) ความรู้ที่มหาบัณฑิตได้รับจึงเป็นความรู้ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารัตน์ ดัดพันธ์ (2542: บทคัดย่อ) ที่พบว่ามหาบัณฑิตนำความรู้จากรายวิชาส่วนใหญ่ไปใช้ในการทำงานระดับปานกลางและระดับมาก

3.1.2 ในด้านของการพัฒนาตนเอง พบว่ามหาบัณฑิตได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในระดั้มากทุกเรื่อง และที่มหาบัณฑิตให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือการช่วยสร้างความมั่นใจในการทำงาน รองลงมาคือรู้จักวิธีทำงานร่วมกับผู้อื่น และเสริมสร้างวิสัยคิดและการจัดการ เรื่องเหล่านี้เป็นหลักฐานที่ยืนยันถึงคุณภาพของคณาจารย์ของภาควิชาฯ ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่สูงได้เป็นอย่างดี (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. 2543: 10) ที่มีได้มุ่งมั่นอบรมสั่งสอนแต่เฉพาะทางด้านวิชาการเท่านั้นหากแต่ยังเน้นในเรื่องของการปฏิบัติตนเมื่อออกไปทำงานด้วย จนทำให้มหาบัณฑิตมีความพร้อมในทุกประการเป็นที่น่าพึงพอใจ

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่ามหาบัณฑิตส่วนใหญ่ประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่ค่อนข้างไปทางระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาอันดับแรกคือ ขาดทักษะการประยุกต์ เช่น การประยุกต์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ รองลงมาคือ การฝึกทักษะทางวิชาชีพมีน้อยเกินไป และชอบขำเย้ยหยันหรือหาเรื่องในวงแคบ

ในประเด็นของการขาดทักษะการประยุกต์โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น อาจเป็นเพราะอาจารย์ของภาควิชาฯ แม้จะยอมรับถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ก็ไม่มีความชำนาญการมากนัก อีกทั้งขาดแคลนอาจารย์ทางด้านสารสนเทศศาสตร์และการจัดการสารสนเทศ หรือการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. 2543: 10; 2546: 53) เพราะฉะนั้น ถึงแม้ว่าภาควิชาฯ จะมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน และเน้นการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้บัณฑิตสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริงเพียงใดก็ตาม แต่ความไม่ชำนาญการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าว จึงทำให้การเรียนการสอนในเชิงการประยุกต์โปรแกรมคอมพิวเตอร์ไม่บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ในประเด็นการฝึกทักษะทางวิชาชีพที่มีน้อยเกินไปนั้น อาจเนื่องมาจากรายวิชาที่เกี่ยวกับการฝึกทักษะทางวิชาชีพนั้น เป็นรายวิชาที่เสนอแนะให้กับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรีเลือกเรียน แต่สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานทางบรรณารักษศาสตร์มาแล้วจะเลือกเรียนรายวิชานี้หรือไม่ก็ได้ ซึ่งในช่วงที่ผ่านมานิสิตที่มีพื้นฐานมักจะเลือกที่จะไม่เรียน โดยให้เหตุผลว่าต้องการไปเรียนในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นมากกว่า ฉะนั้นเมื่อสำเร็จการศึกษาและออกไปปฏิบัติงานแล้วจึงมองเห็นคุณค่าของการฝึกทักษะทางวิชาชีพ จึงทำให้มหาบัณฑิตเกิดรู้สึกว่าได้รับการฝึกทักษะทางวิชาชีพน้อยเกินไป

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ขอบกปรายเฉพาะประเด็นสำคัญในแต่ละด้านดังนี้

4.1 ด้านการบริหารจัดการ พบว่าหัวข้อ การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศสมัยใหม่ (เช่น ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดดิจิทัล ห้องสมุดเสมือน (Virtual library)) และการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีด้านการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทต่องานห้องสมุดและการบริการสารสนเทศเป็นอย่างมากอย่างเต็มรูปแบบ จนเป็นเครื่องมือที่ขาดไม่ได้สำหรับห้องสมุดทุกประเภท และทำให้ห้องสมุดในรูปแบบเดิมกลายเป็นห้องสมุดที่มีรูปลักษณะใหม่ที่มีชื่อเรียกต่างๆ กันเช่น ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดดิจิทัล ห้องสมุดลูกผสม (Hybrid library) หรือห้องสมุดเสมือน จากสภาพดังกล่าวจึงทำให้บรรณารักษ์เห็นความสำคัญและชวนชวนเรียนรู้เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในแง่ของการจัดการและการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีริพันธ์ เดชพลกรัง ฐะปะนีย์ เทพญา และ พลวิทย์ รองสวัสดิ์ (2543: 167) ที่พบว่าความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดเก็บและให้บริการสารสนเทศที่บรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดต้องการในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทต่างๆ กับงานห้องสมุด ระบบเครือข่ายห้องสมุด ระบบอัตโนมัติที่ใช้ในงานประเภทต่าง ๆ และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพร เพชรพราว (2543: บทคัดย่อ) ที่พบว่าทักษะทางวิชาชีพที่สำคัญด้านหนึ่งของบรรณารักษ์ในอนาคตคือ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสาร และทักษะเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อการจัดการความรู้ในองค์กร การให้บริการความรู้แก่ผู้ใช้ ตลอดจนการสงวนรักษาความรู้ให้คงอยู่กับองค์กรตลอดไป

4.2 ด้านการบริการ พบว่าหัวข้อ การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ เทคโนโลยีสมัยใหม่กับการบริการสารสนเทศ การสร้างและการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ และการบริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-services) หรือ การบริการเสมือน (Virtual services) ทั้งนี้โดยมีเหตุผลนัยเดียวกันกับความรู้ด้านการบริหารจัดการ แต่สำหรับหัวข้อการจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศนั้น เป็นเพราะสารสนเทศในปัจจุบันมีจำนวนมหาศาลทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์รวมทั้งบนอินเทอร์เน็ต บรรณารักษ์จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการค้นคืน รวมทั้งการวิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศ เพราะจะได้สามารถช่วยสอนหรือแนะนำผู้ใช้ในการเลือกสรรแหล่งสารสนเทศที่มีคุณค่า สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ประหยัดเวลา และพร้อมใช้เมื่อมีความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพร เพชรพราว (2543: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่าในการให้บริการผู้ใช้นั้น ทักษะอันดับแรกที่บรรณารักษ์ควรมีคือ ทักษะในการวิเคราะห์และกลั่นกรองผลของการสืบค้น เพื่อให้ตรงกับเรื่องที่ใช้ต้องการมากที่สุด

4.3 ด้านความรู้เสริม พบว่ามหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับ ภาษาและการสื่อสาร (เช่น ภาษาอังกฤษ) และ การรู้สารสนเทศ (Information literacy) มากที่สุด ซึ่งในแง่ของ ภาษาและการสื่อสาร (เช่น ภาษาอังกฤษ) นั้น เป็นเพราะในยุคโลกาภิวัตน์ มหาวิทยาลัยต้องให้บริการด้านการสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกโดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือจากฐานข้อมูลต่างๆ ฯลฯ ซึ่งสารสนเทศที่ให้บริการนี้ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้ที่สามารถให้บริการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะเป็นที่จะต้องมีความรู้ทางภาษาอังกฤษด้วย

จึงส่งผลให้มหาบัณฑิตให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ดังงานวิจัยที่สะท้อนถึงปัญหาต้นตอคือ งานวิจัยของ กันยาร์ตน์ ดัตพันท์ (2542: บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัญหาที่บัณฑิตและมหาบัณฑิตจำนวนสูงสุดประสบคือ ปัญหาด้านภาษาต่างประเทศไม่ดีพอ และงานวิจัยของ นันทนิจ ศรีหานารด และภรณ์ ศิริโชติ (2546: 54-69) ที่ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยส่วนหนึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า รายวิชาที่ไม่เคยเปิดสอนแต่เสนอแนะให้เปิดสอนคือ ภาษาอังกฤษสื่อสารสำหรับวิชาชีพ

สำหรับความรู้เกี่ยวกับ การรู้สารสนเทศ (Information literacy) นั้น เป็นความรู้ที่ผู้ที่อยู่ในวงการ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้สืบเนื่องจากที่องค์การสหประชาชาติ (United Nation) ได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2546-2555 เป็นศตวรรษแห่งการเรียนรู้ (Literacy Decade) โดยมี คำขวัญว่า “Literacy as Freedom” ทำให้ทั่วโลกเกิดการตื่นตัวในเรื่องของการรู้สารสนเทศ รวมทั้งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) บรรณารักษ์หรืออาจารย์ผู้สอนทางบรรณารักษศาสตร์และสารเทศศาสตร์ในฐานะผู้เชี่ยวชาญทางสารสนเทศซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนนิสิต และนักศึกษา จึงจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจถึงสาระของการรู้สารสนเทศด้วย

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พบว่ามหาบัณฑิตที่มีกลุ่มอายุ และที่มีระยะเวลาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทถึงปัจจุบัน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในแต่ละด้านและรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเด็นความรู้ที่สอบถามส่วนใหญ่เป็นความรู้ในวิชาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ซึ่งมหาบัณฑิตไม่ว่าจะอายุมากหรือน้อย หรือจบการศึกษาไปนานเพียงใดก็ตาม ต่างอยู่ในท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เหมือนกันคือ สังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริการระบบออนไลน์ ซึ่งเป็นเรื่องของห้องสมุดสมัยใหม่ทั้งสิ้น หรือแม้แต่กิจกรรมส่วนตัวของมหาบัณฑิตก็ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบออนไลน์ด้วยเช่นกัน เพราะฉะนั้นมหาบัณฑิตจึงให้ความสำคัญต่อความรู้ต่างๆ ที่สอบถามเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

1. ภาควิชาควรให้ความสนใจต่อความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่ได้จากผลการวิจัยในทุกประเด็น เพื่อกำหนดเป็นรายวิชาในหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริการสมัยใหม่ เช่น 1) การจัดการห้องสมุดเสมือน 2) การจัดการความรู้ (Knowledge management) 3) เทคโนโลยีสมัยใหม่กับการบริการสารสนเทศ 4) บริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-services) หรือ บริการเสมือน (Virtual services) 5) การสร้างและการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ 6) ระบบสารสนเทศในองค์กรเพื่อการจัดการ และ 7) การตลาดกับงานห้องสมุดและการบริการสารสนเทศ

2. ความรู้ที่ภาควิชาฯ ควรพิจารณาสอดแทรกไว้ในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งของหลักสูตรตามความเหมาะสม ได้แก่ 1) ภาษาและการสื่อสาร (เช่น ภาษาอังกฤษ) 2) การรู้สารสนเทศ (Information literacy) 3) จิตวิทยาและภาวะผู้นำ 4) สำนักงานอัตโนมัติ 5) ทักษะการสอนและการฝึกอบรม

3. การเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ควรเน้นการฝึกทักษะให้มากขึ้น เช่น ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และทักษะทางวิชาชีพ

4. ภาควิชาฯ ควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักทั่วไปอย่างกว้างขวาง โดยเน้นประเด็นของการจัดการสารสนเทศหรือการจัดการความรู้ เพื่อชักจูงให้ผู้จบปริญญาตรีในสาขาวิชาอื่นสนใจที่จะมาศึกษาต่อ

ข้อเสนอแนะสำหรับห้องสมุด

ห้องสมุดควรส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์ในประเด็นความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดสมัยใหม่ หรือความรู้ใหม่ที่เป็นต่อการให้บริการ เช่น 1) การจัดการห้องสมุดดิจิทัล และห้องสมุดเสมือน 2) บริการอิเล็กทรอนิกส์ (E-services) หรือ บริการเสมือน (Virtual services) 3) การจัดการความรู้ (Knowledge management) 4) การรู้สารสนเทศ (Information literacy) 5) การตลาดกับงานห้องสมุด และการบริการสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลมหัพพันทิตเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง แต่โดยเหตุที่มหัพพันทิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีมีจำนวนน้อย การติดตามผลจึงควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพตามความเหมาะสม

2. ควรมีการประเมินหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546) โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP Model ซึ่งจะประเมินหลักสูตรในด้านบริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และ ผลผลิต (Product)

บรรณานุกรม

- กันยารัตน์ ดัดพันธ์. (2542). **สถานภาพการทำงานของบัณฑิตบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ปีการศึกษา 2535-2539**. สืบค้นเมื่อ 27 ธันวาคม 2548, จาก <http://www.riclib.nrct.go.th/abs/t106702.pdf>
- กิตติพร เพชรพราว. (2543). **คุณลักษณะและทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์สำหรับบรรณารักษณ์ในอนาคต**. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลธิดา ท่วมสุข; และคนอื่นๆ. (2534, สิงหาคม). ความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบรรณารักษณ์และผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. **บรรณารักษศาสตร์ มข.** 9(3): 1-18.
- ชาวิณี เขาวนศิลป์. (2538, สิงหาคม). ผู้บริหารกับงานวิจัยของบรรณารักษณ์. **บรรณารักษศาสตร์ มข.** 13(3) : 65-83.
- ชุตินา ลัจจานันท์. (2537). **สถานภาพงานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- นันทนิจ ศรีหามารด; และ ภรณ์ ศิริโชติ. (2546, พฤษภาคม-สิงหาคม). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2540) มหาวิทยาลัยขอนแก่น. **บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข.** 21(2): 54-69.
- เบญจรัตน์ พุกเจริญ. (2530). **การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2517-2526**. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- เปรมฤดี ปธานราชภูริ. (2546). **การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร**. ปรินญาณิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายสำเนา.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. **ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์**. (2544). **คู่มือนักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ปีการศึกษา 2544**. ขอนแก่น: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยฯ.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. **สำนักหอสมุด**. (2534). **รายงานของคณะกรรมการเตรียมและติดตามผลการประชุมปฏิบัติการส่งเสริมการทำวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดฯ. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. (2543). รายงานการ
ศึกษาตนเอง ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยฯ. ถ่ายเอกสาร.

_____. (2546). หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2546). กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยฯ. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บัณฑิตวิทยาลัย. (2543). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย
การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช 2543. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฯ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2542). แผนการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารนิเทศศาสตร์. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยฯ.

ลลิตา กิตติประसार. (2518). การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต และ
ผู้สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปีการศึกษา
2508-2516. ปริญญาโท กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สิริพันธ์ เดชพลกรัง; ฐะปะนีย์ เทพญา; และ พลวัลย์ รวงสวัสดิ์. (2543, พฤษภาคม-สิงหาคม). การสำรวจ
ความต้องการการศึกษาต่อเนื่องของบรรณารักษ์ใน 14 จังหวัดภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์
ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 6(2): 161-170.

สุรินทร์ ดิ้นสกุล. (2536). แนวโน้มของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ระดับมหาบัณฑิต
ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2549. จาก
ฐานข้อมูลซีดีรอมวิทยานิพนธ์ 2544 ของศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.

ภาคผนวก จ ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร

**ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรสารสนเทศศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

ชื่อ - นามสกุล   นางสาวอารีย์ ชื่นวัฒนา
ตำแหน่งทางวิชาการ   ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัด   ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เบอร์ติดต่อ   02-6495576
E-mail   areech@swu.ac.th
สาขาที่เชี่ยวชาญ   บรรณารักษศาสตร์, สารสนเทศกับสังคม, ห้องสมุดประชาชน,
พฤติกรรมสารสนเทศ, การศึกษาผู้ใช้, การรู้สารสนเทศ

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	PhD (Library and Information Science)	Indiana University, USA	2541
ปริญญาโท	อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2524
ปริญญาตรี	อ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2518

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

Cheunwattana, Aree. (2008, February). Bunko, the Home and Community Library in Japan: A Qualitative Study. *Information Development*. 24(2): 17-23.

*ได้รับทุนสนับสนุนจาก The Japan Society for the Promotion of Science.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

Cheunwattana, Aree. (1999). Delivering and Promoting Library Services in Rural Thailand. A paper presented at the 66th IFLA Council and General Conference, Bangkok, Thailand, August 20-28, 1999. (Code number 023-114-E, Booklet number VII, Available on IFLANET & CD-ROM)

Cheunwattana, Aree. (2004). Thailand: Status of School Library Development. In G. Brown, R. Bowden; & P. Wijetunge (Eds.). *Proceedings: International Workshop on Information Skills for Learning*. Sri Lanka: University of Colombo.

3. บทความวิชาการ

- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2544, กรกฎาคม-ธันวาคม). การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในศตวรรษใหม่: รายงานคาลิเพอร์ส. *บรรณสาร สพบ.* 33(2): 16-23.
- . (2552). การสอนการรู้สารสนเทศในสภาพแวดล้อมอิเล็กทรอนิกส์ ใน *สองทศวรรษ การศึกษาทางไกลสารสนเทศศาสตร์*. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Cheunwattana, Aree. (1990/91, Winter). Reaching out to Young Readers in the Countryside: Thailand's Experience. *Third World Libraries.* 1(2).
- . (1993). Books are Our First Sight: Library Services for the Visually Handicapped in Thailand. In A. Olden; & M. Wise (Eds.). *Information & Libraries in the Developing World: South-east Asia and China*, pp. 124-137. London: Library Association.
- . (1999). *Delivering and Promoting Library Services in Rural Thailand*. A paper presented at the 66th IFLA Council and General Conference, Bangkok, Thailand, August 20-28, 1999. (Code number 023-114-E, Booklet number VII, Available on IFLANET & CD-ROM)
- . (2003, March). Mobile and Outreach Library Services in Thailand. *Information Development.* 19(1): 23-27.
- . (2004). Thailand: Status of School Library Development. In G. Brown, R. Bowden; & P. Wijetunge (Eds.). *Proceedings: International Workshop on Information Skills for Learning*. Sri Lanka: University of Colombo.
- Cheunwattana, Aree; & Fitzgibbons, Shirley A. (1999, Fall). The Provision of Library and Information Services to Rural Communities in Thailand. *World Libraries.* 9(2).
- Cheunwattana, Aree; & Meksawat, Pimol. (2002). Small is Beautiful: The Library Train for Homeless Children. *Library Management.* 23(1-2): 88-92.

4. หนังสือ ตำรา

- อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2545). ผู้ใช้ระบบค้นคืนสารสนเทศ ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ หน่วยที่ 12*. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- . (2545). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศ หน่วยที่ 13*. นนทบุรี: สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อารีย์ ชื่นวัฒนา. (2549). ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับผู้ใช้และการใช้สารสนเทศ ใน *ประมวลสาระชุดสัมมนาการบริการสารสนเทศ หน่วยที่ 2*. นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

----- . (2551). *สารสนเทศกับสังคม: เอกสารประกอบการสอน วิชา สศ 501*. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2553). ระบบสารสนเทศ ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 2*. นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

5. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

Cheunwattana, Aree. (2008, February). Bunko, the Home and Community Library in Japan: A Qualitative Study. *Information Development*. 24(2): 17-23.

*ได้รับทุนสนับสนุนจาก The Japan Society for the Promotion of Science.

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	สศ 101 วิชาชีพสารสนเทศกับสังคม
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 421 การตลาดในองค์กรสารสนเทศ
	สศ 422 การจัดการจดหมายเหตุและเอกสาร
บัณฑิตศึกษา	บส 501 สารสนเทศกับสังคม
	บส 531 หลักการบริหารสำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศ
	บส 532 นโยบายสารสนเทศ
	บส 534 การประเมินบริการห้องสมุดและศูนย์สนเทศ

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 501 สารสนเทศกับสังคมความรู้
2	สศ 601 หลักบริหารสำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศ
3	สศ 602 ประเด็นเกี่ยวกับห้องสมุดและสารสนเทศในภูมิภาคอาเซียน
4	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
5	สศ 632 การศึกษาอิสระ
6	สศ 641 สารนิพนธ์
7	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล   นางแววตา เตชาทวิวรรณ
 ตำแหน่งทางวิชาการ   ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สังกัด   ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
    มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ   02-6495000 ต่อ 6307-8
 E-mail   walta@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ   การรู้สารสนเทศ, การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ, การจัดการห้องสมุด,
    ฐานข้อมูล, การสื่อสารและระบบเครือข่าย, สำนักงานอัตโนมัติ,
    การเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	ปร.ด.(คอมพิวเตอร์ศึกษา)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	2551
ปริญญาโท	อ.ม.(บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2532
	วท.ม.(การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ)	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2542
ปริญญาตรี	ศศ.บ.(บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2524

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

แววตา เตชาทวิวรรณ. (2550). การพัฒนาบทเรียนทางเว็บแบบปรับเหมาะวิชาการจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้. ใน *บทความวิชาการศรีนครินทรวิโรฒวิชาการ ครั้งที่ 2 ประจำปี 2551*. หน้า 132 -142. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

แววตา เตชาทวิวรรณ; และ ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2548, ภาคเรียนที่ 1/2548). สภาพและความต้องการหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 27: 146-154.

แววตา เตชาทวิวรรณ; กิ่งต๋องพงษ์ วรรณปัญญา; และจรัญ แสนราช. (2551, ภาคการเรียนที่ 2). การบูรณาการการรู้สารสนเทศในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 30(2): 43-64.

Techataweewan, Wawta. (2010). Adaptive Web-Based Instruction for Enhancing Learning Ability. In *IFIP 6th International Conference on Intelligent Information Processing (IIP2010)*. October 13 – 16, 2010, Manchester, U.K. (Available: <http://www.scopus.com>)

Techataweewan, Wawta; Woraratpanya, Kuntpong; & Sanrach, Charun. (2008). Web-Based Collaborative Teaching System Supporting Information Literacy Skills in Higher Education. In *The E-Learn 2008: World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, & Higher Education*. Las Vegas, Nevada, USA, 17-21 November, 2008.

----- . (2009). The Integration of Information Literacy into Web-Based Tutorial with Librarian-Faculty Partnership. In *Asia-Pacific Conference on Library & Information Education & Practice 2009*. Tsukuba, Japan, March 6-8, 2009.

----- . (2011). Knowledge Management in E-Learning for Enhancing the Students' Information Literacy Skills. In *The International Conference on Digital Libraries and Knowledge Organization (ICDK2011)*. February 14-16, 2011, Gurgaon, India.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

แวตตา เตชาทวีวรรณ. (2549). การรู้สารสนเทศในประเทศไทย นำเสนอใน งานศรีนครินทร์วิโรฒ วิชาการ ครั้งที่ 1 วันที่ 7-9 พฤศจิกายน 2549, ณ อาคารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒ.

----- . (2551). การพัฒนาบทเรียนทางเว็บแบบปรับเหมาะวิชาการจัดหมวดหมู่ระบบ ทศนิยมดิวอี้. ใน งานศรีนครินทร์วิโรฒวิชาการ ครั้งที่ 2 วันที่ 31 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2551 ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. (ได้รับรางวัลชมเชยการนำเสนอผลงานแบบบรรยาย)

Techataweewan, Wawta. (2006). Information Literacy in School: Thailand Country Paper. In *The IFLA/ALP Workshop on Information Literacy for School Resource Centers*. June 7-12, 2006, Pataling Jaya, Malaysia.

----- . (2008). The School Library and Information Literacy in Thailand. In *The Indonesian Workshop on Information Literacy*, July 7-11, 2008, Bogor, Indonesia.

----- . (2010). Adaptive Web-Based Instruction for Enhancing Learning Ability. In *IFIP 6th International Conference on Intelligent Information Processing (IIP2010)*, October 13-16, 2010, Manchester, U.K. (ได้รับการเผยแพร่ในฐานข้อมูล Scopus)

Techataweewan, Wawta; Woraratpanya, Kuntpong; & Sanrach, Charun. (2008). Web Based Collaborative Teaching System Supporting Information Literacy Skills in Higher Education. In *The E-Learn 2008: World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, & Higher Education*, November 17–21, 2008, Las Vegas, Nevada, USA.

----- (2009). The Integration of Information Literacy into Web-Based Tutorial with Librarian-Faculty Partnership. In *Asia-Pacific Conference on Library & Information Education & Practice 2009*, March 6–8, 2009, Tsukuba, Japan.

----- (2011). Knowledge Management in E-Learning for Enhancing the Students' Information Literacy Skills. In *The International Conference on Digital Libraries and Knowledge Organization (ICDK2011)*. February 14–16, 2011, Gurgaon, India.

3. บทความวิชาการ

แววตา เตชาทวิวรรณ. (2550, กรกฎาคม-ธันวาคม). การสอนการรู้สารสนเทศในโรงเรียน. *โดมทัศน์*. 28(2): 67-76.

Techataweewan, Wawta. (2551, มกราคม - มิถุนายน). The School Library and Information Literacy in Thailand. *โดมทัศน์*. 29(1): 1-8.

4. หนังสือ ตำรา

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2548). *ทักษะการรู้สารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

5. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

แววตา เตชาทวิวรรณ. (2550). *การพัฒนาบทเรียนทางเว็บแบบปรับเหมาะวิชาการจัดหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2554). *การรับรู้และการใช้เว็บ 2.0 ของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2554). *การจัดการใช้อุปทานสำหรับงานเทคนิคห้องสมุดโรงเรียนแพทย์*.

กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน มศว

งานวิจัยร่วม

แหวดตา เตชาทวิวรรณ; และ ศติพิมล ประพินพงศกร. (2548). *สภาพและความต้องการหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	มศว 141 ทักษะการรู้สารนเทศ
	มศว 365 การจัดการสมัยใหม่
	บส 352 เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูล
	บส 431 การจัดการห้องสมุดและศูนย์สารนเทศ
	บส 452 ระบบสำนักงานอัตโนมัติในห้องสมุดและศูนย์สารนเทศ
	บส 491 การฝึกสอน/การฝึกงาน
	สศ 111 การพัฒนาทรัพยากรสารนเทศ
	สศ 242 การออกแบบและพัฒนาสื่อประสม
	สศ 331 การจัดการองค์กรสารนเทศ
	สศ 343 เทคโนโลยีการสื่อสารข้อมูลและเครือข่าย
	สศ 344 การวิเคราะห์ระบบ
	สศ 441 ฐานข้อมูลชั้นสูง
	สศ 443 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานสารนเทศ
	สศ 451 สัมมนาสารนเทศศึกษา
บัณฑิตศึกษา	บส 642 ระบบสารนเทศเพื่อการจัดการ
	บส 652 การวิเคราะห์ระบบสำหรับงานห้องสมุดและศูนย์สารนเทศ
	บส 661 การจัดการฐานข้อมูล
	บส 671 สัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 502 การพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ
2	สศ 511 การค้นคืนและการเข้าถึงสารสนเทศ
3	สศ 621 การจัดการฐานข้อมูลสำหรับระบบห้องสมุด
4	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
5	สศ 632 การศึกษาอิสระ
6	สศ 641 สารนิพนธ์
7	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นางสาวศุภรรรษตรา แสนวา
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495547
 E-mail sumattra@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์, การบริหารจัดการองค์การบริการสารสนเทศ
 การจัดการคุณภาพองค์กร

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	ปร.ด. (สารสนเทศศึกษา)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2552
ปริญญาโท	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	2542
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	2539

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

ศุภรรรษตรา แสนวา. (2542, มกราคม-มิถุนายน). การรู้คอมพิวเตอร์ของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. *วารสารสารนิเทศ*. 7(1): 41-50.

ศุภรรรษตรา แสนวา; และคนอื่น ๆ. (2552, กรกฎาคม-ธันวาคม). ลักษณะของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นองค์การคุณภาพและปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา. *วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 1(2): 1-15.

Saenwa, Sumattra ; et al. Features and Development Factors of the Academic Library as A Quality Organization. In *The International Conference on Academic Libraries 2009, Delhi University Library System University of Delhi*.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

-

3. บทความวิชาการ

ศุภรชตรา แสนวา. (2543, กรกฎาคม-ธันวาคม 2544, มกราคม-มิถุนายน). การสืบค้นวารสาร และหนังสือพิมพ์จากหน้าจอ OPAC สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารสารนิเทศ*. 7-8(2-1): 19-26 .

----- . (2549, มกราคม-มิถุนายน). แนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์กับห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษายุคใหม่. *วารสารสารนิเทศ*. 13(1): 10-25.

4. หนังสือ ตำรา

ศุภรชตรา แสนวา; และคนอื่น ๆ. (2549). *คู่มือการปฏิบัติงานบริการยืม-คืน*. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

----- . (2550). *คู่มือการใช้งานระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Millenium: Circulation Module*. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

----- . (2550). *คู่มือการใช้บริการสารสนเทศทางไกลสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศุภรชตรา แสนวา. (2549). *คู่มือการดำเนินงานวารสารและสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง*. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

6. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

มลิวลีย์ น้อยบัวทิพย์; และคนอื่น ๆ. (2548). *การประเมินคุณภาพการบริการด้วยแบบจำลอง LibQUAL+ตามทัศนะของผู้ใช้บริการ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	บส 314 การจัดการสื่อโสตทัศน์
	บส 422 การจัดการจดหมายเหตุและเอกสาร
	บส 423 บริการสารสนเทศเชิงพาณิชย์
	บส 491 การฝึกสอนและ/หรือฝึกงาน
	สศ 222 การค้นคืนสารสนเทศ
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
	สศ 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ
บัณฑิตศึกษา	-

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 511 การค้นคืนและการเข้าถึงสารสนเทศ
2	สศ 611 การจัดการความรู้
3	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
4	สศ 632 การศึกษาอิสระ
5	สศ 641 สารนิพนธ์
6	สศ 651 ปริญญาานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นายสมชาย วรรณญาณุไกร
 ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495576
 E-mail somchaiw@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์, การรู้สารสนเทศ, ระบบสารสนเทศ, ฐานข้อมูล,
 การสร้างเว็บไซต์

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2539
ปริญญาตรี	กศ.บ. (ภาษาไทย)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2524

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

สมชาย วรรณญาณุไกร. (2544). บริการฐานข้อมูลในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข. 19(1): 41-53.

----- . (2545). ฐานข้อมูลงานวิจัยทางพระพุทธศาสนา. *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข.* 20(1): 28-42.

----- . (2548). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์.* 27(1): 117-135

----- . (2549). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลบนเว็ลต์ไวด์เว็บ. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์.* 28(1): 7-22.

----- . (2551). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บกับการสอนปกติ เรื่อง เทคนิคการค้นคืนสารสนเทศเบื้องต้น. ใน *รายงานการประชุมศรีนครินทรวิโรฒวิชาการ ครั้งที่ 3 (เล่ม2), หน้า 504-521.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

สมชาย วรรณญาณุไกร. (2544). บริการฐานข้อมูลในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. นำเสนอใน การประชุมเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย วันที่ 22 พฤษภาคม 2544 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2545). ฐานข้อมูลงานวิจัยทางพระพุทธศาสนา. นำเสนอใน การประชุมวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัย เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2545 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2548). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศบนเวปไซด์. นำเสนอใน การประชุมวัน มศว วิชาการ วันที่ 22-24 พฤศจิกายน 2548 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2551). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บกับการสอนปกติ เรื่อง เทคนิคการค้นคืนสารสนเทศเบื้องต้น. นำเสนอใน การประชุมศรีนครินทรวิโรฒวิชาการ ครั้งที่ 3 วันที่ 21-22 มกราคม 2552 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

3. บทความวิชาการ

สมชาย วรรณญาณุไกร. (2539). วิดีโอเท็กซ์: เครื่องมือใหม่สำหรับห้องสมุด. *บรรณศาสตร์*. 11(1): 24-36.

----- . (2539). การพัฒนาโปรแกรม dBASE III PLUS เพื่อจัดทำฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมใน ห้องสมุดโรงเรียน. *บรรณศาสตร์*. 11(2): 51-66.

----- . (2540). การสืบค้นข้อมูลบน WWW ด้วย Lynx. *บรรณศาสตร์*. 12(2): 5-14.

----- . (2541). ฐานข้อมูลบรรณานุกรมในห้องสมุด. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 20(1): 71-79.

----- . (2542). บริการฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 21(1): 71-79.

----- . (2543). การจัดการและห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 20(2): 62-70.

----- . (2544). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 23(1-2): 76-86.

----- . (2545). การจัดการเว็บไซต์ห้องสมุด. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 24(2): 74-86.

4. หนังสือ ตำรา

สมชาย วรรณญาณุไกร. (2545). การค้นหาสารสนเทศบนเวปไซด์. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2547). ฐานข้อมูลเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมชาย วรรณญาณุไกร. (2553). *การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลด้วย Greenstone*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

7. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

สมชาย วรรณญาณุไกร. (2543). *บริการฐานข้อมูลในมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย*.

กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2544). *ฐานข้อมูลงานวิจัยทางพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2545). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2546). *การสังเคราะห์ปริญญาณิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันต่อองค์การ*.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2547). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลงานวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2548). *การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศบนเว็ลต์ไวด์เว็บ*. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2551). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บกับการสอนปกติ เรื่อง เทคนิคการค้นคืนสารสนเทศเบื้องต้น*.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

งานวิจัยร่วม

การประเมินผลการเรียนการสอนวิชา สศ 101 สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. (2546).

กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

การศึกษาสภาพการสร้างงานวิจัยและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์: ปัจจัย
เอื้อและอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนา. (2548). กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

สถานภาพการทำงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของ
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2532-2548. (2550).

กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	สศ 222 การค้นคืนสารสนเทศ
	สศ 241 การออกแบบและพัฒนาเว็บ
	สศ 341 ฐานข้อมูลเบื้องต้น
	สศ 342 การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัล
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
	สศ 444 การเขียนโปรแกรมเว็บ
บัณฑิตศึกษา	บส 542 การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศขั้นสูง
	บส 503 เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการสารสนเทศ

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 512 การจัดการห้องสมุดดิจิทัล
2	สศ 521 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ
3	สศ 622 การพัฒนาเว็บสำหรับวิชาชีพสารสนเทศ
4	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
5	สศ 632 การศึกษาอิสระ
6	สศ 641 สารนิพนธ์
7	สศ 651 ปรินิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นายเทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495577, 089-9160260
 E-mail therdsakm@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, การรู้สารสนเทศ,
 แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, บริการสารสนเทศ

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	ปร.ด. (สารสนเทศศึกษา)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2554
ปริญญาโท	อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2542
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับ 2	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2538

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2550). การประเมินการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนิสิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 29(1): 68-81.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

Maitaouthong, Therdsak; Tuamsuk, Kulthida; & Techamane, Yupin. (2011). Development of the Instructional Model by Integrating Information Literacy in the Class Learning and Teaching Processes. In Nadzar, Fuziah Mohd; Saad, Mohd Sharif Mohd; & Abdullah, Szarina, (Editors). *4th A-LIEP. Proceedings of the Asia-Pacific Conference on Library & Information Education and Practice: Issues, Challenges and Opportunities; 22-24 June, 2011*. Shah Alam, Selangor, Malaysia: Faculty of Information Management, Universiti Teknologi MARA.

3. บทความวิชาการ

- เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2539). โต้ะบริการอ้างอิงเสมือน: บริการถามคำถามและตอบผ่านอินเทอร์เน็ต. *วารสารชมรมนิสิตวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 16: 38-50.
- . (2545, กันยายน-ธันวาคม). Webliography : บรรณนิทัศน์แหล่งสารสนเทศคัดสรรบนเว็บ. *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข.* 20(3): 60-70.
- . (2548, กรกฎาคม-กันยายน). วารสารอิเล็กทรอนิกส์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. *วารสารห้องสมุด*. 49(3): 20-37.
- . (2548, กันยายน-ธันวาคม). การเทียบเคียงสมรรถนะในบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข.* 23(3): 1-14.
- . (2549, มกราคม). บริการสารนิเทศ: สำคัญในด้านทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ. *วารสารบรรณารักษศาสตร์*. 26(1): 19-39.
- . (2550, กรกฎาคม-ธันวาคม). เทคนิคบูรณาการกับการประเมินการรู้สารสนเทศตามสภาพจริง. *วารสารห้องสมุด*. 51(2): 115-131.
- . (2551, กรกฎาคม-ธันวาคม). ระบบสารสนเทศชุมชน: เครื่องมือเพื่อการพัฒนาสังคม. *วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 1(2): 71-86.
- . (2553). สารสนเทศชุมชน: แนวคิดเพื่อการจัดบริการ. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*. 3:125-135.
- . (2553, กรกฎาคม-ธันวาคม). การพัฒนาการรู้สารสนเทศโดยบูรณาการการรู้สารสนเทศในกระบวนการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี. *วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 3(2): 97-113.
- . (2554, กรกฎาคม-ธันวาคม). การประยุกต์ใช้เฟสบุ๊ค (Facebook) ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. *อินฟอร์เมชัน*. 18(2): 42-54.
- . (2554, มกราคม). การอ้างอิงทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบของ APA ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6. *วารสารบรรณารักษศาสตร์*. 31(1): 1-22.

4. หนังสือ ตำรา

- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2546). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(เขียนบทที่ 2 วัสดุสารสนเทศและระบบการจัดเก็บวัสดุสารสนเทศ)

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2548). *ทักษะการรู้สารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เขียนบทที่ 3 การกำหนดเรื่องเพื่อศึกษาค้นคว้า)

เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง. (2548). *แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี: เอกสารประกอบการสอน วิชา บส 343*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

8. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

เทอดศักดิ์ ไม่เท่าทอง. (2544). *การใช้ฐานข้อมูล E-Reference Database ของบุคลากร มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์*. นครปฐม: หอสมุด พระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศิลปากร

----- . (2544). *ความพึงพอใจการบริการของผู้ใช้หอสมุด พระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์*. นครปฐม: หอสมุด พระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศิลปากร

----- . (2550). *รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนิสิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

งานวิจัยร่วม

อรทัย วารีสอาด; และคนอื่น ๆ. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	สศ 224 แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	สศ 301 การวิจัยพื้นฐานสำหรับวิชาชีพสารสนเทศ
	สศ 312 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
	สศ 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ
บัณฑิตศึกษา	-

ภาระงานสอนในหลักสูตร

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 505 แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2	สศ 513 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล
3	สศ 531 วิธีวิจัยทางสารสนเทศศึกษา
4	สศ 601 หลักบริหารสำหรับนักวิชาชีพสารสนเทศ
5	สศ 612 การจัดการสารสนเทศสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
6	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
7	สศ 632 การศึกษาอิสระ
8	สศ 641 สารนิพนธ์
9	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นางสาวอรัทัย วารีสอาด
 ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495577
 E-mail aurathai@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์, การรู้สารสนเทศ, ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ,
 ห้องสมุดดิจิทัล, บริการสารสนเทศ, โปรแกรมจัดการบรรณานุกรม

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2527
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยศิลปากร	2524

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

อรัทัย วารีสอาด. (2551, ภาคเรียนที่ 1). การใช้โปรแกรมเอ็นดีโน้ต (EndNote) เพื่อการจัดการบรรณานุกรมในแบบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 30: 29-44.

นิรนุช อยู่ทอง; และ อรัทัย วารีสอาด. (2552). การวิเคราะห์เนื้อหาสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ช่วงชั้นที่ 2. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*. 2: 63-72.

อรัทัย วารีสอาด; และ นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2552, ภาคเรียนที่ 1). การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 31(ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552): 57-76.

จินตนา แก่งมกคล; อารีย์ ชื่นวัฒนา; และ อรัทัย วารีสอาด. (2553). การจัดการเรียนการสอนรายวิชาการจัดการความรู้ในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*. 3: 102-115.

โสภรต์ศรี วิจิตร; อารีย์ ชื่นวัฒนา; และ อรัทัย วารีสอาด. (2553). การดำเนินงานห้องสมุดสำหรับผู้พิการทางสายตา 4 กรณีศึกษา. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*. 3: 53-69.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

-

3. บทความวิชาการ

- อรรถัย วารีสอาด. (2537). ความขัดแย้งระหว่าง หัวหน้า VS ลูกน้อง ใน *บนถนนสายวิชาชีพ: ที่ระลึกในโอกาสเกษียณอายุราชการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัญ ทับเที่ยง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญสม ก้านสังวร*. หน้า 127-132. กรุงเทพฯ: ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรถัย วารีสอาด. (2539, มกราคม-มิถุนายน). การรื้อระบบงานเพื่อรองรับเทคโนโลยีสารสนเทศ. *โดมทัศน์*. 17(1): 86-89.
- (2540, ธันวาคม). ระบบยืม-คืนอัตโนมัติ: มิติใหม่ของห้องสมุดยุคไอที. *วารสารบรรณศาสตร์*. 12(2): 25-330.
- (2544, เมษายน - มิถุนายน). การสืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดผ่านทางอินเทอร์เน็ต (WebPac) และบริการออนไลน์สำหรับผู้ใช้ในยุคไซเบอร์. *วารสารห้องสมุด*. 45(2): 47 - 55.
- (2545, ภาคเรียนที่ 1). จากบัตรรายการสู่ออนไลน์: แนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 24 (ภาคเรียนที่ 1): 66-79.
- (2547, เมษายน-มิถุนายน). จากโรงเรียนสู่แหล่งสารสนเทศสำคัญทางอินเทอร์เน็ต: การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร. *วารสารห้องสมุด*. 48(2): 14-22.
- (2548, เมษายน-มิถุนายน). คลื่นลูกใหม่แทนคลื่นลูกเก่า: การจัดการความรู้ให้คงอยู่กับองค์กร. *วารสารห้องสมุด*. 49(2): 32-43.
- (2550, มกราคม-มิถุนายน). งานวิจัยเพื่อพัฒนาชุดเรียนรู้ผ่านเว็บ (Web Tutorial): เครื่องมือช่วยสอนทักษะการรู้สารสนเทศ. *วารสารห้องสมุด*. 51(1): 73-87.
- (2551, มกราคม-มิถุนายน). โปรแกรมจัดการบรรณานุกรมกับการสืบค้นและถ่ายโอนข้อมูลจากฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดในยุคดิจิทัล. *วารสารห้องสมุด*. 52(1): 45-58.
- พรพิมล แสนเสน่ห์; และ อรรถัย วารีสอาด. (2543, เมษายน-มิถุนายน). แนะนำระบบอัตโนมัติ หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. *วารสารห้องสมุด*. 44(2): 47-55.
- (2545, กรกฎาคม-ธันวาคม). เริ่มต้นชีวิตห้องสมุดไอที : นำชมหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์. *โดมทัศน์*. 23(2): 37-48.
- Wareesa-ard, Aurathai. (1993, May 25). Open the Wonderful World of Books to Young Readers - Thailand's Experience. *Kodomo No Toshokan*. 40(5): 2-3.

Wareesa-ard, Aurathai. (2004, November). The Role of Academic Libraries in Developing Library Automation Network in Thailand. *The Journal of Academic Librarianship*. 30(6): 502-506.

4. หนังสือ ตำรา

อรรถัย วารีสอาด. (2550). *เทคนิคการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- . (2552). *เทคนิคการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดในยุคดิจิทัล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. (2543). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(เขียนบทที่ 4 บัตรรายการและโอแพก, หน้า 61-94)

----- . (2546). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(เขียนบทที่ 4 การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุด, หน้า 41-60)

----- . (2548). *ทักษะการรู้สารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(เขียนบทที่ 5 การสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศของหอสมุด, หน้า 51-82)

Waressa-ard, Aurathai. (2009). Bibliographic Management Software and Z39.50 Connection in Thai Academic Libraries. In *Academic Librarianship in the 21st Century*. Edited by Garcia, Claudia M.; & Flores, Teresa A. pp. 33-52. Hauppauge, NY: Nova Science.

9. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

อรรถัย วารีสอาด. (2535). *การศึกษาข้อมูลในการลงรายการเอกสารการประชุมภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยเกียวโต.

ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์ศึกษาเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยเกียวโต

----- . (2546). *รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดเรียนรู้ผ่านเว็บเรื่องเทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูล IPAC ของหอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒองค์รักษ์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

อรรถัย วารีสอาด. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องการใช้โปรแกรมเอ็นดโน้ต (EndNote) เพื่อการจัดการบรรณานุกรมในแบบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

Wareesa-ard, Aurathai. (1992). *Library Acquisitions List: Thai Materials*. No. 11(December 1992) Volume 1-2. Kyoto: The Center for Southeast Asian Studies, Kyoto University.

ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์ศึกษาเอเชียอาคเนย์ มหาวิทยาลัยเกียวโต

งานวิจัยร่วม

อัญชลี อำนางธรรม; และคนอื่น ๆ. (2533). รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้ และบุคลากรห้องสมุดต่ออาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การศึกษาศาถานภาพงานอนุรักษ์และบำรุงรักษาทรัพยากรห้องสมุดในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. (2538). กรุงเทพฯ: คณะทำงานฝ่ายพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ.

อรรถัย วารีสอาด; และคนอื่น ๆ. (2552). การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

น้ำทิพย์ วิภาวิน; และคนอื่น ๆ. (2554). สถานภาพบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. กรุงเทพฯ: สถาบันคลังสมองของชาติ.

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันคลังสมองของชาติ

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	มศว 141 ทักษะการรู้สารสนเทศ
	บส 101 ทักษะการรู้สารสนเทศ
	บส 321 บริการอ้างอิง
	บส 354 ระบบอัตโนมัติในงานสารสนเทศ
	บส 491 การฝึกสอนและ/หรือฝึกงาน
	สศ 142 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ
	สศ 221 บริการอ้างอิงและสารสนเทศ
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
	สศ 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ
บัณฑิตศึกษา	บส 503 เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการสารสนเทศ
	บส 643 การจัดการห้องสมุดดิจิทัล

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 512 การจัดการห้องสมุดดิจิทัล
2	สศ 521 เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ
3	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
4	สศ 632 การศึกษาอิสระ
5	สศ 641 สารนิพนธ์
6	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นางสาวนุชรี ตรีโลจน์วงศ์
 ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495577
 E-mail nusharee@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, การรู้สารสนเทศ,
 แหล่งสารสนเทศทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
 ระบบงานวารสาร

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2526
ปริญญาตรี	อ.บ. (บรรณารักษศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2523

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

อัญชลี ตุ่มทอง; อารีย์ ชื่นวัฒนา; และ นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2551). การศึกษาผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนเคลื่อนที่กรุงเทพมหานคร. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว.* 1: 46-61.

อัมพร ขาวบาง; อารีย์ ชื่นวัฒนา; และ นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2551). การใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพและเทคโนโลยี. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว.* 1: 4-19.

สิรินาฏ วงศ์สว่างศิริ; นุชรี ตรีโลจน์วงศ์; และ พวา พันธุ์เมฆา. (2552). การใช้และความต้องการบริการสารสนเทศของครูการศึกษาพิเศษในศูนย์การพิเศษ สังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว.* 2: 26-46.

อรทัย วารีสอาด; และ นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2552, ภาคเรียนที่ 1). การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์.* 31: 57-76.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

Trelojwong, Nusharee. (1987). *Training Workshop Programme for Experimental Project Rural Development through Continuing Education for Children and Adults.*

Maharakham: Academic Resources Center and Library Science Department, Srinakharinwirot University Maharakham Campus. Presented at CONSAL The Philipines.

Trelojwong, Nusharee. (1996). *User Education in Academic Libraries in Thailand.*

Presented at Malaysia.

3. บทความวิชาการ

นุชรี ตรีโลจนวงศ์. (2527). การเขียนคู่มือปฏิบัติงานในห้องสมุด. *ชาวบรรณ.* 24-30.

----- . (2527, มกราคม). ปัญหาการผลิตหนังสือในประเทศไทย. *บรรณารักษศาสตร์.* 4(1): 20-34.

----- . (2528). การส่งเสริมการอ่านของเด็กในชนบท. *ชาวบรรณ.* 65-71.

----- . (2529). การประชุมคอนซาล ครั้งที่ 7. *ชาวบรรณ.* 91-117.

----- . (2530). การเล่านิทานสำหรับเด็ก. ใน *เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมบุคลากรในโครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชนบท.* มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

----- . (2530). การแสดงเพื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กของชาติต่าง ๆ ในเอเชีย. ใน *เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมบุคลากรในโครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชนบท.* มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

----- . (2530, กันยายน). โครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนชนบท *ข่าวสารสำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* 1(3): 8-10.

----- . (2531, กรกฎาคม-สิงหาคม). ความก้าวหน้าของงานพัฒนาวิชาการและบริการชุมชน สำนักวิทยบริการ. *ข่าวสารสำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* 2(4): 7-17.

----- . (2531, มกราคม). ทำไมต้อง ISSN?. *ข่าวสารสำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* 2(1): 2-5.

----- . (2531, เมษายน-มิถุนายน). บทบาทของครูบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์เพื่อการศึกษา. *สื่อมวลชนปริทัศน์.* 3(10): 68-73.

- นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2531). จากโครงการสู่ชนบทสำหรับคุณหนู ถึงโครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนชนบท. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. (เอกสารแนะนำโครงการ)
- . (2538). การค้นคว้า: หัวใจบัณฑิตศึกษา. มหาสารคาม: สำนักวิทยบริการและภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. (เอกสารบรรยายทางวิชาการในรายการวิทยุมหาวิทยาลัยสำหรับบัณฑิตศึกษา)
- . (2539, กรกฎาคม-กันยายน). User Education Formulating Programs in Response to Faculty Needs. วารสารห้องสมุด. 40(3): 30-43.
- . (2539, ธันวาคม). โปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ใช้ห้องสมุดในมหาวิทยาลัย. บรรณศาสตร์. 11(2): 17-32.
- . (2543, สิงหาคม-กันยายน). การศึกษาดูงานการเรียนการสอน ณ Victoria University of Wellington. จุลสารคณะมนุษยศาสตร์. 3(2): 6-10.
- . (2547). การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในสภาวะแวดล้อมทางอิเล็กทรอนิกส์ และบทบาทของวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และนักเอกสารสนเทศ. วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์. 26(ภาคเรียนที่ 2): 43-52.

4. หนังสือ ตำรา

- นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2530). การดำเนินงานวารสารและหนังสือพิมพ์ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- . (2531). การเลือกและจัดหัวสตูดห้องสมุด. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- . (2531). สารสังเขปปริญญาณิพนธ์ ปีการศึกษา 2528-2530. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- . (2531). ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- . (2538). คู่มือการเขียนบทนิพนธ์. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- . (2543). สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. มหาสารคาม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2546). สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(เขียนบทที่ 2 วัสดุสารสนเทศและระบบการจัดเก็บวัสดุสารสนเทศ)

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2548). *ทักษะการรู้สารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เขียนบทที่ 6 การสืบค้นฐานข้อมูลวารสาร)

งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. (2531). *โครงการบริการวิชาการสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนชนบท*.

มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

งานวิจัยร่วม

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. (2545). *การประเมินผลการเรียนการสอนวิชา สศ 101 สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

อรทัย วารีสอาด; และคนอื่น ๆ. (2552). *รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	มศว141 ทักษะการรู้สารสนเทศ
	บส 101 ทักษะการรู้สารสนเทศ
	บส 202 การอ่านทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
	บส 341 ดรรชนีและบรรณานุกรม
	บส 342 แหล่งสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
	บส 345 วารสารและหนังสือพิมพ์
	บส 342 แหล่งสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
	บส 491 การฝึกสอนและ/หรือฝึกงาน
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
สศ 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ	
บัณฑิตศึกษา	บส 523 แหล่งสารสนเทศและบริการ

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 501 สารสนเทศกับสังคมความรู้
2	สศ 503 กลยุทธ์การบริการสารสนเทศ
3	สศ 504 แหล่งสารสนเทศทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
5	สศ 632 การศึกษาอิสระ
6	สศ 641 สารนิพนธ์
7	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นางบุญยืน จันทร์สว่าง
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495547
 E-mail boonyuenc@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์, การรู้สารสนเทศ, การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	2540
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2525

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

บุญยืน จันทร์สว่าง. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2553). การศึกษาความผิดพลาดของการลงรายการสิ่งพิมพ์ตามหลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 และรูปแบบมาร์กจากการฝึกงานของนิสิตวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 3(2): 47-51.

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์; บุญยืน จันทร์สว่าง; และศศิพิมล ประพินพงศกร. (2552, มกราคม-มิถุนายน). บทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศของครูบรรณารักษในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 2(1): 53-67.

Suphat Songsaengchan; Boonyuen Chansawang; & Sasipimol Prapinpongsakorn. (2008). Teacher Librarians' Roles in Information Literacy Instruction in Bangkok Secondary Schools. In *Towards an Information Literate Society: Proceedings of the International Conference on Libraries, Information and Society, ICOIS 2008 Petaling Jaya, Malaysia, 18-19 November 2008*. Edited by Abrizah Abdullah; & et al. pp. 185-198. Kuala Lumpur: University of Malaya.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

-

3. บทความวิชาการ

บุญยืน จันทร์สว่าง. (2548, เมษายน-มิถุนายน). การทำรายการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์. วารสาร
ห้องสมุด. 49(2): 18-31.

4. หนังสือ ตำรา

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. (2546). สารสนเทศและการศึกษา
ค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เขียนบทที่ 1 สารสนเทศ)

----- (2548). ทักษะการรู้สารสนเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
(เขียนบทที่ 1 สารสนเทศและการรู้สารสนเทศ)

10. งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

บุญยืน จันทร์สว่าง. (2553). การศึกษาความผิดพลาดของการลงรายการสิ่งพิมพ์ตามหลักเกณฑ์
การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 และรูปแบบมาร์กจากการฝึกงานของ
นิสิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

งานวิจัยร่วม

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์; และคนอื่น ๆ. (2549). สถานภาพการทำงานและความคิดเห็นเกี่ยวกับ
หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2532-2548. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- (2551). บทบาทการสอนการรู้สารสนเทศของครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	บส 341 ดรรชนีและบรรณานุกรม
	บส 312 การจัดทำหมวดหมู่ระบบทศนิยมดิวอี้
	บส 313 การจัดทำหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน
	บส 491 การฝึกสอนและ/หรือฝึกงาน
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
	สศ 471 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสารสนเทศ
	สศ 212 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ
	สศ 311 การจัดทำหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน
	สศ 313 ดรรชนีและสาระสังเขป
บัณฑิตศึกษา	-

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 502 การพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ
2	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
3	สศ 632 การศึกษาอิสระ
4	สศ 641 สารนิพนธ์
5	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นางสาวศศิพิมล ประพินพงศกร
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495547
 E-mail sasipimol@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, การรู้สารสนเทศ,
 การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ, การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2543
ปริญญาตรี	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2539

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

แววตา เตชาทวิวรรณ; และ ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2548, ภาคเรียนที่ 1). สภาพและความต้องการหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ระดับปริญญาตรี ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 27: 146-154.

ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2552, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้และความต้องการบริการของห้องสมุดของอาจารย์และนิสิตมหาวิทยาลัยสงฆ์. *วารสารห้องสมุด*. 53(1): 46-53.

----- (2552, กรกฎาคม-ธันวาคม). การประเมินแบบประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 2(1): 16-29.

----- (2552, ประจำปีภาคเรียนที่ 1). การรู้สารสนเทศของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน: ผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 31: 95-110.

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์; บุญยีน จันท์สว่าง; และ ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2552, มกราคม-มิถุนายน). บทบาทในการสอนการรู้สารสนเทศของครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 2(1): 53-67.

Prapinpongsakorn, Sasipimol. (2011). The Opinions of Srinakharinwirot First-Year Students on the Studying and Teaching of a General Education Course Information Literacy Skills. *International Journal of Arts & Sciences*. 4(4): 43-65.

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

Prapinpongsakorn, Sasipimol. (2009). The Evaluation of the Academic Library Web Sites Evaluation Checklist. *International Conference on Society and University (ICSU 2009) : Roles for Community Strengthen 5-6 August 2009*, Rambhai Barni Rajabat University, Chanthaburi Province.

Prapinpongsakorn, Sasipimol. (2011). The Opinions of Srinakharinwirot First-Year Students on the Studying and Teaching of a General Education Course Information Literacy Skills. In *European conference for academic disciplines: Germany, France & Switzerland Christmas Conference 2010* Gottenheim, Freiburg, Germany, 28 November-3 December 2010, by *International Journal of Arts & Sciences*.

Songsaengchan, Suphat; Chansawang, Boonyuen; & Prapinpongsakorn, Sasipimol. (2008). Teacher Librarians' Roles in Information Literacy Instruction in Bangkok Secondary Schools. In *Towards an Information Literate Society: Proceedings of the International Conference on Libraries, Information and Society, ICOIS 2008 Petaling Jaya, Malaysia, 18-19 November 2008*. Edited by Abdullah, Abrizah; & et al. pp. 185-198. Kuala Lumpur: University of Malaya.

3. บทความวิชาการ

ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2545, พฤษภาคม-สิงหาคม). การสืบค้นข่าวบนอินเทอร์เน็ตด้วย Google News. *บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข.* 20(2): 52-56.

----- . (2549, มกราคม-มิถุนายน). มารู้อีกห้องสมุดเมืองกวี: ห้องสมุดประชาชนเพ็ทโทนี. *วารสารห้องสมุด.* 50(1): 54-62.

4. หนังสือ ตำรา และเอกสารประกอบการสอน

คณาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. (2546). *สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เขียนบทที่ 7 แหล่งสารสนเทศอ้างอิง)-
----- . (2548). *ทักษะการรู้สารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (เขียนบทที่ 7 แหล่งสารสนเทศอ้างอิง)

ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2551). *เอกสารประกอบการอบรมครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เรื่อง การทำรายการหนังสือ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- (2553). *การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ (บส311)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- (2554). *รายวิชา สศ 112 การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

11.งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2551). *การประเมินคุณภาพของตัวแบบประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา: รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

งานวิจัยร่วม

แหวตตา เตชาทวีวรรณ; และ ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2548). *สภาพและความต้องการหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ระดับปริญญาตรี ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์; และคนอื่น ๆ. (2551). *บทบาทการสอนการรู้สารสนเทศของครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

สุเทพ พรหมเลิศ; และ ศศิพิมล ประพินพงศกร. (2552). *สภาพการใช้และความต้องการบริการห้องสมุดของอาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยฯ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อรทัย วารีสอาด; และคนอื่น ๆ. (2552). *การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	มศว 141 ทักษะการรู้สารสนเทศ
	บส 311 การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ
	บส 344 แหล่งสารสนเทศทางธุรกิจและอุตสาหกรรม
	บส 345 วารสารและหนังสือพิมพ์
	บส 471 สัมมนา
	บส 491 การฝึกสอนและ/หรือฝึกงาน
	สศ 102 การศึกษาผู้ใช้
	สศ 112 การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ
	สศ 225 แหล่งสารสนเทศทางธุรกิจและอุตสาหกรรม
	สศ 361 การศึกษาประเด็นปัญหาปัจจุบัน
	สศ 451 สัมมนาสารสนเทศศึกษา
บัณฑิตศึกษา	บส 525 ผู้ใช้และการศึกษาผู้ใช้

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 503 กลยุทธ์การบริการสารสนเทศ
2	สศ 506 แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3	สศ 513 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศดิจิทัล
4	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
5	สศ 632 การศึกษาอิสระ
6	สศ 641 สารนิพนธ์
7	สศ 651 ปริญญานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล นางสาวพัชร พิพิธกุล
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 เบอร์ติดต่อ 02-6495551
 E-mail patcharap@swu.ac.th
 สาขาที่เชี่ยวชาญ สถิติและการวิจัยทางสารนิเทศศาสตร์ คอมพิวเตอร์ในงานบริการ
 สารนิเทศ การรู้สารสนเทศ บริการและการจัดกิจกรรมห้องสมุด

ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่ได้รับ	สถานที่ศึกษา	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	-	-	-
ปริญญาโท	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2547
	ค.ม. (วิจัยการศึกษา)	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2549
ปริญญาตรี	กศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2541

ผลงานทางวิชาการ

1. บทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

-

2. การนำเสนอผลงานวิจัย Conference /abstract /proceedings

พัชร พิพิธกุล. (2552). การใช้ Second Life เพื่อการเรียนการสอนในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ นำเสนอใน การประชุมศรีนครินทรวิโรฒวิชาการ ครั้งที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 21-23 มกราคม 2552. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- (2554). การศึกษาการใช้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านเสด็จทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3: การติดตามผลโครงการห้องสมุดสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำเสนอใน การประชุมศรีนครินทรวิโรฒวิชาการ ครั้งที่ 5 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 17- 18 มีนาคม 2554. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Pipitkul, Patchara. (2007). The Causal Relationship between Information Literacy Skills and Literature Review Skills of Graduate students in Social Science and Humanities of Srinakharinwirot University In *International Conference on Libraries: ICOL2007 Proceeding, Penang, Malaysia, 31 October-2 November 2007*. Penang: University Sains Malaysia.

Pipitkul, Patchara. (2008). Second Life: New Dimension of Online Learning Resource in *International eLearning Conference 2008 Proceeding, IMPACT Convention Center Muang Thong Thani Thailand, 21-23 November 2008. pp. 82-87.* Bangkok: Thai Cyber University, Office of the Higher Education Commission.

----- . (2010). Causal Model of Literature Review Writing Skills of Graduate students in Social Sciences and Humanities of Srinakharinwirot University In *International Conference of Education, Research and Innovation, Madrid Spain, 15-17 November 2010. pp. 1108-1112.* Madrid: The International Association for Technology, Education and Development.

3. บทความวิชาการ

พัชร พิพิธกุล. (มกราคม-มิถุนายน 2554). QR Code ในงานบริการสารสนเทศห้องสมุด. *บรรณศาสตร์ มศว.* 4(1): หน้า 71-81.

Pipitkul, Patchara. (2009, February-March). Second Life: An Online Information Resource. *ILIS Newsletter.* 7(3): 7-11.

4. หนังสือ ตำรา

ลำพอง กลมกุล; และคนอื่น ๆ. (2552). *คู่มือครุฑนักวิจัย.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

12.งานวิจัย / ทุนวิจัยที่ได้รับ

งานวิจัยเดี่ยว

พัชร พิพิธกุล. (2553). *ความสนใจในการอ่านของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- . (2553). *โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะการปริวรรตน์เอกสารของนิสิตบัณฑิตศึกษาศาสตรบัณฑิตและมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

----- . (2554). *การศึกษาการใช้ห้องสมุดโรงเรียนบ้านเสี๋ยงทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จังหวัดชัยภูมิ: การติดตามผลโครงการห้องสมุดสู่ชุมชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว

งานวิจัยร่วม

อรรถัย วารีสอาด; และคนอื่น ๆ. (2552). การติดตามผลบัณฑิตหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อการพัฒนาหลักสูตรสำหรับสังคมฐานความรู้. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์ มศว
การตระหนักรู้เรื่องการลอกเลียนวรรณกรรมในนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรณีศึกษาวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ. (2553). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไม่ได้ขอทุนสนับสนุน
ทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2553). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ไม่ได้ขอทุนสนับสนุน

ภาระงานสอนที่มีอยู่เดิม

ระดับ	รายวิชา
ปริญญาตรี	มศว 141 ทักษะการรู้สารสนเทศ
	บส 343 แหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
	บส 353 คอมพิวเตอร์ในงานบริการสารสนเทศ
	บส 413 การวิจัยเบื้องต้นในงานบริการสารสนเทศ
	บส 471 สัมมนา
	บส 491 การฝึกสอนและ/หรือฝึกงาน
	สศ 226 ธุรกิจสารสนเทศ
บัณฑิตศึกษา	-

ภาระงานสอนในหลักสูตรใหม่

ลำดับที่	รายวิชา
1	สศ 531 วิจัยทางสารสนเทศศึกษา
2	สศ 602 ประเด็นเกี่ยวกับห้องสมุดและสารสนเทศในภูมิภาคอาเซียน
3	สศ 631 สัมมนาห้องสมุดดิจิทัล
4	สศ 632 การศึกษาอิสระ
5	สศ 641 สารนิพนธ์
6	สศ 651 ปริญญานิพนธ์